

VUOSIKERTOMUS 2019

**KAUAN
ELÄKÖÖN
ELÄMÄ!**

Pihlajalinna

Vuosikertomus 2019

Pihlajalinna lyhyesti.....	2
Hallituksen puheenjohtajalta.....	4
Toimitusjohtajalta.....	5
Toimintaympäristö	6
Liiketoiminta ja strategia	8
Digi- ja etäpalveluiden kehitys	10
Asiakasryhmät	12
Vastuullisuus	14
Hoidon laatu ja turvallisuus	15
Taloudellinen vastuu	16
Vastuu henkilöstöstä	18
Tietosuoja ja tietoturva	21
Kumppanuus	23
Vaikuttamiskartat	26

Hallitus	30
Johtoryhmä	31
Tilikausi 2019	
Hallituksen toimintakertomus	33
Tilinpäätös	55
Tilintarkastuskertomus	101
Tietoa osakkeenomistajille	105

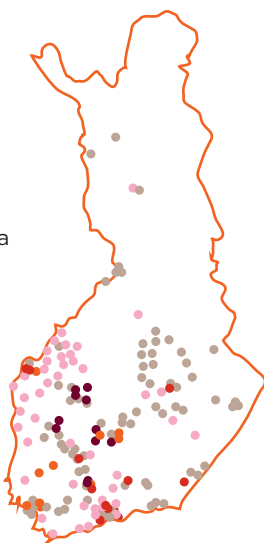
Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalvelujen tuottajista. Konsernin asiakkaita ovat yksityishenkilöt, yritykset, vakuutusyhtiöt ja julkisyhteisöt, kuten kunnat ja kuntayhtymät.

PIHLAJALINNA

- Markkinajohtaja Suomen sote-kokonaisulkoistuksissa
- Konserni maksaa kaikki veronsa Suomeen
- Pääkonttori Tampereella Kehräsaarella

- Laaja palveluvalikoima yksityisen ja julkisen sektorin asiakkaille
- Vahva maantieteellinen asema Pirkanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja pääkaupunkiseudulla
- Tavoitteena olla Suomen arvostetuin sote-yhtiö
- Listautui Helsingin pörssin päälistalle vuonna 2015

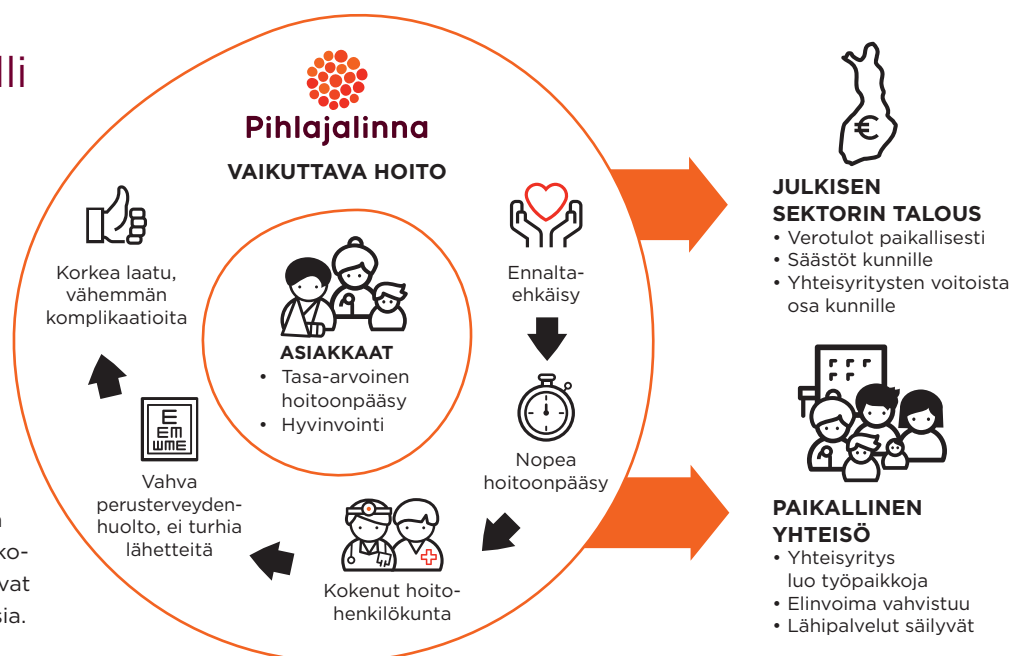

PIHLAJALINNAN TOIMIPISTEET 2019

- Lääkärikeskus, sairaala, hammasklinikka, työterveyspiste
- Sote-ulkoistus
- Asumispalvelu
- Liikuntakeskus
- Vastuulääkäripalvelu

Pihlajalinnan malli

Pihlajalinnan toimintamalli ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset kiteytyvät tapaamme toimia kuntien kanssa yhteistyössä. Kun Pihlajalinnan ja kunnan yhteisyhtiö vastaa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta pitkällä sopimuksella, yhtiöllä on vahva kannustin terveyden edistämiseen ja vaikuttaviin toimintamalleihin. Pihlajalinnan liikevaihdosta noin 44 prosenttia tulee kuntien sote-palvelujen kokonaisulkoistuksista. Sopimukset ovat keskimäärin 10+5 vuoden mittaisia.

Keskeisiä tapahtumia 2019

LIKEVAIHTO / M€

518,6

(2018: 487,8)

+6,3 %

OIKAISTU
LIKEVOITTO / M€

20,8/4 %

(2018: 14,4 M€ 3,0 %)

tavoite yli 7 %

NETTOVELKA / EBITDA

3,5

31.12.2019
(31.12.2018: 3,9)

tavoite alle 3

OIKAISTU
KÄYTTÖKATE
EBITDA / M€

55,1

(2018: 45,9)

OSAKEKOHTAINEN
TULOS / €

0,15

(2018: 0,16)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

5815

31.12.2019
(31.12.2018: 5 850)

”

Pihlajalinna on terveydenhuollon uudistaja.

Hallituksen puheenjohtajalta

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen suunnittelu jatkuu, ja nykyisen hallituksen tavoite on saada esitys eduskuntaan 2020 vuoden loppuun mennessä. Uudistus edellyttää toteutessaan myös noin sadan lain ja asetuksen muuttamista. Mikäli suunniteltu uudistus toteutuu, on sen tarkoitus tulla voimaan 2023. Edelleen epävarmuutta luovat jälleen suunnitellun uudistuksen perustulakiin mahdollisesti liittyvät ongelmat ja erityisaseman antaminen pääkaupunkiseudulle. Toivomme edelleen uudistuksen toteutumista, koska yhteiskuntamme tarvitsee sitä. Liian pitkään jatkunut epävarmuuden tila on selkeästi pysäyttänyt lukuisissa kunnissa sekä kehittämisen että välttämättömien investointien tekemisen. Toisaalta jo välillä puretuissa maakuntaorganisaatioissa ja nykyisissä sairaanhoitopiireissä on investoitu merkittävästi tulevaan malliin, jonka tarkemmasta sisällöstä ei edelleenkaan ole varmuutta.

Vuotta 2019 leimasi vanhustenhuollon kohu, jonka vaikutukset ovat olleet hyvin merkittävät usealle yksityiselle palveluntuottajalle. Vanhustenhuollon hoitajamitoitus nostetaan 0,7:n hoitajan tasolle, asetuksen aiemman 0,5:n minimisuositusten sijasta. Riittävän hoitajahenkilöstön varmistaminen lainsäädännöllä on hyvä asia. Näyttää siltä, että kyseinen hoitajamitoitus edellytetään yksityiseltä jo nyt, kun julkisen puolen palveluntuottajille ollaan antamassa jopa vuosien siirtymäaika. Samaan aikaan yksityisiltä yksiköiltä vaaditaan huomattavasti tulevaan malliin, jonka tarkemmasta sisällöstä ei edelleenkaan ole varmuutta.

tavasti julkisia toimijoita korkeatasoisempia toimitiloja. Keskustelua on 2019 vuoden aikana poikkeuksellisen voimakkaasti leimannut yksityisen ja julkisen vastakkainasettelu sekä uudet julkiset rakenteet sen sijaan, että olisi keskitytty miettimään, miten asiakkaat saisivat parhaan mahdollisen hoidon ja mitoitusten mukainen määrä eri terveydenhuollon ammattilaisia on ylipäättään olemassa. Hyvä esimerkki on suunniteltu tuhannen lääkärin lisääminen perusterveydenhuoltoon. Lääkäriksi valmistuminen vie lyhyimmillään kuusi vuotta ja karkeasti yksi lääkäri kymmenestä sijoittuu pysyvästi julkiseen terveyskeskukseen. Tavoitteen saavuttaminen veisi siis minimissään kuusi vuotta ja lääkäreitä pitäisi kouluttaa 10 000 lisää nykyiseen verrattuna. Samaan aikaan tapahtuva suurten ikäluokkien lääkäreiden eläköityminen kasvattaa haastetta entisestään.

Yksinkertaistettuna hallituksen nykyisiin tavoitteisiin pääseminen vaatii merkittävän muutoksen toimintatavoissa sekä selkeän muutoksen resurssien kohdentamisessa sosiaali- ja terveydenhuollon sisällä, jotta sekä henkilöstöressurit että taloudelliset voimavarat riittävät ikääntyvän väestön tuleviin tarpeisiin.

Marraskuussa 2019 Pihlajalinna Oyj:n hallitus suosittelee tarkan harkinnan jälkeen Mehiläisen tekemän tarjouksen hyväksymistä. Kaikki merkittävimmät omistajat ovat ilmoittaneet suhtautuvansa myönteisesti yhdistymiseen. Uskomme, että järjestely on edullinen paitsi asiakkaille, henkilöstölle ja osak-

keenomistajille myös kaikille suomalaisille. Yhdistymisen toteutuessa Suomeen syntyy yhtiö, jolla on riittävän leveät hartioiden sekä palvelemaan kuntien, sairaanhoitopiirien ja tulevien maakuntien vaatimia tilaajaorganisaatioita että viemään suomalaisen sote-osaamisen kansainvälisille markkinoille. Yhdessä meillä on mahdollisuus tuottaa entistäkin laadukkaampaa hoitoa ja hoivaa ikääntyvän Suomen tarpeisiin.

Mehiläisen tekemä ostotarjous ajoittui hetkeen, jossa Pihlajalinna on onnistunut selättämään viimeisen parin vuoden haasteet ja katse on luottavaisesti tulevaisuudessa. Perustaessani Pihlajalinnan vuonna 2001 tavoitteenani oli luoda yhtiö, joka haastaa sosiaali- ja terveydenhuollon hyvin perinteistä toimialaa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Yhtiön kasvu yhdeksi Suomen merkittävimmistä alan yhtiöistä on ylittänyt villeimmätkin tavoitteet. Yhdessä upean henkilöstön, asiakkaiden ja johdon kanssa olemme onnistuneet luomaan alalle jotain täysin uutta ja poikkeuksellista.

Pihlajalinna on terveydenhuollon uudistaja. Sen vastuun haluamme kantaa jatkossakin, myös yhdistymisen toteutuessa. Mielestäni yhteiskunnan tulee antaa mahdollisuus innovatiiviselle sote-palvelujen kehittämiselle. Laadukkaan ja eettisen hoidon tarjoaminen ilman turhia viiveitä täytyy olla meidän kaikkien yhteinen tavoitteemme.

MIKKO WIRÉN

Hallituksen puheenjohtaja

PIHLAJALINNA
2019

LIIKETOIMINTA
JA STRATEGIA

VASTUULLISUUS

KUMPPANUUS

HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS

TILINTARKASTETTU
TILINPÄÄTÖS

OSAKKEEN-
OMISTAJILLE

”

Pihlajalinna on laajentanut toimipisteverkostoaan viime vuosien aikana.

Toimitusjohtajalta

Vuoteen 2019 sisältyi monia vaiheita. Sote-uudistus kariutui, mutta uusi hallitus otti sen jälleen mukaan ohjelmaansa.

Pihlajalinna on laajentanut toimipisteverkostoaan viime vuosien aikana myös sote- ja maakuntauudistusta silmällä pitäen. Elokuussa aloitetun tehostamisohjelman myötä arvioimme toimipisteverkostoa uudelleen ja tarkastelimme toiminnan resursointia myös kannattavuuden näkökulmasta. Lakkautimme muutamia pieniä toimipisteitä, mutta avasimme myös kulu- neen vuoden aikana suunnitelman mukaisesti uusia toimipisteitä maakuntakeskukseen, kuten Rovaniemelle ja Vaasaan.

Kuntakentässä toimijat ovat selvästi aktivoituneet, ja useita neuvotteluita ulkoistushankkeista on käynnistetty. Kuntien halu tehdä omia sote-ratkaisujaan ja turvata omat sote-palvelunsa konkreetisoitui Kristiinankaupungin kanssa joulukuussa allekirjoitetussa osaukoistussopimuksessa. Sopimuksen kesto on vähintään 15 ja enintään 20 vuotta. Sopimuksen arvo on kilpailutuksen mukaan noin 90 miljoonaa euroa ilman indeksikorotuksia. Palvelutuotanto alkaa vuoden 2021 alussa.

Hallituksen uudessa sote-uudistusohjelmassa on Pihlajalinnan kannalta hyviä painopisteitä: keskeisin asia on nopeaan hoitoonpääsyyn panostaminen. Pidämme tavoitetta hyvänä, ja sen saavuttamiseksi on välttämätöntä hyödyntää

tää kaikkien sote-toimijoiden palveluita ja toimintamalleja.

Pihlajalinna tavoittelee asemaa julkisten toimijoiden kumppanina. Olemme esimerkiksi allekirjoittaneet yhteistyösopimukset Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin ja Sydänsairaalan kanssa. Yhteistyö konkreetisoitui uudessa sydänoireiden selvittämiseen tarkoitettussa palvelussa, jonka pilotti alkoi helmikuussa 2020.

Pihlajalinna lisäsi vuoden 2019 aikana omistustaan kuntayhtiöistä. Pihlajalinna omistaa nyt Kuusiolinna Terveys Oy:stä 90 prosenttia, Mäntänvuoren Terveys Oy:stä 91 prosenttia ja Kolmostien Terveys Oy:stä 96 prosenttia. Lisäksi olemme tehneet sopimuksen Mänttä-Vilppulan kaupungin kanssa kolmen sote-rakennuksen hankinnasta.

Työterveyshuollon liikevaihto kasvoi tilikaudella yli 25 prosenttia edellisvuodesta. Kannattavuutta paransivat kiinteähintaisen palveluiden osuuden kasvu ja toimintamallien kehitys. Työterveyden henkilöasiakkaiden kokonaismäärä kasvoi jo noin 200 000:een. Kasvunäkymät työterveyshuollon palveluissa ovat edelleen hyvät.

Lääkärikeskustoiminnan kannalta vakuutusyhtiökumppanuudet kehittyivät suotuisasti vuoden 2019 aikana. Pihlajalinna allekirjoitti yhteistyösopimuksen Pohjola Vakuutus Oy:n kanssa toukokuussa. Hyvin onnistuneen pilotin perusteella Pohjola Vakuutus hyväksyi

Pihlajalinnan yhdeksi valtakunnalliseksi palveluntuottajaksi monituottajamalliinsa. Pyrimme edelleen vahvistamaan yhteistyötä vakuutusyhtiöiden kanssa ja parantamaan Pihlajalinnan markkina-asemaa vakuutusyhtiöiden valtakunnallisena kumppanina.

Olemme valtakunnallisen toimipisteverkostomme myötä hyvissä asemissa suurissa työterveyshuollon kilpailutuksissa. Myös yksityisiä asiakkaita ja vakuutusyhtiöasiakkaita pystymme palvelemaan erittäin kattavasti. Paikkoihin, joissa meillä ei vielä ole toimipistettä, voimme tuoda palvelumme etäpalveluina tai vastuulääkärin avulla. Julkisella sektorilla vahvuutemme on kapitaatiopohjaisissa sote-palveluissa. Pihlajalinnan kumppanuushankkeet niin kuntien kuin sairaanhoitopiirien kanssa ovat osoittaneet sen, että julkisten palveluiden kustannuksia voidaan alentaa ja samalla nopeuttaa hoitoonpääsyä.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Mehiläinen Yhtiöt Oy julkisti Pihlajalinna Oyj:n hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinna Oyj:n osakkeista. Yhdessä näillä kahdella yhtiöllä on vielä paremmat mahdollisuudet tuottaa vaikuttavaa terveydenhoitoa ja laadukkaita asumispalveluita sekä kehittää digitaalista palvelutarjontaa.

JONI AALTONEN

Toimitusjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Julkisen ja yksityisten kumppanuudet ratkaisuna sote-haasteisiin

Pitkään valmisteltu sote-uudistus jäi toteutumatta keväällä 2019. Uudistus kuuluu kuitenkin myös uuden hallituksen ohjelmaan, ja sitä valmistellaan parhaillaan. Uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille sekä parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla. Lisäksi tavoitteena on turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua. Sote-rakenneuudistus perustuu 18 maakuntaan ja viiteen yhteistyöalueeseen.

Sote-uudistuksessa palvelujen painopistettä siirretään perustasolle ja ehkäisevään toimintaan, jotta erikoissairaanhoidon ja vaativien erityispalveluiden tarve vähenee. Maakunnat järjestävät sote-palvelut pääosin julkisena palveluna. Yksityisen ja kolmannen sektorin tarkoitus täydentää palveluita.

Tavoitteena nopea hoitopääsy

Pihlajalinnan näkemyksen mukaan julkisen sektorin ja yksityisten yritysten kumppanuudet ovat hyvä ratkaisu pal-

veluiden kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi. Pihlajalinnasta tuottaa sote-palveluja hyvin laaja-alaisesti, joten se pystyy tarjoamaan ehyen ja vaikuttavan hoitoketjun sekä yksittäisille ihmisille että palveluiden järjestäjänä toimiville kunnille. Lisäksi sillä on kokonaisulkoistusten markkinajohtajana vahvin kokemus ja osaaminen kiinteillä hinnoilla toimimisesta.

Pihlajalinnan kumppanuushankkeet niin kuntien kuin sairaanhoitopiirien kanssa ovat osoittaneet sen, että julkisten palveluiden kustannuksia voidaan alentaa ja samalla nopeuttaa hoitopääsyä. Nopea hoitopääsy on nostettu myös hallitusohjelmassa keskeiseksi tavoitteeksi. Pihlajalinnasta pitää tavoitetta hyvänä, ja sen saavuttamiseksi on välttämätöntä hyödyntää kaikkien sote-toimijoiden palveluita ja toimintamalleja.

Palvelujen tarve kasvaa

Sote-palvelujen tarve kasvaa Suomessa muun muassa väestön ikääntymisen vuoksi. Tällä hetkellä yli 50 prosenttia kunnan tuloista käytetään sotekustannuksiin, ja kaksi kolmasosaa Suomen kunnista teki alijäämää vuonna 2018. Väestö ikääntyy vauhdilla, ja vuoteen 2030 mennessä yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa yli 50 prosenttia. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa ei 15 vuoden

kuluttua ole enää yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Tämä tuo omat haasteensa sote-palveluiden järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistamista on pyritty hillitsemään kokonaisulkoistuksia rajoittavalla väliaikaisella lailla. Kunnat ovat siitä huolimatta pyrkineet varmistamaan lähipalvelunsa asukkailleen erilaisilla kumppanuuksilla yksityisten tuottajien kanssa.

Työnjako uudistuu

Vuosina 2010–2017 yksityinen sosiaali- ja terveyspalvelutuotanto kasvoi vuosittain keskimäärin 4,1 prosenttia. Vuonna 2017 yksityiset tuottivat sosiaali- ja terveyspalveluita noin 5,9 miljardilla eurolla. Yksityisten yritysten markkinan kasvu syntyy etupäässä julkisten ja yksityisten tuottajien työnjaon uudistumisesta.

Terveysvakuutusten määrä jatkaa kasvuaan. Yksityisen työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, koska monet kunnat ja muut julkisyhteisöt ovat kiinnostuneita luopumaan omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä.

”

Nopea hoitopääsy on nostettu myös hallitusohjelmassa keskeiseksi tavoitteeksi.

LIIKETOIMINTA JA STRATEGIA

Palvelut helposti saatavilla

Pihlajalinnan liiketoiminta lähtee sen tehtävästä: autamme suomalaista elämään parempaa elämää. Jotta Pihlajalinna voi täyttää tehtävänsä, se on laajentunut uusille paikkakunnille ja kasvattanut palveluvalikoimaansa. Näin se voi vastata ihmisten tarpeisiin tarjoamalla helposti saatavilla olevia lähi- ja etäpalveluita.

Vuonna 2019 Pihlajalinna avasi lääkärikeskukset Vaasaan, Rovaniemelle ja Espoon Selloon. Tehostamisohjelman myötä muutamia pienempiä toimipisteitä lakkautettiin. Toiminta laajeni myös yritystösostojen myötä uusille paikkakunnille.

Pihlajalinna ei avannut uusia leikkausyksiköitä kuluneen vuoden aikana. Leikkausyksiköt sijaitsevat nyt Helsingissä, Tampereella, Turussa, Oulussa, Kuopiossa, Joensuussa, Seinäjoella ja Jämsässä.

Pihlajalinna on laajentanut palveluvalikoimaansa ja osaamistaan viime vuosina sairauksien hoidosta hyvinvointipalveluihin ja ennaltaehkäisyyn. Laajan palveluvalikoiman ansiosta yhtiö pystyy kasvamaan erilaisissa toimintaympäristöissä ja hajauttamaan riskejä. Pihlajalinna tavoittelee merkittävää roolia niin vakuutuspuolella, ihmisten itse maksamissa kuin julkisestikin rahoitettavissa palveluissa.

Monikanavainen asiointi julkisiin palveluihin

Pihlajalinna kehittää edelleen voimakkaasti digi- ja etäpalvelujaan, jotka suunnataan eri asiakasryhmille asiakkaiden tarpeet huomioiden. Digi- ja etäpalveluiden kehitys tukee erityisen hyvin juuri kiinteähintaista liiketoimintaa, jota Pihlajalinnan toiminta suurimmaksi osaksi on. Kiinteähintaishuonon mallissa palveluntuottajalla, tilaajalla ja asiakkaalla on parhaimmillaan sama tavoite: pitää ihmiset terveisinä ja toimintakykyisinä.

Aiemmin työterveys- ja yksityisasiakkaiden käytössä ollut etälääkärin vas-

taanotto laajeni vuoden 2019 aikana yhteisyritysten perusterveydenhuoltoon Parkanossa, Kihniössä, Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoen. Etävastaanoton voi aloittaa lataamalla Pihlajalinna-terveyssovelluksen.

Etä- ja vastuulääkäripalveluja täydentää myös vuonna 2019 aloitettu eDiabetes-palvelu. Virtuaalinen diabetesklinikka on diabeteksen hoitomuoto perusterveydenhuoltoon. Pihlajalinnan lääkärillä on kokonaisvastuu palvelun avulla hoidettavien potilaiden diabeteksestä. Lääkärin työparina terveyskeskuksessa toimii kunnan nimeämä diabeteshoitaja.

Mehiläinen julkisti ostotarjouksen

Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj allekirjoittivat marraskuussa 2019 yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen tekee vapaaehtoisen Pihlajalinnan hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista. Ostotarjouksessa Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euron käteisvastike, jolloin Pihlajalinnan osakkeiden yhteenlaskettu arvo on noin 362 miljoonaa euroa. Pihlajalinnan hallituksen esteettömät jäsenet ovat yksimielisesti päättäneet suositella Pihlajalinnan osakkeenomistajille ostotarjouksen hyväksymistä. Ostotarjousaika käynnistyi tammikuussa 2020 ja päättyy tämän hetken tiedon mukaan heinäkuussa 2020.

Operatiivisen tehokkuuden parantamista

Pihlajalinnalla on kaksi taloudellista pitkän aikavälin tavoitetta. Nettovelan taso suhteessa käyttökatteeseen on tavoitteen mukainen. Liikevoiton (EBIT) tavoite on yli 7 prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 2019 oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 4,0 prosenttia liikevaihdosta.

Pihlajalinna käynnisti kesällä 2019 tehostamisohjelman suunnittelun. Tehostamisohjelman tarkoituksena on parantaa operatiivista tehokkuutta sekä tukea pitkän aikavälin liikevoittotavoitteen saavuttamista. Tehostamisohjelman avulla kustannuksia leikataan noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Tehostamisohjelmasta kirjattiin 7,4 miljoonan euron kertakustannus ja arvonalentuminen, jotka on raportoitu vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Osana tehostamisohjelmaa konsernissa käytiin yhteistoimintaneuvottelut. Lisäksi Pihlajalinna uudisti toimintarakennettaan sekä johtamisjärjestelmäänsä ja johtoryhmän rakennetta.

Pihlajalinnan aikaisemmassa toimintarakenteessa oli neljä maantieteellistä liiketoiminta-aluetta: Väli-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin liiketoiminta-alueella oli tulosvastuullinen liiketoimintajohtaja. Uudistetussa toimintarakenteessa operatiivinen johtaja (COO) vastaa liiketoiminnan kannattavuudesta ja resursseista. Konsernilla on yksi toimintasegmentti.

VISIO
Olemme Suomen arvostetuin sote-yhtiö

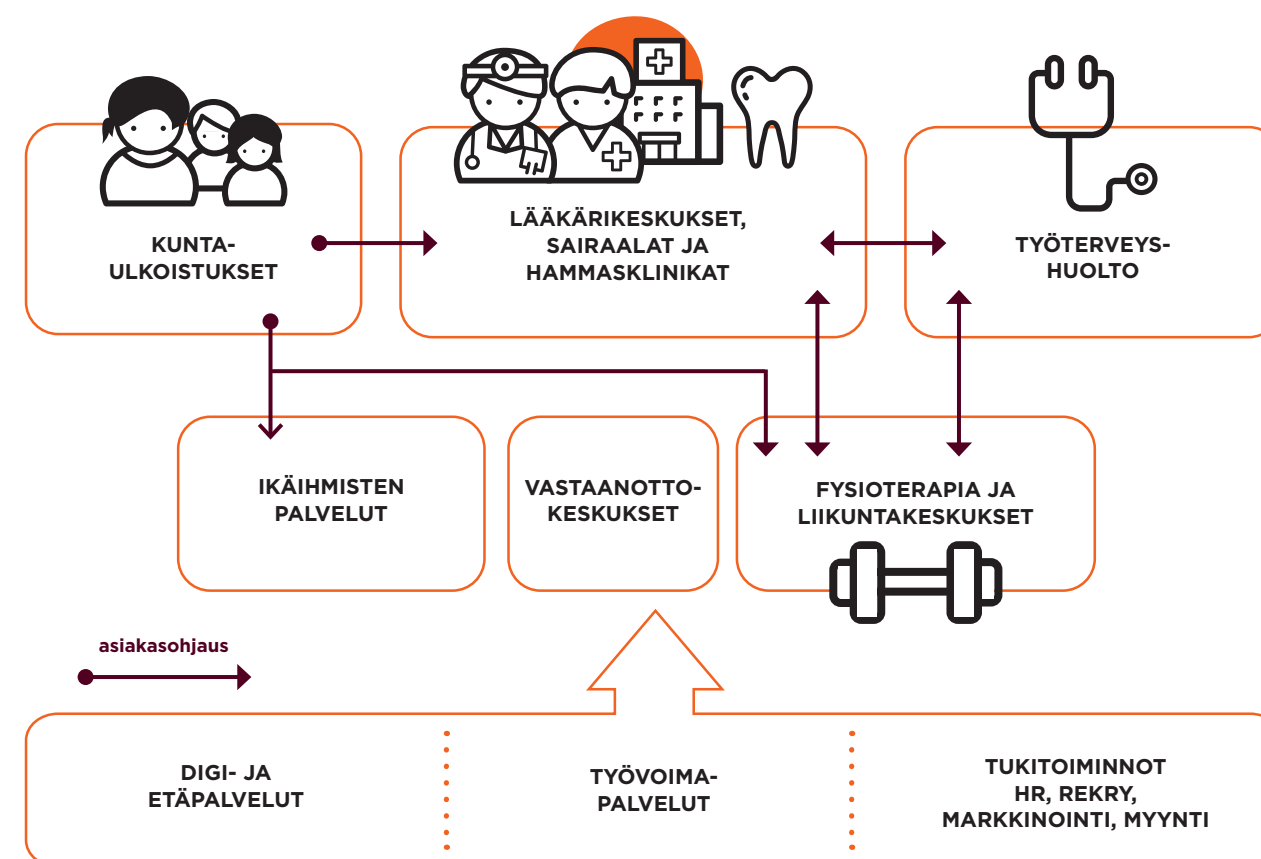
TEHTÄVÄ
Autamme suomalaista elämään parempaa elämää

ARVOT
Eettisyys, energisyys ja ennakkoluulottomuus

Tavoite:
NETTOVELAN TASO
ALLE 3x
käyttökate

Tavoite:
LIIKEVOITTO EBIT
YLI 7%
liikevaihdosta

Pihlajalinnan palvelut 2019

Liiketoiminnan kasvua vauhdittavat trendit ja megatrendit

Julkisen sektorin tila

Suomen taloustilanne on ollut vuosia heikko ja julkinen sektori on velkaantunut. Etenkin kunnat ovat joutuneet ahdinkoon, kun hoitokustannukset ovat kasvaneet ja verotulot ovat samanaikaisesti pienentyneet. Talousongelmat ovat johtaneet julkisen sektorin haluun ulkoistaa palveluita ja hakea entistä tehokkaampia tapoja tuottaa vaikuttavia palveluita.

Ikääntyminen

Suomen väestö ikääntyy nopeimmin Euroopassa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomessa on vuonna 2020 jo lähes 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiasta ja määrä nousee vuoteen 2030 mennessä 1,5 miljoonaan. Yli 65-vuotiaat käyttävät valtaosan sosiaali- ja terveyspalveluista, joten palveluiden kysynnän ja kustannusten odotetaan kasvavan.

Elintapasairaudet ja hyvinvoinnin jakaantuminen

Aiemmin sairastuttu esimerkiksi virus- ja tartuntatauteihin, nykyään suomalaisten yleisimmät sairaudet liittyvät elintapoihin. Yleisimpiä kuolemaan johtavia tekijöitä ovat työikäisillä kasvaimet, verenkiertoelinten sairaudet sekä alkoholinkäyttö. Terveyserot ovat Suomessa suhteellisen suuria ja riippuvat esimerkiksi koulutustasosta. Kustannusten hillitsemiseksi pitää painottaa ennaltaehkäisyä ja nopeaa hoitoon pääsyä.

Kiinnostus omaan terveyteen ja hyvinvointiin

Suomalaiset tupakoivat keskimäärin aiempaa vähemmän, syövät terveellisemmin ja liikkuvat aiempaa enemmän vapaa-aikanaan. Hyvinvointitrendit ohjaavat myös kulutustottumuksia, esimerkiksi ravintovalintoja ja terveys- ja liikunta- palveluiden käyttöä. Nopeinta elintapojen kehitys on ollut korkeasti koulutetuilla.

Vapaaehtoisten vakuutusten määrän kasvu

Vapaaehtoisten sairauskuluvakuutusten määrä on ollut viime vuosina selvässä kasvussa. Vakuutusten määrän kasvuun vaikuttavia tekijöitä ovat olleet muun muassa huoli julkisten palveluiden saatavuudesta sekä halu varmistaa nopea hoitoonpääsy. Vuoden 2018 alussa jo lähes 1,2 miljoonalla suomalaisella oli vapaaehtoinen sairauskuluvakuutus. Oletamme, että vapaaehtoisten vakuutusten kysyntä jatkaa kasvuaan ainakin vuoteen 2020 asti.

Yksilöllisyys, valinnanvapaus ja itseilmaisuus

Terveyspalveluilta odotetaan entistä parempaa laatua ja vaikuttavuutta. Tarve yksilöllisiin ratkaisuihin on lisääntynyt, ja teknologia on vahvistanut trendiä. Valtaosa suomalaisista haluaa lisätä valinnanvapautta sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yhä useampi on pyrkinyt varmistamaan oman valinnanvapauden esimerkiksi sairauskuluvakuutuksella.

LIIKETOIMINTA JA STRATEGIA

Perusterveydenhuollon etävastaanotto älypuhelimessa – nykyaikainen lisä palveluvalikoimaan

Pihlajalinnan ja Mänttä-Vilppulan kaupungin yhteisyritys Mäntänvuoren Terveys otti toukokuussa 2019 käyttöön älypuhelimella toimivan Pihlajalinna-terveyssovelluksen. Terveyssovelluksen etävastaanotto on Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen asukkaiden käytössä terveyskeskuksen normaalin asiakasmaksun hinnalla.

Pihlajalinnan terveyssovelluksella asiakas saa olinpaikastaan riippumatta nopeasti yhteyden chatissa tai videoyhteydellä hoitajaan, joka tekee hoidontarpeen arvioinnin ja ohjaa asiakkaan tarvittaessa eteenpäin lääkärin puolelle.

Terveyssovelluksen ensimmäiset kokeilukuukaudet ovat sujuneet mallikkaasti. Uuden palvelukanavan käyttö on ollut vaivatonta, ja asiakkaat saavat asioitua hoitajan ja lääkärin kanssa vaikka kotoa käsin.

Tähän mennessä terveyssovellus on otettu käyttöön kahdessa Pihlajalinnan ja kuntien yhteisyrityksessä: Kolmostien Terveys, joka toimii Parkanossa ja Kihniössä, sekä Mäntänvuoren Terveys, joka tuottaa sote-palvelut Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoella.

Mäntänvuoren Terveys toimitusjohtajan Juha-Matti Sihvosen mielestä sovellus on nykyaikainen lisä palveluvalikoimaan.

– Hoito on välittömästi saatavilla eikä oman asian hoitaminen ole enää fyysisestä sijainnista riippuvaista, Sihvonen sanoo.

Akutteihin iho- ja silmäoireisiin hoitoa suoraan sovelluksella

Asiakkaat ohjataan tilanteesta riippuen vaadittuihin jatkotoimenpiteisiin, mikä voi tarkoittaa perinteistä käyntiä lääkärin pakeilla. Sovellus helpottaa ja nopeuttaa kontaktin saamista hoitopaikkaan, ja sovelluksessa voidaan hoitaa monia akuutteja vaivoja, jotka ovat helposti diagnosoitavissa etäyhteydelläkin. Näihin lukeutuvat muun muassa silmätulehdukset, ihottumat ja virtsatietulehdukset.

Terveyssovellus tuo apua myös moniin jatkohoidollisiin toimenpiteisiin. Asiakas saa hoidettua sovelluksella mutkattomasti esimerkiksi sellaisia lääkitykseen liittyviä kysymyksiä, joissa fyysisistä lää-

kärikäyntiä ei vaadita. Siellä lääkäri voi jakaa helposti tietoa muun muassa lääkkeiden haittavaikutuksista ja oikeasta annostelusta sekä uusista resepteistä.

Monesti pelkkä chat-keskustelu riittää asiointiin, mutta tietyissä tilanteissa asiakkaan ja lääkärin keskustelun tueksi voidaan ottaa videoyhteys tai lähettää chatiin kuvia. Tämä pätee etenkin sellaisten vaivojen kohdalla, joita diagnosoidakseen lääkärin on arvioitava pinnallisia oireita, kuten ihottumia tai silmävaivoja. Kasvokkaiseen videokeskusteluun voidaan turvautua myös silloin, jos asiakkaan on helpompi hahmottaa lääkärin asia suullisessa keskustelussa.

Uuden toimintakanavan omaksumiseen liittyvät ongelmat ovat olleet hyvin pieniä. Vain käyttäjäkuntaa saisi olla enemmän.

– Olisi hienoa, jos asiakkaat löytäisivät suuremmassa määrin sovelluksen pariin. Oletusarvona on, että tällöin myös terveyskeskuksen perinteisen vastaanoton ruuhkapiikit vähenevät ja asiointi nopeutuu, Juha-Matti Sihvonen arvioi.

Digikehitys koetaan tärkeänä osana työtä

Pihlajalinnan terveyssovelluksesta on saatu hyvää palautetta niin asiakkailta kuin työntekijöiltäkin.

Mänttäläisen lähihoitajan Linda Seppäläisen silmät alkoivat oireilla kesken työpäivän. Silmät alkoivat punottaa, vuotaa ja niitä kirveli. Kun Seppäläinen kertoi oireistaan ääneen, työkaveri suositteli hänelle Pihlajalinnan terveyssovellusta.

– En ole kovin hyvä tekniikassa, mutta työkaveri sanoi, että sovelluksen lataaminen on helppoa. Tunnistauduin verkkopankkitunnuksillani ja loin

oman koodin, jolla kirjauduin palveluun, Seppäläinen kertoo.

Terveyssovelluksen chat-asiointi osoittautui käteväksi. Seppäläinen valitsi palvelussa ensin oman alueensa, minkä jälkeen hoitaja arvioi tilanteen ja yhdisti hänet lääkärille. Kuvayhteyden avulla oireiden syyksi selvisi silmätulehdus.

Kuten Seppäläisenkin tapauksessa, monesti terveyssovellus nopeuttaa asiakkaan hoitopolkua. Tähän yhtyy myös Pihlajalinnan sairaanhoitaja Hanna Repo, jonka mukaan sovellus on otettu hyvin vastaan työntekijöiden keskuudessa.

– Sovelluksen käyttö koetaan oikein mielekkääksi vaihteluksi. Tämä niin sanottu chat-vuoro osuu kullekin hoitajalle noin kerran viikossa, ja on kyllä tosi haluttu, Repo kuvailee terveyssovelluksen lisäksi hoitajapuhelinpalvelussa työskentelevien sairaanhoitajien suhtautumista uuteen asiointikanavaan.

Ennen terveyssovelluksen käyttöönottoa työntekijöille järjestettiin koulutus, jossa he pääsivät kokeilemaan sovellusta demoympäristössä. Hankaluuksia käyttöönotossa ei Revon mukaan ole ollut.

– Sitä on niin yksinkertaista ja näppärää käyttää. Myös asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä. Kun chat-keskustelu loppuu, suurin osa asiakkaista viestii takaisin tosi kiitollisena.

Repo kokee digikehityksen mielenkiintoisena ja tärkeänä osana työtään.

– Työntekijöitä on kuunneltu sovellusta kehittäessä. Uskon ja toivon, että terveyssovelluksen asiakasvolymit vain kasvavat tulevaisuudessa, Repo sanoo.

”

Hoito on välittömästi saatavilla eikä oman asian hoitaminen ole enää fyysisestä sijainnista riippuvaista.

Asiakasryhmät

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

Yhtiön yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssopimusasiakkaista lukuun

ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.

Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.

Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin

organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveys- huollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Yksityisasiakkaat

LIKEVAIHTO M€

97,8

(93,0 M€)

↗ +5,1 %

OSUUS KONSERNIN
LIKEVAIHDOSTA

17 %

(17 %)

Yritysasiakkaat

LIKEVAIHTO M€

122,1

(106,3 M€)

↗ +14,8 %

OSUUS KONSERNIN
LIKEVAIHDOSTA

21 %

(19 %)

Julkinen sektori

LIKEVAIHTO M€

360,6

(346,0 M€)

↗ +4,2 %

OSUUS KONSERNIN
LIKEVAIHDOSTA

62 %

(63 %)

Terveysvalmentamisella merkittäviä tuloksia

Terveysvalmentaminen on Pihlajalinnan työterveysasiakkaan Eläketurvakeskuksen valitsema tapa täyttää lakisääteinen velvoite ylläpitää ja edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä. Taustalla on vahva halu panostaa työntekijöiden hyvinvointiin.

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja palvelujen tuottaja, jossa työskentelee yli 300 henkeä. ETK:n strategiaan on kirjattu osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Eläketurvakeskuksen henkilöstöpäällikkö Outi Lehmus kertoo, että ennaltaehkäisyä työterveyshuollossa on heillä painotettu jo pitkään.

– Olemme asiantuntijatalo, ja asiantuntijuus asuu ihmisissä. Jos emme pidä ihmisistämme huolta, meillä ei ole asiantuntijuutta, Lehmus perustelee.

Jo vuonna 2015 Eläketurvakeskuksessa tunnistettiin tarve saada kattavampaa organisaatio- ja yksilötason kuvaa mahdollisista terveyteen liittyvistä haasteista.

– Ikäkausitarkastukset olivat aiemmin yksi väline terveyden seurantaan. Ne voivat joidenkin henkilöiden kohdalla toimia, mutta olemme kokeneet, että isommassa mittakaavassa ne eivät vie asioita eteenpäin, Lehmus sanoo.

Eläketurvakeskuksessa on toteutettu erilaisia työterveyteen liittyviä kyselyitä myös työpaikkaselvitysten yhteydessä. Kyselyjen kohderyhmä kuitenkin vaihtuu vuosittain, joten niistäkään ei ole saatu tarpeeksi kattavaa kuvaa koko organisaation tilanteesta.

Kohti terveysvalmentamisen mallia

Eläketurvakeskuksen vastaavan työterveyshoitajan Leena Rajamäen johdolla alettiin suunnitella työntekijöiden terveyden ylläpitämiseen painottuvaa terveysvalmentamisen mallia. Pihlajalinnassa pääsi mukaan kehittämään ja toteuttamaan terveysvalmentamista Eläketurvakeskuksen työterveyspalvelujen kilpailutuksen myötä.

Osana valmentamista alettiin hyödyntää ActPRO Wellness 360 -kyselyä, jonka

tavoite on tarjota työntekijöille mahdollisuus kartoittaa ja seurata omaa hyvinvointiaan. Eläketurvakeskus on lähettänyt kyselyn työntekijöilleen kolmesti, ja vastausprosentti on ollut 60–70 prosentin luokkaa. Dataa on siis päästy keräämään kattavasti. Tuloksien perusteella ETK pystyy työnantajana suuntaamaan työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävät ja edistävät toimenpiteet tehokkaasti.

Terveysvalmentamisen mallissa tarjottava tuki voi olla yksilö- tai ryhmämuotoista tai niiden yhdistelmä. Liikkeelle lähdetään aina motivoivalla haastattelulla, joka jo itsessään auttaa työntekijää tunnistamaan, mitä hyvinvoinnin ylläpitämisen taitoja hänellä on olemassa. Lisäksi kartoitetaan työntekijän omaa motivaatiota hyvinvoinnin kehittämiseksi, minkä pohjalta valitaan tukimuodot yhdessä työntekijän kanssa.

Terveysvalmentamisen mallissa palvelut sisältävät aina terveyden edistämisen tukea, vaikkakin ne voivat painottua myös todetun sairauden hoitamiseen.

– Kyselyn tuloksia hyödynnetään niin yksilö- kuin organisaatiotasolla. Tarvittaessa voidaan luoda työntekijöille henkilökohtaisia valmennuspolkuja, mutta toisaalta saadaan myös valittua erilaisia teemoja, joihin suunnata panostuksia organisaatiossa, ETK:n vastaava työterveyshoitaja Leena Rajamäki kertoo.

Palautumisen tukeminen keskiössä

Vuoden 2017 kyselytulosten perusteella ETK:ssa alettiin panostaa erityisesti työntekijöiden palautumisen tukemiseen. Jo seuraavana vuonna palautumista kuvaava indeksi osoitti 7 prosenttiyksikköä aiempaa kyselyä parempaa tasoa.

– Kun teemaan kiinnittää samaan aikaan huomiota monelta eri kantilta, tuloksia syntyy, Leena Rajamäki sanoo.

Outi Lehmus toteaa, että vuonna 2018 työterveyshuollon kustannukset olivat vuoteen 2016 verrattuna laskeneet työntekijää kohden peräti 200–300 euroa. Lisäksi ETK:n painotus ennaltaehkäisevään työhön on onnistunut erinomaisesti. Vuonna 2019 ETK:n työterveyshuollon kustannusten Kelan korvausluokka I:n osuus työterveyden investoinneista oli 68 prosenttia. Lisäksi Kela-korvattavien työterveyshuollon kustannusten korvausluokka I:n osuus nousi kahden vuoden aikana

50 prosentista yli 60 prosenttiin. Kelan kahdesta korvausluokasta korvausluokka I sisältää ennaltaehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan kustannukset. Korvausluokkaan II kuuluvat ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestetyn yleislääkäritasaisen sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset.

Lehmus muistuttaa, että työterveyshuollon kustannussäästöt ovat useamman tekijän summa, mutta terveysvalmentamisen malli on varmasti yksi niistä.

ETK:n työntekijät myös ilmaisevat tyytyväisyytensä työterveyspalveluita kohtaan.

– Työterveyshuolto saa työtyytyväisyyskyselyissä aina positiivista palautetta. Työntekijät kiittävät, miten työnantaja huolehtii ja välittää, Lehmus sanoo.

Yhteistyö Pihlajalinnan kanssa on ollut sekä Lehmuksen että Rajamäen mukaan sujuvaa. Molemmat mainitsevat Pihlajalinnan työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden monipuolisen osaamisen. Yhdessä Pihlajalinnan kanssa ETK on osana terveysvalmentamista toteuttanut muun muassa uniapneaseulontaprojektin. Palautumiseen panostamisen toisessa vaiheessa on toteutettu lisäksi Oura-älysovelmuk- sen unimittauksia hyödyntäviä valmennusprojekteja.

Terveysvalmentamista suunniteltaessa ja kehittäessä Eläketurvakeskukselle on ollut tärkeää se, että yhteistyökumppanilta löytyy ketteryyttä.

– Koska meillä on mielestämme itsellämme paljon kokemusta ja näkemystä omasta talostamme, tarvitsemme joustavan ja ketterän kaverin, joka aidosti kuuntelee asiakasta, Outi Lehmus sanoo.

”

Tarvitsemme joustavan ja ketterän kaverin, joka aidosti kuuntelee asiakasta.

VASTUULLISUUS

Vastuu suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista

Pihlajalinnalla on vastuullinen perustehtävä: auttaa suomalaista elämään parempaa elämää. On helpompaa, edullisempaa ja keholle kevyempää pitää ihminen terveenä kuin parantaa jo sairastunut. Siksi Pihlajalinna on rakentanut palveluita, jotka keskittyvät ihmisten terveenä pysymiseen.

Pihlajalinna kantaa vastuuta suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista, yhteiskunnan varojen käytöstä ja verojenmaksusta Suomeen, työntekijöistä ja siitä, miten asiakastietoa säilytetään ja käsitellään. Pihlajalinnalle on tärkeintä taata palvelujen laatu, turvallisuus ja tehokkuus, huolehtia omasta henkilös-

töstä sekä varmistaa asiakkaiden tietosuoja ja -turva.

Tuhannet pihlajalinnalaiset huolehtivat osaltaan satojen tuhansien suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista päivittäin. Ilman asiakkaiden ja yhteiskunnan luottamusta Pihlajalinna ei voi toteuttaa tehtäväänsä.

Sidosryhmiä kuunnellen

Pihlajalinna on tiiviisti yhteydessä sidosryhmiinsä. Palautetta kerätään asiakkailta, henkilöstöltä ja yhteistyökumppaneilta jatkuvasti monin eri tavoin. Palautteen avulla arvioidaan Pihlajalinnan onnistumista ja tiedetään, mitkä asiat Pihlajalinnan toiminnassa ovat tärkeimpiä sidosryhmille. Sidosryhmien odotuksia Pihlajalinnan vastuullisuudelle on tutkittu teemahaastatteluissa.

Sidosryhmät ovat määritelleet Pihlajalinnan tärkeimmiksi vastuullisuusteemoiksi seuraavat:

1. Hoidon laatu ja turvallisuus
2. Asiakastytyväisyys
3. Toiminnan tehokkuus (hoito ja ennaltaehkäisy)
4. Työntekijät
5. Suomalaisten terveys ja hyvinvointi
6. Hyvä hallinto
7. Miten säilytämme ja käsittelemme asiakastietoa
8. Läpinäkyvyys
9. Yhteiskunnan varojen käyttö ja verojen maksu Suomeen
10. Ihmisoikeudet

VASTUULLISUUS

Hoidon laatu ja turvallisuus

Jotta Pihlajalinna voi auttaa suomalaista elämään parempaa elämää, parannamme jatkuvasti toimintaamme, kehitämme vaikuttavampia sosiaali- ja terveystalouksia ja tarkkailemme hoidon sekä palvelun laatua. Haluamme olla toimialamme vastuullinen edelläkävijä, joka tarjoaa nopeaa ja vaivatonta hoitoa missä ja milloin asiakkaamme sitä tarvitsevat.

Pihlajalinnan tavoite on täyttää säädöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset joka päivä kaikissa toimintayksiköissä. Kaikki terveystaloukset ovat tieteellisesti todennettuja ja lääketieteellisesti vaikuttavia. Vaikuttavuutta pyritään parantamaan sillä, että hoitoon pääsee viiveettä. Työn perustana ovat lait ja asetukset, viranomaisohjeet, Käypä hoito -suositukset ja Pihlajalin-

nan omat toimintaohjeet. Laadun ja turvallisuuden varmistamiseksi Pihlajalinna toteuttaa omavalvontaa ja ohjeistuksia, kouluttaa henkilöstöä ja rekrytoi tarvittavia osaajia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon laadusta vastaavat lääketieteellinen johtaja, terveydenhuollosta vastaavat johtajat, vastaavat lääkärin ja yksiköiden vastuuhenkilöt. Johto seuraa jatkuvasti laatumittareita ja -tavoitteita, kehittää toimintaa ja puuttuu poikkeamiin. Tuloksia, tavoitteita ja toimenpiteiden edistymistä seurataan säännöllisesti johdon katselmuksissa, johtoryhmissä sekä yksikköpalaverissa.

Ilmoitukset, palautteet ja poikkeamat käsitellään lähtökohtaisesti paikallisesti ja tarvittaessa yhtiön johtotasolla sekä viranomaisten kanssa. Tietoturvailmoit-

tusten käsittelyistä vastaavat tietosuojavastaavat. Palautteet tulevat asiakailta hoito- ja palvelutilanteissa, suorina yhteydenottoina, käynnin jälkeen lähetettävän sähköisen kyselyn kautta, verkkosivujen tai sosiaalisen median kautta sekä henkilökunnalta Pihlajalinnan palauteprosessin mukaisesti. Potilasasiain miehet auttavat ja neuvovat potilaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa.

Pihlajalinnan yksityisillä lääkärikeskuksilla, sairaaloilla ja hammasklinikoilla sekä erityisasumispalveluilla ja Jokilaakson sairaalan osastoilla 2 ja 4 on käytössä ISO 9001 -laatujohtajajärjestelmä. Sertifiointin tavoitteena on edelleen kehittää ja parantaa yksiköiden toimintatapoja. Samalla varmistetaan, että lakisääteiset vaatimukset ja omavalvonnan tavoitteet täyttyvät ja parannetaan riskienhallintaa.

Lääketieteelliset tunnusluvut 2019

0,61 MUISTUTUKSET* **0,18** KANTE-LUT*

1 140 708 KOKONAIS-KÄYNTIMÄÄRÄ

0,07 LEIKKAUSALUEEN INFEKTIOIT** (SYVÄT INFEKTIOIT)

1,31 % TEHDYT POTILAS-VAHINKOILMOITUKSET

20 % VUONNA 2019 RATKAISTUISTA POTILASVAKUUTUSKESKUS RATKAISI KORVATTAVAKSI

* Muistutusten, kanteluiden ja potilasvahinkoilmoitusten määrä suhteessa 100 000 käyntiin. Potilasvahinkoilmoitukset sisältävät tapaukset, joissa vakuutusmaksu on Pihlajalinnalla Lääkärikeskus Oy tai Pihlajalinna Terveystaloukset Oy. Pihlajalinna-konsernin toimipisteissä työskentelevien ammatinharjoittajien toiminnasta tehdyt muistutukset, kantelut tai potilasvahinkoilmoitukset eivät välttämättä tule konsernin tietoon. Konsernin tietoon tulevat tapaukset ilmoitetaan tilastoissa. Sekä käyntimäärät että muistutukset, kantelut ja potilasvahinkoilmoitukset sisältävät Pihlajalinnan lääkärikeskukset, konsernin sairaalat, työterveysasemat ja hammaslääkärikeskukset sekä Hattulan terveyskeskuset.
** Leikkausalueen infektioprosentti on laskettu suhteessa Pihlajalinnan sairaaloiden toimenpidemääriin.

NPS-INDEKSI

LÄÄKÄRI-KESKUKSET **SAIRAALAT** **HAMMAS-KLINIKAT**
+71 **+89** **+82**

Mittaus kattaa kaikki Pihlajalinnan yksityiset lääkärikeskukset, sairaalat ja hammasklinikat. Palautteiden yhteismäärä on 42 695 kpl. NPS-asiakastytyväisyysindeksi (Net Promoter Score) vaihteluväli on -100-100.

SAAMAMME AVOIN PALAUTE ON KOSKENUT	Osuus kaikista palautteista	Negatiiviset	Positiiviset	Kehitysehdotukset/muu
Teknologiaongelmat	8 %	57 %	0 %	43 %
Hoidon laatu	23 %	58 %	37 %	5 %
Laskutus	7 %	76 %	2 %	22 %
Kohtaaminen	13 %	54 %	43 %	3 %
Odotusaika	9 %	94 %	3 %	4 %
Palvelun sisältö	20 %	59 %	20 %	21 %
Muu	19 %	41 %	2 %	57 %

VASTUULLISUUS

Vastuu yhteiskunnan varojen käytöstä

Pihlajalinna on suomalainen pörs-siyhtiö, joka on noin 89-prosent-tisesti suomalaisomistuksessa. Pihlajalinnan pääkonttori on Tampereella ja sen kaikki tytäryhtiöt on rekisteröity Suomeen.

Pihlajalinnassa vastuullinen sosiaali- ja terveydenhuolto on myös tehokasta. Rajallisilla resursseilla kuten verovaroilla on saatava aikaan mahdollisimman paljon hyvinvointia.

Yhtiön kehittämässä yhteisyritys-mallissa Pihlajalinna perustaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa yrityksen, jota molemmat osapuolet omistavat. Malli tuo yhteiskunnalle hyvää montaa eri kautta. Kunta saa suoraan oman osuutensa yrityksen voitoista ja voi käyttää rahat haluamiinsa kohteisiin. Lisäksi yrityksen tuottaessa voittoa osa siitä kiertää vero-tuottoina paikalliselle yhteisölle, koska yhtiöiden kotipaikat ovat niiden toiminta-paikkakunnissa.

Paikalliset yhtiöt ovat tärkeitä paikalli-selle elinkeinoelämälle. Kuntayhtiöt eivät tuota ainoastaan sote-palveluita, vaan pyrkivät toiminnallaan ja valinnoillaan edesauttamaan paikallisen elinvoiman kehittämistä. Kuntayhtiöt hankkivat pal-velutuotannossaan käytettäviä tuotteita

ja palveluita paikallisilta yrittäjiltä sekä hyödyntävät palveluratkaisuissaan paikal-lista osaamista ja olosuhteita.

Vuonna 2019 Pihlajalinna maksoi osinkoa kumppanikunnille yhteensä 4,4 miljoonaa euroa. Lisää Pihlajalinnan pai-kallisesta vaikuttavuudesta voit lukea sivuilta 26–29.

Keskitymme terveenä pysymiseen

Ennaltaehkäisyn ja vaikuttavan, nopean hoidon merkitys kasvaa sosiaali- ja terveydenhuollossa jatkuvasti. Yhtenä syynä on rahoitusmallin muutos palvelu-kohtaisesta hinnoittelusta yhä enemmän kiinteään hinnoitteluun. Tämä on eduksi kaikille, sillä palveluntuottajilla on voima-kas kannustin kehittää vaikuttavampia toimintatapoja, kuten digitaalisia palve-luja, ja panostaa toiminnassaan ennalta-ehkäisyyn.

Pihlajalinnan panostukset digitaaliisiin palveluihin näkyvät muun muassa ter-veyssovelluksen kehitystyössä. Touko-kuun 2019 alussa Pihlajalinna otti käyt-töön sovelluksen perusterveydenhuollon asiakkaille Mäntänvuoren Terveudessa Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoella sekä Kolmostien Terveudessa Parkanossa ja

Kihniössä. Sovellus mahdollistaa nopean ja paikasta riippumattoman pääsyn hoi-tohenkilökunnan vastaanotolle. Lisää ter-veyssovelluksesta voit lukea sivuilta 10–11.

Pihlajalinnan liiketoiminnasta hieman yli puolet on kiinteähintaista liiketoimin-taa. Kiinteässä hinnoittelussa Pihlaja-linnalle ei makseta esimerkiksi yksittäisen magneettikuvan ottamisesta, vaan siitä, että otamme vastuun ihmisen terveyspal-veluista. Tämän vuoksi Pihlajalinna raken-taa palveluita, jotka keskittyvät ihmisten terveenä pysymiseen.

Pihlajalinnan kehittämä malli kuntapal-veluissa perustuu siihen, että ennaltaeh-käisyllä, nopealla ja vaikuttavalla perus-terveydenhuollolla sekä viiveettä saata-villa erikoissairaanhoidon lähipalveluilla keskitytään pitämään ihmiset mahdolli-simman terveinä ja kalliin erikoissairaan-hoidon tarve vähenee.

Pihlajalinnan omistus

31.12.2019	OMISTUS-%
Ulkomaiset	0,03 %
Hallintarekisteröidyt	10,90 %
Suora suomalaisomistus	89,07 %

” Ennaltaehkäisyn ja vaikuttavan, nopean hoidon merkitys kasvaa.

Pihlajalinnan ennakonpidätykset maakunnittain 2019 1000 €

Keski-Pohjanmaa 62	Pohjois-Pohjanmaa 965
Pohjanmaa 965	Kainuu 0
Etelä-Pohjanmaa 7 687	Pohjois-Savo 1402
	Pohjois-Karjala 653
Pirkanmaa 13 781	Keski-Suomi 6 031
Satakunta 423	Etelä-Savo 90
Kanta-Häme 1 269	Etelä-Karjala 341
Varsinais-Suomi 2 050	Kymenlaakso 1 561
Uusimaa 6 796	Päijät-Häme 179

VASTUULLISUUS

Kaikki verot Suomeen

Pihlajalinna-konsernin verojalanjälki

Milj. euroa	2019	2018
Tilikaudelta maksettavat välittömät verot		
Tuloverot (EVL-vero)	4,1	5,1
Työnantajan eläkemaksut	31,0	29,4
Sosiaaliturvamaksut	2,1	1,5
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	2,6	4,3
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,8	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	36,4	36,1
Kiinteistöverot	0,1	0,1
Varainsiirtoverot	0,2	1,2
Tilikaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	40,8	42,4
Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonlisävero		
Arvonlisäverot, arvio	12,3	12,4
Tilikaudelta tilitettävät verot		
Ennakonpidätykset	45,1	44,7
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	13,0	11,7
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	2,7	3,3
Palkkaverot yhteensä	60,8	59,7
Arvonlisäverot, netto	0,9	0,6
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	61,7	60,3
Liikevaihto, milj. euroa		
Liikevaihto, milj. euroa	518,6	487,8
Tulos ennen veroja, milj. euroa	6,3	10,0
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4 515	4 618
Julkiset tuet, milj. euroa	0,7	1,3

TILIKAUDELTA
MAKSETTAVAT
VÄLITTÖMÄT VEROT
YHTEENSÄ M€
40,8
(42,4)

TILIKAUDELTA
TILITETTÄVÄT VEROT
YHTEENSÄ M€
61,7
(60,3)

VASTUULLISUUS

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Ammattitaitoinen, osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on Pihlajalinnan liiketoiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeä. Sosiaali- ja terveystalveluissa henkilöstö on avainroolissa laadukkaiden palveluiden toteuttamisessa ja asiakasarvon luomisessa. Työhyvinvoinnilla, henkilöstön saatavuudella ja sitoutuneisuudella on suuri merkitys myös yhtiön tuloksentelekykyyn.

Pihlajalinnalla haluaa kehittää henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia niin, että yhtiön kilpailukyky vahvistuu sekä työnantajana että liiketoiminnassa. Työolosuhteisiin, henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin panostaminen sekä hyvä esimiestyö auttavat Pihlajalinnalla saavuttamaan strategiset tavoitteensa.

Pihlajalinnalla kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, niihin liittyviä sopimuksia ja säädöksiä sekä noudattaa Suomen työlaainsäädäntöä ja työehtosopimuksia kaikissa toimipisteissään. Pihlajalinnalla kunnioittaa työntekijöidensä järjestäytymisoikeutta ja ammattiyhdistystoimintaa sekä kehittää luottamukseen ja avoimuuteen perustuvaa yhteistoimintaa henkilöstön edustajien kanssa. Pihlajalinnalla ei hyväksy minkäänlaista työntekijöiden tai ammatinharjoittajien syntyperään, kansallisuuteen, uskontoon, ihonväriin, sukupuoleen, ikään tai muuhun vastaavaan tekijään perustuvaa syrjintää. Konsernissa on olemassa epäasiallisen kohtelun vastainen toimintamalli, joka koskee kaikkia Pihlajalinnalla-konsernin palveluksessa olevia.

Laadukas esimiestyö tärkeää

Pihlajalinnassa esimiestyön ja johtamisen kehittämisen tavoite on osaavat ja innostavat esimiehet, jotka mahdollistavat tiimiensä onnistumisen. Laadukas esimiestyö on tärkeässä roolissa sekä henkilöstön että toiminnan päivittäis-

sessä johtamisessa ja kehittämisessä. Esimiestyötä kehitetään Pihlajalinnan omilla esimieskoulutuksilla, joita järjestetään säännöllisesti teemoilla esimiehenä Pihlajalinnassa, työsuhteosaaminen ja arvostava vuorovaikutus. Koulutuspäivissä keskitytään esimiehen elinkaaren aikana, valmentamaan työteeseen sekä aktiiviseen välittämiseen ja puheeksi ottamiseen. Kaikki Pihlajalinnan esimiehet ovat velvollisia osallistumaan koulutuksiin ja koulutusten suorittamista seurataan.

Vuonna 2019 esimiehille järjestettiin yhteistyössä oppilaitosten kanssa tutkintoon johtavaa LEAT-koulutusta (lähiesimiestyön ammattitutkinto). Lisäksi palvelupääliköille, palveluvastaaville ja johtajille järjestettiin Onnistu muutoksessa -koulutusta yhteistyössä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa. Esimiehille on tarjolla myös HR-järjestelmiin liittyvää koulutusta.

Pihlajalinnassa palaute ymmärretään tärkeäksi toiminnan ja osaamisen jatkuvan kehittämisen keinoksi. Esimiehille on mahdollisuus saada palautetta onnistumisestaan esimiestyössä muun muassa Pihlajalinnan pulssi -kyselyn kautta. Kysely on avoin koko henkilöstölle ja se toteutettiin vuonna 2019 kolme kertaa.

Työhyvinvointia kehitetään aktiivisesti

Pihlajalinnassa henkilöstön työhyvinvointia kehitetään muun muassa laadukkaalla esimiestyöllä, ennalta ehkäisevällä työterveyshuollolla ja hyvinvointihankkeilla. Vuonna 2017 luodun aktiivisen välittämisen mallin jalkauttamista jatkettiin osana esimieskoulutuksia. Mallin avulla sovitaan eri osapuolten vastuut ja toimintatavat, joilla pyritään ratkaisemaan työkykyyn ja työstä suoriutumiseen liittyviä haasteita ennakkoivasti ja suunnitelmallisesti.

Vuonna 2019 uudistimme Pihlajalinnan pulssi -kyselyä. Pihlajalinnan pulssin roolia ja tavoitteita kirkastettiin ja kysymykset uudistettiin. Kyselyn tunnettuutta henkilöstön keskuudessa nostettiin sisäisen markkinointikampanjan avulla. Kyselyn vastausprosentti oli aikaisemmin 25, ja marraskuussa se nousi 44 prosenttiin.

Pihlajalinnan pulssi on työyhteisön toiminnan kehittämis- ja vaikuttamiskeino. Sen avulla henkilöstöä kannustetaan yhteiseen keskusteluun tiimeissä ja innostetaan työn ja työyhteisön kehittämiseen. Pulssi tukee tiimien vahvuksien ja kehittämiskohteiden tunnistamista sekä kehittämistoimenpiteiden suunnittelua. Kysely mahdollistaa myös työhyvinvoinnin ja henkilöstökokemuksen aktiivisen seurannan, koska kysely toteutetaan 3-4 kertaa vuodessa. Lisäksi se on viestintäkanava, jolla edistetään johdon, esimiesten ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta. Pulssin tulokset käsitellään konsernin johtoryhmässä ja kehittämistoimenpiteiden etenemistä seurataan säännöllisesti.

Vuonna 2019 Pihlajalinnan pulssin kysymykset kohdennettiin entistä tarkemmin työhyvinvoinnin kannalta keskeisille osa-alueille eli omaan työhön, työyhteisön toimintaan ja esimiestyöhön. Lisäksi vastaajia pyydetään arvioimaan omaa koettua työkykyä ja työnantajan suosittelemien tukkeutta. Tulokset ovat esimiehille helposti nähtävissä konsernin yleisessä Qlik-raportointialustassa. Esimiehille järjestettiin myös koulutuksia osallistavaan tulosten läpikäyntiin tiimeissä.

Työkykyä seurataan Pihlajalinnan pulssi -kyselystä saatavan työkykyindeksin lisäksi muun muassa sairauspoissaolo prosenttien avulla. Mittareita seuraavat sekä työyhteisöjen tilaa ja työkykyä kehittävä yhteistyössä työterveyshuollon moniammatilliset tiimit, esimiehet ja HR.

Kuntaulkoistusten hyvinvointihankkeita jatkettiin Kuusiolinnassa Terveystalvessa, Kolmostien Terveystalvessa ja Mäntävuoren Terveystalvessa koko henkilöstölle ja esimiehille suunnatuilla Arvostava työyhteisö -valmennuksilla. Valmennusten tavoitteena on mm. vahvistaa henkilöstön yhteenkuuluvuutta ja yhteistä toimintakulttuuria.

Turvallista työskentelyä

Pihlajalinnan työsuojelun tavoitteena on, että jokainen pihlajalinnalainen kokee oman työskentelynsä turvalliseksi, työn ja työolosuhteiden turvallisuutta kehitetään systemaattisesti ja havaittuihin puutteisiin puututaan. Tavoitteena on myös tapaturmien ja työstä johtuvien sairauksien ennaltaehkäisy. Seurantamittareina toimivat muun muassa sairauspoissaolot, työtapaturmat, turvallisuushavainnot, läheltä piti -ilmoitukset ja työilmapäiirikartoitukset.

Työsuojeluorganisaatio uudistui vuoden alussa liiketoimintaorganisaation mukaiseksi. Alueelliset työsuojelutoimikunnat, työsuojeluvaltuutetut ja -päälliköt toteuttavat konsernin työsuojelun toimintaohjelmaa ja asettavat alueelliset tavoitteet toiminnalleen. Työsuojelun koordinaatiovastuu kuuluu HR-tiimille, jonka tavoitteena on mm. yhdenmukaistaa työsuojelun yhteistoimintatapoja Pihlajalinnan eri yksiköissä.

Pihlajalinnassa otettiin

2019 käyttöön uusi järjestelmä turvallisuushavaintojen ilmoittamiseen. Loppuvuodesta järjestettiin turvallinen yritys -kampanja, jossa työntekijöitä koulutettiin ja kannustettiin havainnoimaan työympäristöä, ennakkoimaan vaaratilanteita ja puuttumaan välittömästi havaituihin puutteisiin. Tavoitteena on myös jakaa hyviä työsuojelun parantavia käytäntöjä. Työsuojeluhenkilöstö on osallistunut oman talon ulkopuolella järjestettyihin työsuojelun perus- ja täydennyskoulutuksiin. Syksyllä järjestettiin yhteistyössä vakuutusyhtiön kanssa teemapäivä, jossa käsiteltiin väkivallan uhan hallintaa. Työntekijöille on järjestetty myös sisäisesti työsuojeluteen liittyviä koulutuksia, kuten palo- ja pelastautumisharjoituksia. Työsuojelusuostietoutta on parannettu esimerkiksi julkaisemalla intrassa kuukauden työsuojeluvinkkejä ajankohtaisista turvallisuusaiheista.

Loppuvuodesta järjestettiin työsuojeluvaali ja valittiin työsuojeluvaltuutetut kaudelle 2020-2021. Vaali ei koskenut Kuusiolinnassa Terveystalvessa Oy:tä, Laihan Hyvinvointi Oy:tä eikä Forever-liikuntakeskuksia.

Henkilöstöllä mahdollisuus vaikuttaa

Pihlajalinnan henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä ja työympäristöönsä myös Kimpassa-toiminnan avulla. Kimpassa-toiminta on koko konsernin kattava yhteistoimintaorganisaatio, jossa on mukana niin henkilöstön valitsevat Kimpassa-edustajat kuin luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetutkin. Toiminnan tavoitteena on luoda yhtenäistä yrityskulttuuria, kehittää vuoropuhelua ja vastata lakien asettamiin yt-toiminnan vaatimuksiin. Myös Pihlajalinnan Kimpassa-toiminta uudistui vuoden 2019 alussa liiketoimintaorganisaation mukaiseksi.

Ennakoiva henkilöstöresursointi

Pihlajalinnassa yksikön lähiesimies vastaa henkilöstö- ja työvuorosuunnittelusta. Työvuorosuunnittelussa noudetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja työehtosopimusta sekä valvontaviranomaisen lupaa. Suunnittelun lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet sekä henkilöstön tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu. Työvuoroja suunnitellaan ennakkoon, ja suunnittelussa huomioidaan tiedossa olevat poissaolot ja osa-aikaisuudet. ▶

Henkilöstön tunnuslukuja

Indikaattori	2019	2018
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4515	4618
Ammatinharjoittajat	1200	1267
Maksetut palkat sivukuluineen, miljoonaa euroa	222,0	208,4
Keskimääräisen ja korkeimman vuosiansion suhde, %	8,7	5
Kokoaikaiset / osa-aikaiset / tarvittaessa töihin kutsuttavat, %	55/17/28	62/17/21
Hoitohenkilökunta / muu henkilökunta / lääkärit / hallinto, %	64/17/16/4	64/16/15/5
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	voimassa	voimassa
Epäasiallisen kohtelun vastainen toimintaohjelma	voimassa	voimassa
Työtapaturmat*/ työhön liittyvät kuolemantapaukset	281/0	327/0
Työlainsäädännön rikkomukset	0	1

* Työtapaturmat sisältävät töissä, työmatkalla ja työtehtävistä johtuvan matkustamisen aikana tapahtuneet tapaturmat.

Poissaoloihin palkataan lähtökohtaisesti sijaiset. Jos asiakkaiden määrä on tavanomaista pienempi ja henkilöstön määrä on riittävä, sijaista ei palkata. Jos lyhytaikaiseen poissaoloon ei tarpeesta ja yrityksistä huolimatta saada sijaista, tarkistetaan myös, voidaanko sijainen saada sisäisin järjestelyin toisesta yksiköstä. Ylityötilanteissa noudatetaan työehtosopimusten normeja, ja työvuorototeumiin merkitään vain todelliset tehdyt vuorot.

Jatkuvaa osaamisen kehittämistä

Pihlajalinnassa osaamisen kehittäminen on etupäässä sisäisen tiedon jakamista ja kouluttautumista. Tärkeintä on työssä oppiminen, joten esimiehen ja työyhteisön roolit korostuvat. Pihlajalinnan oma verkko-oppimisympäristö Pihlajalinna Akatemia on tärkeä osa sisäistä koulutusta. Lääkäreille suunnattuja sisäisiä koulutuksia uudistettiin vuonna 2019. Vuoden 2020 alusta alkaen muun muassa lääketieteellisiä etäluentoja on tarjolla viikoittain. Pihlajalinnassa työskentelevät lääkärit voivat suorittaa erikoistumispalveluita esimerkiksi yleislääketieteessä, työterveyshuollossa ja geriatriassa sekä ns. reunoja useille erikoisaloille.

Konsernissa on käytössä yhtenäinen perehdytysuunnitelma. Tavoitteena on, että jokainen uusi työntekijä tai ammatinharjoittaja, konsernin sisällä tehtävää

vaihtava, esimiestehtävissä aloittava tai pitkälti vapaalta palaava henkilö perehdytetään sekä organisaatioon että työtehtävään perehdytysuunnitelman mukaisesti.

Ammatillista koulutusta antavat sekä Pihlajalinnan omat asiantuntijat että ulkopuoliset kouluttajat. Suosituksella on, että jokaiselle työntekijälle laaditaan osaamisen kehittämisen suunnitelma vuosittaisessa tavoite- ja kehityskeskustelussa.

Hallinnon organisaatio virtaviivaistui

Pihlajalinnassa käytiin kesällä 2019 yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena konsernista väheni 180 työpaikkaa ja organisaatiota uudistettiin muun muassa hallinnon organisaatiota virtaviivaistamalla. Myös HR-organisaatiota ja prosesseja uudistettiin. HR:n vastuulle tuli hoitohenkilökunnan ja muun henkilökunnan rekrytointi. Lääkäreiden rekrytointista vastaavat yhdessä alueorganisaatio, Pihlajalinnan rekrytointitiimi, konserniin kuuluvan MediAvun rekrytointitiimi ja vastuulääkäripalveluiden rekrytointitiimi. Palkkapaalveluiden tiimi siirtyi hallinnollisesti

osaksi taloushallintoa. Palkkapalveluiden ja HR-toimintojen yhteistyötä tiivistettiin ja yhteisiä prosesseja kirkastettiin ja tehostettiin. Konsernissa aloitti keväällä 2019 uusi henkilöstöjohtaja.

Vuonna 2019 Pihlajalinna-konsernissa käytiin tuotannollisista ja taloudellisista sekä toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvilla perusteilla yhteensä 11 yhteistoimintaneuvottelut, joiden piirissä oli 2482 työntekijää. Ne johtivat 131 työntekijän irtisanomiseen ja lisäksi työtehtävien lakkauttamiseen. 22 henkilöä työllistyi konsernissa uusiin tehtäviin.

Vuoden 2019 HR-painopisteet

Konsernin tehostamisohjelman tuki

Esimiesten muutostuki

Työyhteisöjen ja työhyvinvoinnin kehittäminen (mm. Pihliksen pulssi -kyselyn uudistaminen)

HR-datan laadun parantaminen ja tiedonhallinnan prosessien kehittäminen

Kuntayhtiöiden hyvinvointihankkeet

Integraatioprosessin tehostaminen

Yhteistyön kehittäminen

henkilöstönedustajien kanssa

Ennaltaehkäisevä työsuojelu

VAKITUISIA TYÖSUHTEITA

85 %

(75 %)

MÄÄRÄAIKAISIA TYÖSUHTEITA

15 %

(25 %)

VASTUULLISUUS

Tietosuoja ja tietoturva

Pihlajalinnan tavoitteena on turvata asiakkaidensa ja potilaidensa tietosuoja sekä toiminnalleen tärkeiden tietojärjestelmien, palveluiden ja tietoverkkojen toiminta, estää niiden valtuudeton käyttö sekä tahaton tai tahallinen tiedon vääristyminen.

Konserni varautuu häiriö- ja poikkeusoloihin niin, että toimintaa voidaan jatkaa mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa oloissa. Tietosuojaa ja tietoturvaa seurataan aktiivisesti ja poikkeamiin puututaan nopeasti. Tietoturvaa rakennetaan ja ylläpidetään ajantasaisin ja -mukaisin ratkaisuin.

Vuoden 2019 aikana tietoturvan vahvistamiseen on tehty merkittäviä panostuksia ottamalla käyttöön ulkoinen jatkuva tietoturvan valvonta sekä verkossa tapahtuvien poikkeamien havainnointi. Palomuuritekniologian päivityksen sekä ICT-infran tietoliikenteen verkkovalvontajärjestelmän käyttöönottojen johdosta olemme myös lisänneet järjestelmäympäristössä tapahtuvien mahdollisten poikkeamien havainnointia.

Tietoturvan mittarit	Tavoite	2019	2018	2017
Onnistuneiden tunkeutumisyritysten määrä	0	0	6*	2*
Havaittujen virus- ja haittaohjelmien määrä	Koneet puhtaat viruksista ja haittaohjelmista	78 automaattisesti poistettua virusta 1988 automaattisesti poistettua haittaohjelmaa**	89 automaattisesti poistettua virusta 2884 automaattisesti poistettua haittaohjelmaa**	0
Roskapostimäärä	Alle 1 % roskapostista pääsee käyttäjille	Tavoite saavutettu	Tavoite saavutettu	Tavoite saavutettu
Tietoturva-päivitysten ajantasaisuus	Kaikki tietoturvapäivitykset asennetaan 24 h sisällä niiden julkaisemisesta	90 % päivityksistä tehty ensimmäisen viikon aikana päivityksen julkaisusta	90 % päivityksistä tehty ensimmäisen viikon aikana päivityksen julkaisusta	Ei tavoitteessa, osa jatkuvaa tekemistä

* Tunkeutumisyritykset havaittu nopeasti, tilanne normalisoitu ja järjestelmät päivitetty.
** Järjestelmän päivitys on mahdollistanut tarkemman tilastoinnin ja seurannan.

Pihlajalinnan tietoturvakäytännöt

Koulutus

Henkilökuntaa koulutetaan tietosuoja- ja tietoturva-asioissa säännöllisesti. Jokaisen pihlajalinalaisen on suoritettava yleinen tietosuojakoulutus ja siihen sisältyvä tentti. Potilastietoja käsittelevien on suoritettava lisäksi potilastietoa koskeva tentti. Ajantasaiset ohjeistukset ovat henkilökunnan saatavilla.

Riskien arviointi

Tietosuoja- ja tietoturvariskejä arvioidaan ja analysoidaan säännöllisesti ja aina uusien järjestelmien määrittelyvaiheessa sekä merkittävien muutosten yhteydessä.

Käyttöoikeuksien hallinta

Kaikkien järjestelmien käyttöoikeus- ja pääsynhallinta tehdään keskitetysti. Järjestelmien pääkäyttäjät määrittelevät käyttöoikeuksien myöntämisperiaatteet. Ulkopuolisten käyttäjien oikeudet hallinnoidaan keskitetysti.

Valvonta ja seuranta

Tietosuojan ja tietoturvan tilanteesta raportoidaan sisäisten ja ulkoisten auditointien yhteydessä. Teknistä tietoturvaa arvioidaan jatkuvasti, ja tärkeimpiin ympäristöihin tehdään erillisiä tietoturvatarkastuksia. Tietosuojaytöitä ohjaa ohjausryhmä ja operatiivisesta toiminnasta tietosuoja- ja tietoturvaryhmä.

Palveluntuottajien seuranta

Toimittajien ja ulkoisten palveluntuottajien on sitouduttava noudattamaan konsernin määrittämiä tietoturva vaatimuksia, ja toimittajille tehdään säännöllisiä auditointeja. Ulkopuolisten palveluiden muutosten yhteydessä tietoturva vaatimukset tarkistetaan.

Tietoturva-poikkeamien käsittely

Pihlajalinna-konsernissa on määritetty menettelytavat ja välineet tietoturvapoikkeamien havaitsemiseksi. Lisäksi käytössä on suunnitelmat toimintoille poikkeustilanteissa. Jokainen tietoturvapoikkeama kirjataan ja käsitellään jatkotoimenpiteitä varten.

Kytkeytyminen tietoverkkoon

Pihlajalinnan-konsernin tietoverkkoon ja siihen liitettyihin palveluihin voidaan kytkeytyä vain tietohallinnon hallinnoimilla tai hyväksymillä laitteistoilla ja ohjelmistoilla. Tietoturvan varmistamiseksi valvotaan ja tarvittaessa rajoitetaan ohjelmistoja ja tiedostomuotoja, joita järjestelmissä käytetään. Tärkeimpiin järjestelmiin voi kirjautua vain sisäverkosta. Ulkoverkosta kirjautuessa käytössä on kaksivaiheinen tunnistautuminen.

KUMPPANUUS

Kumppanuus tuo tuloksia

Pihlajalinnassa uskomme, että yksityisten palveluntuottajien ja julkisen sektorin hyvällä yhteistyöllä voidaan turvata monipuoliset ja vaikuttavat sote-lähipalvelut kaikille suomalaisille. Pihlajalinna vastaa useiden kuntien asukkaiden koko sosiaali- ja terveydenhuollosta. Konserni on monien kuntien luotettu kumppani perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa, sosiaali- ja hoivapalveluissa sekä lääkärirekrytoinnissa. Pihlajalinna tekee yhteistyötä yhteensä noin sadan kunnan kanssa.

Pihlajalinna on ainoana suurena yksityisenä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajana kerännyt vahvaa kokemusta laajan väestön kokonaisvastuusta. Vuonna 2019 Pihlajalinna vastasi yhteistyökunnissa noin 90 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista. Tuhannet pihlajalinnalaiset huolehtivat joka päivä suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista.

Tehokas hoitoketju perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä varmistaa Pihlajalinnan perusterveydenhuollon asiakkaille nopean ja vaikuttavan hoidon. Asiakkaat voivat olla varmoja siitä, että heidän hyvinvoinnistaan huolehditaan kokonaisvaltaisesti koko hoitoketjun ajan.

Pihlajalinnan kuntakumppaneiden sote-kulut on saatu hallintaan, lähipalvelut ovat monipuolistuneet ja henkilöstön ja asiakkaiden tyytyväisyys on parantunut. Pihlajalinnan toiminnassa kunta on aidosti kumppani, ei vain tilaaja. Kuntien elinvoimaisuus on vahvistunut, ja kump-

panikunnat ovat ottaneet muita aikaisemmin digiloikan sosiaali- ja terveyspalveluihinsa.

Kristiinankaupunki valitsi Pihlajalinnan yhteistyökumppaniksi

Kristiinankaupunki on valinnut sosiaali- ja terveyspalveluiden osittaisulkoistuksen palvelutuottajaksi Pihlajalinnan. Palvelutuotannon on suunniteltu käynnistyvän 1.1.2021.

Kilpailutetun hankinnan kohteena on osa kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluista. Ulkoistettaviin palveluihin kuuluvat lääkärint vastaanotto, hammashuolto, kuntoutusosasto, neuvola, fysioterapia, yksilö- ja perhepalvelut, psykososiaalinen yksikkö sekä laboratorio- ja röntgenpalvelut. Suunniteltu ulkoistaminen toteutetaan yhteisyritysmallilla.

Kristiinankaupungin väestö on noin 6600 asukasta. Sopimuksen kesto on vähintään 15 ja enintään 20 vuotta. Sopimuksen vuotuisen arvo on kilpailutuksen mukaan noin 6 miljoonaa euroa

eli 15 vuoden ajalta yhteensä noin 90 miljoonaa euroa ilman indeksikorotuksia. Optiokausi mukaan luettuna arvo on yhteensä noin 120 miljoonaa euroa ilman indeksikorotuksia. Arvio sopimuksen arvosta perustuu palvelutuotannon nykyiseen kustannustasoon.

Kristiinankaupunki haluaa sosiaali- ja terveyspalveluiden osittaisulkoistuksella mm. turvata ja kehittää sote-lähipalveluita, vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja säilyttää työpaikat ja ylläpitää kustannustehokkuutta.

Pihlajalinnan palvelut julkiselle sektorille

**Perusterveydenhuollon ja
erikoissairaanhoidon palvelut**
Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistukset
Osulkoistukset, kuten terveysasemaulkoistukset
Sairaala ulkoistukset
Päivystyspalvelut
Vastuulääkäripalvelut ja etävastaanottopalvelut
Työterveyspalvelut
Ikäihmisten ja vammaisten asumispalvelut
Vastaanottokeskukset
Työvoimapalvelut
Ratkaisupalvelut

KUMPPANUUS

Laihia turvasi
asumispalvelut
palvelusetelimallilla

Syyskuussa 2018 perustettu Laihian Hyvinvointi on Pihlajalinnan ja Laihian kunnan yhteisyritys, joka tuottaa ikäihmisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut Laihialla. Sujuva siirtymä uuteen palvelusetelimalliin sekä remontoitujen, nykyaikaiset tilat ovat miellyttäneet niin asukkaita kuin työntekijöitäkin.

– Kun asiakas hakee palveluasumisen piiriin, hänen on lähetettävä kunnan perusturvaan hakemus, josta sosiaalityöntekijä tekee hallinnolliset päätökset ja katsoo, täyttyvätkö kriteerit. Sitten hän saa palvelusetelin ja valitsee yrittäjän niiden toimijoiden joukosta, jotka Laihian kunta on valinnut palveluseteliyrittäjiksi, Laihian Hyvinvoinnin palvelupäällikkö Sari Koivula selvittää asumispalvelujen nykyprosessia.

Laihialla ei ole muita yrityksiä, jotka tarjoavat ikäihmisten ja vammaisten asumispalveluja. Muita Laihian kunnan hyväksymiä yrityksiä on kuitenkin lähikunnissa, kuten Ilmajoella, Vaasassa ja Seinäjoella.

Laihian kunnassa herättiin joitakin vuosia sitten muutostarpeeseen, kun toive oli varmistaa asumispalvelujen pysyminen kunnassa. Entisillä resursseilla se ei olisi ollut mahdollista.

– Meillä oli huoli siitä, että asumispalvelut häviävät kunnastamme lähipalveluina, kertoo Laihian kunnanjohtaja Juha Rikala.

Rikalan mukaan murhetta aiheutti myös asumisyksiköiden kiinteistöt, sillä esimerkiksi kehitysvammaisten Isoo-tupa-asumisyksikkö kaipasi kipeästi remonttia. Valtaosa kiinteistöistä oli rakennettu 1970- tai 1980-luvulla. Yksi yhteisyrityksen tavoitteista olikin saada asumispalveluihin uudistetut tilat.

Aktiivinen tiedotus ja koulutus auttoivat muutoksen keskellä
Pihlajalinna ja Laihian kunta pitivät alusta asti tärkeänä sitä, että muutos ei näkyisi asiakkaille. Kunnan päättäjät ovat kertoneet, että kuntalaiset ovat olleet tyytyväisiä yhteisyrityksen toimintaan. Koska muutos kuitenkin vaikutti asiakkaiden elämään, avoin vuorovaikutus heidän kanssaan on ollut toiminnan ytimessä.

– Kunnanjohtaja järjesti meille useamman tiedotustilaisuuden, minkä lisäksi Pihlajalinnan edustajat tulivat pitämään tiedotustilaisuuksia meille ja omaisille, palvelupäällikkö Sari Koivula sanoo.

Koivulan mukaan myös henkilökuntaa on koulutettu Pihlajalinnan arvoihin ja

toimintaperiaatteisiin sekä varmistettu, että kaikilla on perusymmärrys palveluseteliprosessista. Työntekijät ovatkin lähteneet hienosti muutokseen mukaan.

Asukkaat nauttivat uusista tiloista

Yhteisyrityksen ensimmäinen vuosi kului tiiviisti rakennusprojektien parissa. Kehitysvammaisten asumisyksikkö Isoo-tuvan peruskorjaus saatiin maaliin alkukesästä 2019.

Palveluvastaava Eila Talvitien mukaan muutosten jälkeen on ollut ilo huomata, miten hyvin asukkaat ovat kotiutuneet.

– Olen onnellinen asukkaiden puolesta, kun näkee, miten hyvä olo heille tulee omasta huoneesta. Uudet huoneet ovat tilavampia ja niissä on myös oma vessa ja suihku. Tämä on ollut heille juhlaa, kun huoneita on sisustettu ja laitettu, Talvitie iloitsee.

Lokakuussa 2019 valmistui myös upouusi, 60 asuinpaikan hoivakoti Marjapihlaja, jonka tilat ovat vastaavasti nykytarpeisiin soveltuvat.

Sosiaalipalveluita kehittämällä vahvistetaan hyvinvointia

Pihlajalinna aloitti Limingan kunnan yhteistyökumppanina syksyllä 2018. Sosiaalipalveluiden kehittämishankkeessa selkiytettiin työntekijöiden rooleja ja asiakkaiden palvelupolkuja.

– Olimme itse tunnistaneet tarpeen tälle palvelulle. Liminka on kasvanut viimeisten kymmenien vuosien aikana vauhdilla, emmekä ole ehtineet pysähtyä miettimään sosiaalipalveluiden rakenteita ja tehtävänkuvia, vaikka toimintaympäristö on muuttunut, kertoo Limingan kunnan perusturvajohtaja Eliisa Tornberg.

Sosiaalipalveluiden kokonaisuus on valtavan laaja ja käsittää ihmisen elämän lapsuudesta vanhuuteen. Palvelut edistävät ja vahvistavat hyvinvointia, sillä ne toimivat usein ennaltaehkäisevästi. Limingassa asukkaita on noin 10 300 ja heistä 0–15 vuotiaita on 35,9 prosenttia. Kuntalaisten keski-ikä on 31 vuotta.

Sosiaalipalveluiden kehittämistyö alkoi syksyllä 2018 nykytila-analyysillä, jota varten haastateltiin kaikkia sosiaalipalveluiden työntekijöitä. Tämän lisäksi he pohtivat ryhmissä sen hetkisiä palveluita. Näin saatiin kartoitettua vahvuudet ja kehittämiskohteet, joille maaliskuussa 2019 käynnistynyt kehittämiskeskustelu perustui. Kehittämistyöhön kuuluu olennaisesti myös työhyvinvoinnin parantaminen, sillä henkilöstön osallistaminen työnsä kehittämiseen vahvistaa työhyvinvointia. Kun ideoidaan oman työn eri ulottuvuuksia ja sitä, miten työtään voi

muokata, lisää se jo itsessään työhyvinvointia.

– Kun oma rooli on selvä, käännetään katse kaveriin. Kun tietää omien tehtävien lisäksi myös muiden roolin, päästään moniammatillisen yhteistyön ytimeen. Siinä toiminta on tehokasta eikä päällekkäisiä töitä tehdä, Pihlajalinnan sosiaalipalveluiden palvelujohtaja Sirkka Viiala sanoo.

Tavoitteena kunnan elinvoimaisuuden lisääminen

Sosiaalipalveluiden kehitystyöprojekti Limingassa päättyi lokakuun lopulla 2019. Kun keväällä keskityttiin roolien selkeyttämiseen ja palvelukuvauksiin, laajennettiin katseet syksyllä sosiaalipalveluiden ulkopuolelle ja luotiin tiiviimpiä palveluprosesseja mm. terveys-, vanhus- ja sivistyspalveluiden kanssa. Tavoitteena oli lähentää ammattialoja, poistaa sektorirajoja ja pyrkiä yhdessä löytämään uudenlaista työtettä.

Limingassa yhteistyöhön Pihlajalinnan kanssa ollaan oltu tyytyväisiä.

– Olen iloinen, että lähdimme mukaan ja aloimme päivittää nykyisiä toimintamallejamme. Totta kai uuden siirtyminen käytäntöön vie vielä aikaa, mutta projekti on hieno panostus niin henkilöstöltä, organisaatiolta kuin päättäjiltäkin. Saimme ulkopuolista rahoitusta kehittämishankkeeseen, mikä kertoo myös siitä, että olemme oikealla tiellä, perusturvajohtaja Eliisa Tornberg sanoo.

Parhaimmillaan yksityinen ja julkinen toimija voivat täydentää toisiaan, sillä kumpikin toimija tekee kehittämistyötä tahoillaan.

– Joskus on kuitenkin hyvä, että kehittämisessä ulkopuoliset silmät katsovat rakenteita. Pyörää ei tarvitse keksiä uudestaan, vaan käydä avointa keskustelua eri toimijoiden kanssa ja kuunnella mitä muilla toimijoilla on tarjottavana, Tornberg sanoo.

”
Sosiaalipalveluiden kokonaisuus on valtavan laaja ja käsittää ihmisen elämän lapsuudesta vanhuuteen.

Vaikuttamiskartat

PIHLAJALINNA
2019

LIIKETOIMINTA
JA STRATEGIA

VASTUULLISUUS

IKUMPPANUUS

HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS

TILINTARKASTETTU
TILINPÄÄTÖS

OSAKKEEN-
OMISTAJILLE

YHTEISÖVEROKERTYMÄ PAIKKAKUNNILLE / €

319 837 (JT)
683 010 (JLT)

ENNAKONPIDÄTYKSET KUNTIIN / €

3 240 489 (JT)
1 668 808 (JLT)

PIHLAJALINNA-KONSERNIN
ENNAKONPIDÄTYKSET MAAKUNTAAN:
KESKI-SUOMI / €

6 030 841

OSINGOT KUNNALLE / €

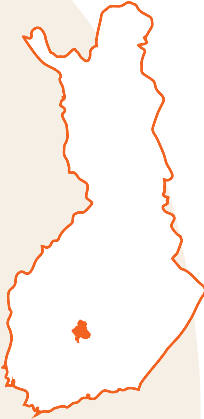
0 (JT)

OSINGOT SAIRAANHOITOPUIRILLE / €

100 000 (JLT)

YHTEISYHTIÖIDEN OSINGOT
KUMPPANIKUNNILLE YHT. / €

4 400 000

HENKILÖSTÖÄ

487 (JT)
225 (JLT)

TYÖSUHTEET / %

82 vakituisia (JT)
18 määrä- (JT)
aikaisia
83 vakituisia (JLT)
17 määrä- (JLT)
aikaisia

HENKILÖSTÖN
KESKI-ikä

46,7 (JT) **45,6** (JLT)

Suurin ikäryhmä
51-55 v. (JT),
56-60 v. (JLT)

TYÖKYKYINDEKSI,
KOKONAISKEKSIARVO

8,0 (JT)
7,7 (JLT)

PAIKALLISTA
ALIHANKIJAA

82 (JT) **45** (JLT)

Yhteistyön arvo
525 971 € (JT),
111 315 (JLT)

JÄMSÄN TERVEYS JA JOKILAAKSON SAIRAALA

Jämsän Terveys (JT) on Pihlajalinnan ja Jämsän kaupungin yhteisyritys, joka on tuottanut Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut 1.9.2015 lähtien. Sopimuskausi on 10 vuotta. Yhtiö vastaa Jämsässä noin 20 600 asukkaan perusterveydenhuollosta ja erikoissairaanhoidosta.

Jokilaakson sairaala on Pihlajalinna-konserniin kuuluva julkista erikoissairaanhoidoa tarjoava sairaala. Palvelut sairaalassa tuottaa Pihlajalinnan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin yhteisyritys Jokilaakson Terveys (JLT), joka on perustettu vuonna 2010.

Yhtiön hallitus (JT)

50 %
PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (3)

50 %
JÄMSÄN KAUPUNGIN
EDUSTAJAT (3)

Omistussuhde

51 %
PIHLAJALINNA

49 % (JT)
JÄMSÄN KAUPUNKI

90 %
PIHLAJALINNA

10 % (JLT)
KESKI-SUOM. SAIR.HOIT.PIIR.

Erikoissairaanhoido ja -alat

22 ERIKOISALAA, SUURIMMAT:
ORTOPEDIA // KIRURGIA
SISÄTAUDIT // NEUROLOGIA
KARDIOLOGIA // LÄHES 2 000
LEIKKAUSTA VUOSITTAIN

Lääkärikäynnit

PERUSTERVEYDEN-
HUOLTO: **16 881**

(JÄMSÄ, KOSKENPÄÄ, LÄNKIPOHJA, KUOREVESI)

ENSIAPU: **11 825**

ERIKOISSAIRAAN-
HOITO: **16 754**

SUUN TERVEYDEN-
HUOLTO: **16 741**

MIELENTERVEYS-
KESKUS: **2593**

A-KLINIKKA: **118**

PERHEPALVELU-
KESKUS: **2432**

82,865 HOITOPÄIVÄT

11 TEHDYT MUISTUTUKSET
JA KANTELUT

Asiakaspalaute yhtiössä

5 %

2 %

11 %

82 % (JT)

5 %

2 %

7 %

86 % (JLT)

KOLMOSTIEN TERVEYS

Kolmostien Terveys on Pihlajalinnan ja Parkanon kaupungin perustama yhteisyritys, joka on tuottanut Parkanon ja Kihniön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut 1.9.2015 lähtien. Sopimuskausi on 10 vuotta, ja siihen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Yhtiö vastaa Parkanossa ja Kihniössä 8 300 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta.

Yhtiön hallitus

50 %
PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (3)

50 %
PARKANON KAUPUNGIN
EDUSTAJAT (3)

Omistussuhde

96 %
PIHLAJALINNA

4 %
PARKANON KAUPUNKI

Erikoissairaanhoido ja -alat

GERIATRIA // GYNEKOLOGIA
PSYKIATRIA // NUORISO-
PSYKIATRIA // NEUROLOGIA
SISÄTAUDIT // RADIOLOGIA
YLEISLÄÄKETIEDE

24 414 LÄÄKÄRIKÄYNNIT

64 992 HOITOPÄIVÄT

10 TEHDYT MUISTUTUKSET
JA KANTELUT

Asiakaspalaute yhtiössä

5 %

2 %

6 %

87 %

YHTEISÖVEROKERTYMÄ PAIKKAKUNNILLE / €

76 799

ENNAKONPIDÄTYKSET KUNTIIN / €

2 261 977

PIHLAJALINNA-KONSERNIN
ENNAKONPIDÄTYKSET MAAKUNTAAN:
PIRKANMAA / €

13 781 278

OSINGOT KUNNALLE / €

0

YHTEISYHTIÖIDEN OSINGOT
KUMPPANIKUNNILLE YHT. / €

4 400 000

HENKILÖSTÖÄ

350

TYÖSUHTEET / %

84
vakituisia
26
määräaikaisia

HENKILÖSTÖN
KESKI-ikä

43,4

Suurin ikäryhmä
56-60 vuotiaat

TYÖKYKYINDEKSI,
KOKONAISKEKSIARVO

8,0

PAIKALLISTA
ALIHANKIJAA

74

Yhteistyön arvo
404 274 €

YHTEISÖVEROKERTYMÄ PAIKKAKUNNILLE / €
800 699

ENNAKONPIDÄTYKSET KUNTIIN / €
7 066 576

PIHLAJALINNA-KONSERNIN
ENNAKONPIDÄTYKSET MAAKUNTAAN:
ETELÄ-POHJANMAA / €
7 686 996

OSINGOT KUNNILLE / €
2 891 000

YHTEISYHTIÖIDEN OSINGOT
KUMPPANIKUNNILLE YHT. / €
4 400 000

HENKILÖSTÖÄ

1062

TYÖSUHTEET / %

85

vakituisia

15

määräaikaisia

HENKILÖSTÖN
KESKI-ikä

43,9

Suurin ikäryhmä
56–60 vuotiaat

TYÖKYKYINDEKSI,
KOKONAISKEKSIARVO

7,9

PAIKALLISTA
ALIHANKIJAA

197

Yhteistyön arvo
2 631 802 €

KUUSIOLINNA TERVEYS

Kuusiolinna Terveys Oy on Pihlajalinnan ja Alavuden, Ähtärin, Kuortaneen ja Soinin omistama yhteisyritys. Sopimuskausi on 10 vuotta ja sopimukseen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Palvelutuotanto alkoi Alavudella, Kuortaneella ja Ähtärissä 1.1.2016 ja Soinissa 1.1.2017. Yhtiö vastaa yhteensä 22 700 asukkaan sosiaali- ja terveyspalveluista.

Yhtiön hallitus

50 %

PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (4)

50 %

KUNTIEN
EDUSTAJAT (4)

Omistussuhde

90 %

PIHLAJALINNA

10 %

ALAVUS, KUORTANE,
ÄHTÄRI JA SOINI YHTEENSÄ

Erikoissairaanhoito ja -alat

SUURIMMAT:
GERIATRIA // KARDIOLOGIA
ORTOPEDIA JA KIRURGIA
UROLOGIA // KORVA-, NENÄ-
JA KURKKUTAUDIT

Lääkärikäynnit

LÄÄKÄRIN VASTAANOTTO JA
KIIREVASTAANOTTOKÄYNNIT **37 180**
ERIKOISSAIRAANHOITO **2 693**
SUUN TERVEYDENHUOLTO **18 814**
PSYKIATRIAN POLIKLINIKKA **1 443**
PERHEPALVELUT **4 127**

12 TEHDYT MUISTUTUKSET
JA KANTELUT

172 253 HOITOPÄIVÄT

Asiakaspalaute yhtiössä

8 % 3 % 10 % **79 %**

4 % 2 % 9 % **85 %**

ALAVUDEN
KIIREVASTAAN-
OTTO

ÄHTÄRIN
LÄÄKÄRIVAS-
TAAANOTTO

MÄNTÄNVUOREN TERVEYS

Mäntänvuoren Terveys Oy on Pihlajalinnan ja Mänttä-Vilppulan kaupungin yhteisyritys, joka on perustettu vuonna 2013. Kaupungin ja Pihlajalinnan sopimus on voimassa vuoteen 2026, jonka jälkeen käynnistyy viiden vuoden optiokausi. Mäntänvuoren Terveys vastaa 11 700 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoella.

Yhtiön hallitus

50 %

PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (3)

50 %

MÄNTTÄ-VILPPULAN
KAUPUNGIN
EDUSTAJAT (3)

Omistussuhde

91 %

PIHLAJALINNA

9 %

MÄNTTÄ-VILPPULAN
KAUPUNKI

Erikoissairaanhoito ja -alat

GERIATRIA // KIRURGIA
PLASTIIKKAKIRURGIA
PSYKIATRIA // SISÄTAUDIT
KARDIOLOGIA // KEUHKOTAUDIT
DIALYYSIYKSIKKÖ

82 197 HOITOPÄIVÄT

21 921 LÄÄKÄRIKÄYNNIT

8 977 HAMMASLÄÄKÄRI-
KÄYNNIT

Asiakaspalaute yhtiössä

6 % 3 % 9 % **82 %**

YHTEISÖVEROKERTYMÄ PAIKKAKUNNILLE / €
970 753

ENNAKONPIDÄTYKSET KUNTIIN / €
2 602 304

PIHLAJALINNA-KONSERNIN
ENNAKONPIDÄTYKSET MAAKUNTAAN:
PIRKANMAA / €
13 781 278

OSINGOT KUNNALLE / €
1 400 300

YHTEISYHTIÖIDEN OSINGOT
KUMPPANIKUNNILLE YHT. / €
4 400 000

HENKILÖSTÖÄ

395

TYÖSUHTEET / %

83

vakituisia

17

määräaikaisia

HENKILÖSTÖN
KESKI-ikä

45,1

Suurin ikäryhmä
56–60 vuotiaat

TYÖKYKYINDEKSI,
KOKONAISKEKSIARVO

7,7

PAIKALLISTA
ALIHANKIJAA

67

Yhteistyön arvo
2 495 501 €

Hallitus

MIKKO WIRÉN

Hallituksen puheenjohtaja

s. 1972, lääketieteen lisensiaatti, hallituksessa vuodesta 2016

LEENA NIEMISTÖ

Hallituksen varapuheenjohtaja

s. 1963, lääketieteen tohtori ja fysiatrian erikoislääkäri, hallituksessa vuodesta 2014
Hallitusammattilainen
Riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista

MATTI JAAKOLA

s. 1955, KTM, hallituksessa vuodesta 2019
Hallitusammattilainen, liikkeenjohdon konsultti
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

HANNU JUVONEN

s. 1955, LL, erik. lääk, MBA, hallituksessa vuodesta 2019
Ammattinharjoittaja, liikkeenjohdon konsultti
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

MIKA MANNINEN

s. 1975, KTM, hallituksessa vuodesta 2019
Fennia-konsernin talousjohtaja
Riippumaton yhtiöstä

KATI SULIN

s. 1974, filosofian maisteri, hallituksessa vuodesta 2018
DNA Oyj:n
Chief Digital Officer (CDO)
Riippumaton yhtiöstä

SEIJA TURUNEN

s. 1953, kauppatieteiden maisteri, hallituksessa vuodesta 2016
Hallitusammattilainen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Johtoryhmä

JONI AALTONEN

toimitusjohtaja

s. 1970, tradenomi
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008

TEIJA KULMALA

operatiivinen johtaja, toimitusjohtaja, Jämsän Terveys Oy ja Jokilaakson Terveys Oy

s. 1969, lääketieteen tohtori, naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri, eMBA
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016

TARJA RANTALA

talous- ja rahoitusjohtaja

s. 1972, kauppatieteiden maisteri
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2014

ELINA HELIÖ

henkilöstöjohtaja

s. 1972, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2019

SANNA MÄÄTTÄNEN

palvelukehitys- ja tietohallintojohtaja

s. 1967, geriatrian erikoislääkäri, eMBA
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2012

MARKO SAVOLAINEN

lakiasiaintohtaja

s. 1967, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2017

Tarkemmat tiedot Pihlajalinna Oyj:n hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä löydät sijoittajasivuilta kohdasta Hallinto ja johtaminen:
investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance

PIHLAJALINNA OYJ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS

2019

PIHLAJALINNA OYJ 2617455-1

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2019

SISÄLLYSLUETTELO

Pihlajalinnann toimitusjohtaja Joni Aaltonen	34
Liikevaihto alueittain	34
Liikevaihto asiakasryhmittäin	35
Konsernin liikevaihto ja tulos	36
Kausivaihtelu	37
Markkina- ja lainsäädäntökatsaus	37
Konsernin tase ja rahavirta	38
Rahoitusjärjestelyt	38
Yritysostot ja investoinnit	38
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	39
Muutokset konsernirakenteessa	39
Tutkimus ja kehitys	39
Henkilöstö	39
Johtoryhmä	39
Yhtiön hallitus	40
Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta	40
Hallituksen nimittämät valiokunnat	40
Hallituksen jäsenten palkitseminen	40
Hallituksen valtuutukset	40
Tilintarkastus	40
Osakkeet ja osakkeenomistajat	40
Mehiläisen julkinen käteisostotarjous Pihlajalinnann osakkeista	41
Riskienhallinta	41
Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät	41
Segmenttiraportointi	42
Liputusilmoitukset	42
Voimassa olevat kannustinjärjestelmät	42
Hallituksen voitonjakoehdotus	43
Pihlajalinnann näkymät vuodelle 2020	43
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	43
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	43
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	43
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	46
Osakekohtaiset tunnusluvut, taulukot	46
Kvartaalitiedot	47
Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat	48
Täsmäyslaskelmat vaihtoehtoihin tunnuslukuihin	49
Osakkeet ja osakkeenomistajat	53
Johdon osakkeenomistus	54
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	100

Hallituksen toiminta- kertomus tilikaudelta 1.1.2019–31.12.2019

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Joni Aaltonen:

Vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihto oli 133,8 miljoonaa euroa, kasvua 6,8 miljoonaa euroa. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 3,1 prosenttia. Työterveyspalveluiden ja vakuutusyhtiömyynnin volyymit ja kannattavuus kehittyivät positiivisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kannattavuutta heikensi julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten painottuminen loppuvuoteen. Voimakas panostaminen ikäihmisten asumispalveluiden laadun varmistamiseen viranomaisvaatimusten kasvaessa lisäsi henkilöstökustannuksia. Pysyvät muutokset viranomaisvaatimuksissa vaikuttavat Pihlajalinnan sopimushintoihin

Katsausvuoteen 2019 sisältyi monia vaiheita. Sote-uudistus kariutui, mutta uusi hallitus otti sen jälleen mukaan ohjelmaansa. Pihlajalinna on laajentanut toimipisteverkostoaan viime vuosien aikana myös sote-uudistusta silmällä pitäen. Tehostamisohjelman myötä arvioimme toimipisteverkostoa uudelleen ja tarkastelimme toiminnan resursointia myös kannattavuuden näkökulmasta. Lakkautimme muutamia pieniä toimipisteitä, mutta avasimme myös suunnitelman mukaisesti uusia toimipisteitä maakuntakeskuksiin, kuten Rovaniemelle ja Vaasaan.

Kuntakentässä toimijat ovat selvästi aktivoituneet, ja useita neuvotteluita ulkoistushankkeista on käynnistetty. Kuntien halu tehdä omia sote-ratkaisujaan ja turvata omat sote-palvelunsa konkretisoitui Kristiinankaupungin kanssa joulukuussa allekirjoitetussa osaulkoistussopimuksessa. Sopimuksen kesto on vähintään 15 ja enintään 20 vuotta. Sopimuksen arvo on kilpailutuksen mukaan noin 90 miljoonaa euroa ilman indeksikorotuksia. Palvelutuotanto alkaa 1.1.2021.

Pihlajalinna lisäsi vuoden viimeisellä neljänneksellä omistustaan kuntayhtiöistä, mikä vahvistaa osakekohtaista tulosta. Pihlajalinna omistaa nyt Kuusiolinna Terveys Oy:stä 90 prosenttia ja Alavuden, Ähtärin, Kuortaneen sekä Soinin kunnat 10 prosenttia. Mäntänvuoren Terveys Oy:stä Pihlajalinna omistaa 91 prosenttia ja Mänttä-Vilppulan kaupunki 9 prosenttia. Lisäksi Pihlajalinna teki sopimuksen Mänttä-Vilppulan kaupungin kanssa kolmen sote-rakennuksen hankinnasta. Jo aiemmin katsausvuonna Pihlajalinna lisäsi omistustaan Kolmostien Terveys Oy:stä. Pihlajalinna omistaa yhtiöstä 96 prosenttia ja Parkanon kaupunki 4 prosenttia.

Hallituksen uudessa sote-uudistusohjelmassa on Pihlajalinnan kannalta hyviä painopisteitä: keskeisin asia on nopeaan hoitoonpääsyyn panostaminen. Pihlajalinna tavoittelee asemaa julkisten toimijoiden kumppanina. Tämän vuoksi allekirjoitimme yhteistyösopimukset Pirkanmaan sairaanhoitopiirin

ja Sydänsairaalan kanssa. Yhteistyö konkretisoituu uudessa sydänoireiden selvittämiseen tarkoitettussa palvelussa, joka alkaa helmikuussa 2020.

Työterveyshuollon liikevaihto kasvoi tilikaudella yli 25 prosenttia edellisvuodesta. Kiinteähintaisten palveluiden osuuden kasvu ja toimintamallien kehitys paransivat kannattavuutta. Henkilöasiakkaiden kokonaismäärä kasvoi jo noin 200 000:een. Kasvunäkymät työterveyshuollon palveluissa ovat edelleen hyvät.

Lääkärikeskustoiminnan kannalta vakuutusyhtiökumppanuudet kehittyivät suotuisasti vuoden 2019 aikana. Pihlajalinna allekirjoitti yhteistyösopimuksen Pohjola Vakuutus Oy:n kanssa toukokuussa. Hyvin onnistuneen pilotin perusteella Pohjola Vakuutus hyväksyi Pihlajalinnan yhdeksi valtakunnalliseksi palveluntuottajaksi monituottajamalliinsa. Pyrimme edelleen vahvistamaan yhteistyötä vakuutusyhtiöiden kanssa ja parantamaan Pihlajalinnan markkina-asemaa vakuutusyhtiöiden valtakunnallisena kumppanina.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Mehiläinen Yhtiöt Oy julkisti Pihlajalinna Oy:n hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinna Oy:n osakkeista. Yhdessä näillä kahdella yhtiöllä on vielä paremmat mahdollisuudet tuottaa vaikuttavaa terveydenhoitoa ja laadukkaita asumispalveluita sekä kehittää digitaalista palvelutarjontaa.

Yrityskauppa on parhaillaan Kilpailu- ja kuluttajaviraston käsiteltävänä. Tarjouksentekijä odottaa tällä hetkellä saatavilla olevan tiedon perusteella saavansa viranomaishyväksynnän ja toteuttavansa ostotarjouksen vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Mikäli yrityskauppa ei toteutuisi, Pihlajalinna on hyvässä asemassa julkisen toiminnan hyvien referenssien ja toimintamallien, maakuntien tunnettujen lääkärikeskusten sekä laajojen vakuutusyhtiökumppanuuksien ansiosta.

Liikevaihto alueittain

Pihlajalinna raportoi liikevaihdon maantieteellisesti seuraavasti:

Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.

- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Loka-joulukuu 2019

milj. euroa	10-12/2019	%	10-12/2018	%	muutos
Etelä-Suomi	31,1	21	29,5	21	1,6
Väli-Suomi	82,5	55	79,3	56	3,2
Pohjanmaa	30,0	20	28,6	20	1,4
Pohjois-Suomi	3,9	3	3,2	2	0,7
Muut toiminnot	1,9	1	2,0	1	-0,1
Konsernin sisäinen myynti	-15,8		-15,7		-0,1
Konsernin liikevaihto	133,8	100	127,0	100	6,8

Etelä-Suomen vuosineljänneksen liikevaihto oli 31,1 (29,5) miljoonaa euroa, kasvua 1,6 miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia. Liikevaihto kasvoi Varsinais-Suomessa ja pääkaupunkiseudulla työterveyspalveluiden kysynnän kasvun ja Forever-liikuntakeskusketjun laajenemisen johdosta.

Väli-Suomen liikevaihto oli 82,5 (79,3) miljoonaa euroa, kasvua 3,2 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Savossa toimivan Terveyspalvelu Verson hankinta, sote-ulkoistusten palvelusopimusten mukaiset hinnantarkistukset ja vakuutusyhtiömyynti.

Pohjanmaan liikevaihto oli 30,0 (28,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,4 miljoonaa euroa eli 5,0 prosenttia. Liikevaihtoa kasvatti lähinnä Kuusiokuntien sote-ulkoistuksen palvelusopimuksen hinnantarkistus.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 3,9 (3,2) miljoonaa euroa, kasvua 0,7 miljoonaa euroa eli 22,4 prosenttia. Alueen liikevaihtoa kasvatti erityisesti työterveyspalveluiden lisääntynyt kysyntä.

Tammi-joulukuu 2019

milj. euroa	2019	%	2018	%	muutos
Etelä-Suomi	118,2	20	107,6	20	10,6
Väli-Suomi	324,1	56	311,9	57	12,3
Pohjanmaa	115,7	20	108,8	20	6,9
Pohjois-Suomi	14,7	3	12,3	2	2,4
Muut toiminnot	7,7	1	4,8	1	2,9
Konsernin sisäinen myynti	-61,8		-57,6		-4,2
Konsernin liikevaihto	518,6	100	487,8	100	30,8

Etelä-Suomen tilikauden liikevaihto oli 118,2 (107,6) miljoonaa euroa, kasvua 10,6 miljoonaa euroa eli 9,9 prosenttia. Liikevaihto kasvoi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa työterveyspalveluiden kysynnän lisääntymisen ja Forever-liikuntakeskusketjun laajenemisen johdosta. Myös vakuutusyhtiömyynti kasvoi. Pääkaupunkiseudulla lapsettomuushoitojen kasvu ylsi tilikaudella 13 prosenttiin.

Väli-Suomen liikevaihto oli 324,1 (311,9) miljoonaa euroa, kasvua 12,3 miljoonaa euroa eli 3,9 prosenttia. Savossa toimivan Terveyspalvelu Verson hankinta, sote-ulkoistusten hinnantarkistukset ja Pirkanmaan sote-ulkoistusten ikäihmisten palveluiden tarjonnan kasvu sekä työterveyspalveluiden kysyntä kasvattivat alueen liikevaihtoa. Lisäksi erityisasumispalveluiden ja

vakuutusyhtiömyynnin volyymit nousivat. Päättyneet sopimukset terveysasemaulkoistuksissa ja vastaanottokeskustoiminnassa puolestaan laskivat alueen liikevaihtoa.

Pohjanmaan liikevaihto oli 115,7 (108,8) miljoonaa euroa, kasvua 6,9 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia. Ikäihmisten ja kehitysvammaisten asumispalveluiden tuottaminen Laihialla ja sote-ulkoistuksen palvelusopimuksen mukaiset hinnantarkistukset kasvattivat alueen liikevaihtoa. Lisäksi Forever-liikuntakeskusketjun laajeneminen Vaasaan kasvatti alueen volyymeja.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 14,7 (12,3) miljoonaa euroa, kasvua 2,4 miljoonaa euroa eli 19,5 prosenttia. Alueen liikevaihtoa kasavatti erityisesti työterveyspalveluiden lisääntynyt kysyntä.

Liikevaihto asiakasryhmittäin

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat,

yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssopimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Loka-joulukuu 2019

milj. euroa	10-12/2019	%	10-12/2018	%	muutos
Yritysasiakkaat	32,8	22	29,6	21	3,1
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	7,9	5	6,7	5	1,2
Yksityisasiakkaat	24,9	17	24,5	17	0,4
Julkinen sektori	91,9	61	88,5	62	3,4
Konsernin sisäinen myynti	-15,8		-15,7		-0,1
Konsernin liikevaihto	133,8	100	127,0	100	6,8

Yritysasiakkaiden liikevaihto oli 32,8 (29,6) miljoonaa euroa, kasvua 3,1 miljoonaa euroa eli 10,5 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti kasvoi 1,2 miljoonaa euroa eli 18,1 prosenttia. Vuosineljänneksen liikevaihtoa kasvattivat 1.1.2019 alkanut Stora Enson valtakunnallinen asiakkuus ja Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 24,9 (24,5) miljoonaa euroa, kasvua 0,4 miljoonaa euroa eli 1,6 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun laajentuminen kasvatti yksityisasiakkaiden liikevaihtoa.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 91,9 (88,5) miljoonaa euroa, kasvua 3,4 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat palvelusopimusten mukaiset sote-ulkoistusten hinnantarkistukset ja ikäihmisten palveluiden tarjonnan kasvu. Työterveyspalveluiden myynti julkisen sektorin asiakkaille kasvoi Terveyspalvelu Verson hankinnan johdosta.

Tammi-joulukuu 2019

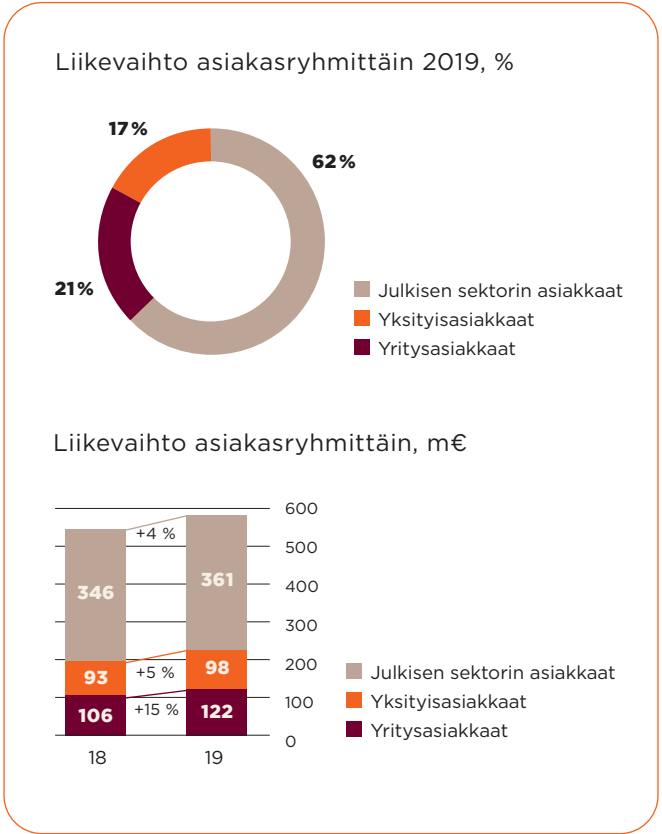
milj. euroa	2019	%	2018	%	muutos
Yritysiasiakkaat	122,1	21	106,3	19	15,7
joista vakuutus-yhtiöasiakkaat	27,6	5	25,2	5	2,4
Yksityisasiakkaat	97,8	17	93,0	17	4,8
Julkinen sektori	360,6	62	346,0	63	14,5
Konsernin sisäinen myynti	-61,8		-57,6		-4,2
Konsernin liikevaihto	518,6	100	487,8	100	30,8

Yritysiasiakkaiden liikevaihto oli 122,1 (106,3) miljoonaa euroa, kasvua 15,7 miljoonaa euroa eli 14,8 prosenttia. Vakuutusyhtiö-asiakkaille toteutunut myynti kasvoi 2,4 miljoonaa euroa eli 9,6 prosenttia. Tilikauden liikevaihtoa kasvattivat 1.1.2019 alkanut Stora Enson asiakkuus, Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa sekä yritysiasiakkuuksien suotuisa kehitys erityisesti Turun seudulla.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 97,8 (93,0) miljoonaa euroa, kasvua 4,8 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia. Liikevaihto kasvoi lähinnä Forever-liikuntakeskusketjun hankinnan ja laajentumisen johdosta. Lisäksi erityisesti Turun, Oulun ja Seinäjoen toimipisteiden yksityisasiakasmyynti kehittyi positiivisesti.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 360,6 (346,0) miljoonaa euroa, kasvua 14,5 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Pihlajalinnan vastuulääkäripalvelut, palvelusopimusten mukaiset sote-ulkoistusten hinnantarkistukset ja ikäihmisten palveluiden tarjonnan kasvu sekä Laihian asumispalvelutuotannon aloitus syyskuussa 2018.

Liikevaihto asiakasryhmittäin 2019

Konsernin liikevaihto ja tulos

Loka-joulukuu 2019

Pihlajalinnan liikevaihto vuosineljännekseltä oli 133,8 (127,0) miljoonaa euroa, kasvua 6,8 miljoonaa euroa eli 5,4 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 3,9 miljoonaa euroa eli 3,1 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 2,9 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävin oli Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa.

Käyttökate oli 12,3 (14,1) miljoonaa euroa, laskua 1,8 miljoonaa euroa eli 12,9 prosenttia. Työterveyspalveluiden ja vakuutus-yhtiömyynnin volyymit ja kannattavuus kehittyivät positiivisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kannattavuutta heikensi julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten painottuminen loppuvuoteen. Voimakas panostaminen ikäihmisten asumispalveluiden laadun varmistamiseen viranomaisvaatimusten kasvaessa lisäsi henkilöstökustannuksia. Pysyvät muutokset viranomaisvaatimuksissa vaikuttavat Pihlajalinnan sopimushintoihin

Oikaistu käyttökate oli 14,4 (14,6) miljoonaa euroa, laskua 0,1 miljoonaa euroa eli 0,8 prosenttia. Käyttökatteen oikaisut olivat yhteensä 2,1 (0,4) miljoonaa euroa. Oikaisut liittyvät IAS 37:n mukaiseen ehdolliseen varaan ja ostotarjouksen toteuttamisesta aiheutuviin kuluihin.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 8,6 (8,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,9 (1,9) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 1,1 (1,3) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot olivat 2,1 (1,8) miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot olivat 4,8 (4,4) miljoonaa euroa ja arvonalentumiset olivat -0,2 (0,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 3,7 (5,9) miljoonaa euroa, laskua 2,3 miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoitto oli 5,6 (6,5) miljoonaa euroa, laskua 0,9 miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,2 (5,1) prosenttia.

Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 22,3 (21,8) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 0,6 (2,4) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 0,6 (2,3) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Lisäksi yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset, mahdolliset muuttuvat vastikkeet ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -1,0 (-1,0) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 2,7 (4,9) miljoonaa euroa, laskua 2,3 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat -0,6 (-1,3) miljoonaa euroa. Tulos oli 2,1 (3,6) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,16 (0,11) euroa.

Tammi-joulukuu 2019

Pihlajalinnan liikevaihto tilikaudella oli 518,6 (487,8) miljoonaa euroa, kasvua 30,8 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 17,4 miljoonaa euroa eli 3,6 prosenttia. Eniten liikevaihdon kasvuun yritysjärjestelyjen johdosta vaikuttivat Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa sekä

Forever-liikuntakeskusketjun ja Doctagon-terveyspalveluyrityksen hankinta vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 13,4 miljoonaa euroa eli 2,8 prosenttia.

Yhtiö käynnisti kesäkuussa 2019 tehostamisohjelman, jonka avulla kustannuksia leikattiin arviolta noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Tehostamisohjelman avulla kuluneen tilikauden kustannusten alenemaksi arvioitiin noin 5 miljoonaa euroa. Tehostamisohjelmasta kirjattiin yhteensä 7,4 miljoonan euron kertakustannus ja arvonalentuminen, jotka on raportoitu vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä.

Käyttökate oli 47,8 (44,8) miljoonaa euroa, kasvua 3,0 miljoonaa euroa eli 6,7 prosenttia. Käyttökatetta rasitti tehostamisohjelman johdosta kirjattu 4,2 miljoonan euron kertakustannus, joka muodostui 2,4 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksesta ja 1,8 miljoonan euron varauksesta tappiollisiksi havaittuihin myyntisopimuksiin.

Oikaistu käyttökate oli 55,1 (45,9) miljoonaa euroa, kasvua 9,2 miljoonaa euroa eli 20,1 prosenttia. Käyttökatteen oikaisut olivat yhteensä 7,3 (1,1) miljoonaa euroa. Työterveyspalveluiden ja vakuutusyhtiömyynnin volyymit ja kannattavuus kehittyivät tilikaudella tavoitteiden mukaisesti. Kannattavuutta heikensivät sote-kokonaisulkoistusten perusterveydenhuolto ja sosiaalihuollon palvelut. Voimakas panostaminen ikäihmisten asumispalveluiden laadun varmistamiseen viranomaisvaatimusten kasvaessa lisäsi henkilöstökustannuksia. Pysyvät muutokset viranomaisvaatimuksissa vaikuttavat Pihlajalinnan sopimushintoihin. Lisäksi haasteet suunterveydenhuollossa sekä päättyneet sopimukset terveysasemaulkoistuksissa ja vastaanottokeskustoiminnassa heikensivät tilikauden kannattavuutta.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 37,7 (31,6) miljoonaa euroa, kasvua 6,1 miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 7,4 (7,1) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 4,6 (5,1) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot olivat 7,7 (7,5) miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot olivat 19,3 (17,0) miljoonaa euroa ja arvonalentumiset olivat 3,2 (0,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 10,2 (13,2) miljoonaa euroa, laskua 3,0 miljoonaa euroa. Liikevoittoa rasitti tehostamisohjelman johdosta kirjatut yhteensä 7,4 miljoonan euron kertakustannukset, jotka on raportoitu vertailukelpoisuuteen vaikuttavana oikaisueränä. Oikaistu liikevoitto oli 20,8 (14,4) miljoonaa euroa, kasvua 6,4 miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,0 (3,0) prosenttia.

Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 88,2 (86,4) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 3,8 (2,5) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 3,5 (2,2) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Lisäksi yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset, mahdolliset muuttuvat vastikkeet ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -3,9 (-3,8) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 6,3 (9,5) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat -1,8 (-2,7) miljoonaa euroa. Tulos oli 4,5 (6,8) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,15 (0,16) euroa.

Kausivaihtelu

Pihlajalinnan liiketoimintaan vaikuttaa tietty kausiluonteisuus. Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin ja muuhun kiinteähintaiseen laskutukseen liittyy tasainen liikevaihdon tuloutus ajan kuluessa. Kesälomakausina, erityisesti heinäkuussa, tällaisiin sopimuksiin liittyvät henkilöstökustannukset pienenevät ja kannattavuus paranee pääosin palkkojen jaksotusten johdosta. Toisaalta taas Pihlajalinnan yksityis- ja yritysiasiakkaiden palvelukysyntä on alhaisempi ja kannattavuus heikompi lomakausina, erityisesti heinä-elokuussa ja joulukuussa. Vuosineljännesten tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut vuoden kolmannen neljänneksen kannattavuutta parantavasti.

Markkina- ja lainsäädäntökatsaus

Suomen sote-kenttä on tällä hetkellä odottavassa tilassa. Sote-uudistus on mukana hallituksen ohjelmassa, mutta esimerkiksi kuntien aktivoituminen kertoo siitä, että uskoa uudistuksen läpiviemiseen tällä hallituskaudella ei enää kaikilla ole.

Lokakuussa 2019 hallitus antoi lisätietoja suunnitellusta sote-uudistuksesta. Uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille sekä parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla. Lisäksi tavoitteena on turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitää kustannusten kasvua.

Sote-rakenneuudistus perustuu 18 maakuntaan ja viiteen yhteistyöalueeseen. Sote-palveluiden ja pelastus-toimen järjestäminen on maakuntien vastuulla. Rakenneuudistuksen taustalla on halu taata yhdenvertainen palveluiden saatavuus kaikkialla Suomessa.

Sote-uudistuksessa palvelujen painopistettä siirretään perustasolle ja ehkäisevään toimintaan, jotta erikoissairaanhoidon ja vaativien erityispalveluiden tarve vähenee. Maakunnat järjestävät sote-palvelut pääosin julkisena palveluna. Yksityisen ja kolmannen sektorin on tarkoitus täydentää palveluita.

Pihlajalinnan näkemyksen mukaan julkisen sektorin ja yksityisten yritysten kumppanuudet ovat hyvä ratkaisu kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi. Viimeisen vuosikymmenen aikana yksityisten tuottamat palvelut ovat lisääntyneet voimakkaasti hoivapalveluissa ja erikoissairaanhoidossa. Esimerkiksi erikoissairaanhoidossa yksityisten palveluntuottajien tuotanto kasvoi 15,3 prosenttia vuodessa vuosina 2014–2017. Tämä kehitys on tapahtunut ilman valtiovallan ohjausta tai päätöstä. Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsyssä on suuria alueellisia eroja. Silloin yksityinen palveluntarjoaja voi nopeuttaa hoitoon pääsyä merkittävästi, sillä jokaisella suomalaisella on oikeus hyvin palveluihin ja nopeaan palveluiden saatavuuteen.

Tällä hetkellä yli 50 prosenttia kunnan tuloista käytetään sote-kustannuksiin ja 2/3 Suomen kunnista teki alijäämää vuonna 2018. Väestö ikääntyy vauhdilla, ja vuoteen 2030 mennessä yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa yli 50 prosenttia. Pihlajalinnan kumppanikuntien vuosikatteet ovat kehittyneet erittäin positiivisesti yhteisyrityöiden johdolla verrokkeihin verrattuna. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa ei 15 vuoden kuluttua ole enää yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee, jos syntyvyyty

pysyy nykyisellä tasolla. Tämä tuo myös omat haasteensa sote-palveluiden järjestämiseen.

Kuntakentässä aktiivisuus on lisääntynyt, sillä kunnat eivät halua jäädä odottelemaan mahdollista uudistusta, vaan haluavat turvata sote-palvelut ja työpaikat. Useat kunnat ovat aloittaneet keskustelut ulkoistuksista. Viimeisimpänä julkistettiin esimer-kiksi kymmenen Päijät-Hämeen kunnan suunnitelma ulkoistaa terveyskeskustoiminta yhteistyrimallilla.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan ja terveysvakuu-tusten määrä jatkaa kasvuaan. Yksityisen työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, koska monet kunnat ja muut julkisyhteisöt ovat kiinnostuneita luopumaan omistamistaan työterveyshuolto-palveluita tuottavista yhtiöistä.

Konsernin tase ja rahavirta

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma katsauskauden lopussa oli 438,4 (436,8) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 27,0 (36,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan nettorahavirta vuosineljännekseltä oli 19,8 (24,2) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -1,1 (-1,6) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 8,6 (11,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudelta oli 36,8 (41,2) mil-joonaa euroa. Maksetut verot olivat -4,7 (-5,5) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli -6,2 (1,6) miljoonaa euroa.

Investointien nettorahavirta tilikaudella oli -19,5 (-60,1) mil-joonaa euroa. Hankitut liiketoiminnot vaikuttivat investointien nettorahavirtaan -4,9 (-40,9) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat -15,4 (-19,6) mil-joonaa euroa, ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,8 (0,4) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) oli 17,4 (-18,8) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta tilikaudelta oli -26,7 (18,1) miljoo-naa euroa. Rahoitusvelkojen muutos sisältäen tililimiittien muu-tokset oli yhteensä 7,7 (49,4) miljoonaa euroa. Vuokrasopimus-velkojen maksut olivat -22,7 (-16,3) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat -3,8 (-3,5) miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutoksen netto-vaikutus rahavirtaan oli -1,3 (-6,4) miljoonaa euroa. Pihlajalinna Oyj maksoi huhtikuussa 2019 osinkoa 2,3 (3,6) miljoona euroa. Määräysvallattomille omistajille maksettiin osinkoa 4,4 (1,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 181,7 (136,6) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 192,7 (178,0) miljoonaa euroa. Kon-serni maksoi tilikaudella ehdollisia vastikkeita 1,5 (4,0) miljoonaa euroa (yrityskauppojen lisäkauppahintoja).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2,9 (4,6) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 3,8 (5,7) prosenttia.

Rahoitusjärjestelyt

Pihlajalinnalla on vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyvät tavanomaiset leverage- (net-tovelan suhde pro forma käyttökatteeseen) ja gearing-rahoitus-kovenantit (nettovelkaantumisaste). IFRS 16 -käyttöönotto ei vaikuta rahoituskovenanttien laskentaan. Lainapankkien kanssa jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisessä rahoitusjärjes-telyssä vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti (frozen GAAP). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2019.

Konsernilla on toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Tililimiittisopimusten irti-sanomisaika on yksi kuukausi. Pihlajalinnalla oli katsauskauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 29,5 miljoonaa euroa.

Mehiläinen Yhtiöt Oy:n vapaaehtoisen julkisen käteisosto-tarjouksen toteutuessa tulee sovellettavaksi Pihlajalinnan rahoitusjärjestelyn määräysvaltamuutosehto. Ehdon mukaan rahoittajat ovat oikeutettuja irtisanomaan rahoitusjärjestelyn ennaaikaisesti omistuksessa tapahtuvan olennaisen muutoksen johdosta. Ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen jäl-keen Pihlajalinnalla ja rahoittajilla on 30 arkipäivää aikaa sopia omistusmuutoksen vaikutuksista rahoitusjärjestelyyn.

Yrityssostot ja investoinnit

Hankinnan kohde	Ajan-kohta	Toimiala	Koti-paikka
Klaari Oy (Fit1-kuntosaliketju) ja tytäryhtiönsä Fit1 Fitnessclub Länsi-Suomi Oy, 100 % osakekannasta	2/2019	Liikunta-keskukset	Espoo, Vaasa
Dalmed Oy, 100 % osakekannasta	4/2019	Työterveys-palvelut	Kemiö
Kouvolan Työterveys ry (liiketoiminta)	6/2019	Työterveys-palvelut	Kouvola
Aurinkoristeys eli Raision kaupun-gin työterveysyksiköt (liiketoi-minta)	9/2019	Työterveys-palvelut	Raisio, Naantali

Bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 44,1 (160,0) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat tilikaudella 12,6 (13,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen uusien yksiköiden avaamiseen olivat 9,4 (9,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen yritysjärjestelyihin olivat yhteensä 3,8 (79,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit käyttöoikeusomaisuuseriin olivat 18,4 (58,4) miljoonaa euroa.

Pihlajalinna rakennutti Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennus otettiin käyt-töön lokakuun 2019 lopussa. Pihlajalinna osti lokakuussa Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on tilikau-della saneerannut kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotira-kennusta. Hankkeen kokonaisarvo oli noin 8,4 miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset olivat noin 0,5 miljoonaa euroa. Inves-tointisitoumukset liittyvät tietojärjestelmähankkeisiin ja kliinisten laitteiden korvausinvestointeihin.

Pihlajalinna teki tilikauden lopussa sopimuksen Mänttä-Vilppulan kanssa kolmen sote-rakennuksen hankinnasta. Kaupan täytäntöönpano toteutetaan 31.12.2020 mennessä. Hankkeen kokonaisarvo on arviolta 4–7 miljoonaa euroa riippuen raken-nusten kehityssuunnitelmasta.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat

Pihlajalinna lisäsi tilikauden lopussa omistustaan Alavuden, Ähtärin, Kuortaneen sekä Soinin kuntien kanssa omistamastaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä sekä Mänttä-Vilppulan kaupungin kanssa omistamastaan Mäntänvuoren Terveys Oy:stä.

Kuusiolinna Terveiden osakekauppojen jälkeen Pihlajalinna omistaa Kuusiolinna Terveys Oy:stä 90 prosenttia ja kuntien omistusosuus on 10 prosenttia. Kuusiolinna Terveys Oy:n osa-kas- ja palvelusopimukset säilyvät ennallaan. Osakekaupat teh-tiin Alavuden, Ähtärin ja Soinin kuntien kanssa, joille Pihlajalinna maksoi osakkeista yhteensä 16,3 miljoonaa euroa.

Yhtiö	Pihlajalinnan omistus 31.12.2018	Pihlajalinnan omistus 31.12.2019	Nykyisen sopimuksen palvelu-tuotannon alkamisvuosi	Sopimuksen kesto, vuotta
Jokilaakson Terveys Oy	90 %	90 %	sisäinen palvelutuotanto	sisäinen palvelutuotanto
Jämsän Terveys Oy	51 %	51 %	2015	10
Kuusiolinna Terveys Oy	51 %	90 %	2016	15
Mäntänvuoren Terveys Oy	81 %	91 %	2016	15
Kolmostien Terveys Oy	81 %	96 %	2015	15
Laihian Hyvinvointi Oy	81 %	81 %	2018	palveluseteli

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikaudella on toteutettu seuraavat konsernirakenteen muutokset (fuusiot):

Fuusioitu yhtiö	Kohdeyhtiö	Ajankohta
Pihlajalinna Tampere Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	1.1.2019
Doctagon Ab	Pihlajalinna Terveys Oy	1.1.2019
Anula Oy	Linnan Klinikka Oy	1.1.2019
Hammaslääkäripalvelu Savodent Oy, HammasPirta Oy, Paimion Hammaslääkäripalvelu Oy ja Salon Hammas-lääkärikeskus Oy	Tampereen Hammaspiste Oy (nykyisin Pihlajalinna Hammasklinikat Oy)	1.1.2019
Hammaslääkärikeskus Mandibula Oy	Mandibula Raisio Oy	28.2.2019
Mandibula Raisio Oy	Pihlajalinna Hammasklinikat Oy	1.3.2019
Pihlajalinna Kymijoki Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	3.6.2019
Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy, Salon Lääkintälaboratorio Oy ja Someron Lääkäriasema Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	1.9.2019
Pihlajalinna Oulu Oy	Pihlajalinna Madetojanpuisto Oy (nykyisin Pihlajalinna Oulu Oy)	1.9.2019
Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy	Lääkärikeskus Kompassi Oy	1.9.2019
Pihlajalinna Parainen Oy	Pihlajalinna Turku Oy	3.9.2019
Fit1 Fitnessclub LänsiSuomi Oy	Klaari Oy	30.11.2019
Dalmed Oy	Pihlajalinna Turku Oy	31.12.2019

Tutkimus ja kehitys

Aktivointikriteerit täyttäviä kehittämismenoja tilikaudella oli 0,5 (1,3) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2019 kehittämistoiminta keskittyi sote-ulkoistusten kuntalaisten etäpalvelumalliin ja mobiiliratkaisuihin, työterveys-huollon kiinteähintaisten sopimusten toimintamalliin (työter-veysportaali) sekä urheiluklinikka- ja sote-keskuskonsepteihin.

Henkilöstö

Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 5 815 (5 850), vähennystä 35 henkilöä eli yksi prosentti. Konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 515 (4 618), vähennystä 103 henkilöä eli 2 prosenttia. Konsernin työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 222,0 (208,4) miljoonaa euroa, kasvua 13,6 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia.

Mäntävuoren Terveiden osakekauppojen jälkeen Pihlajalinna omistaa Mäntänvuoren Terveys Oy:stä 91 prosenttia ja Mänttä-Vilppulan kaupungin omistusosuus on 9 prosenttia. Mäntän-vuoren Terveys Oy:n osakas- ja palvelusopimukset säilyvät ennallaan. Pihlajalinna maksoi osakkeista Mänttä-Vilppulan kau-pungille 2,0 miljoonaa euroa.

Parkanon kaupunki myi Pihlajalinnalle 15 prosenttia Kolmos-tien Terveiden osakekannasta helmikuussa 2019. Pihlajalinna maksoi osakkeista Parkanon kaupungille 1,2 miljoonaa euroa.

Savolainen, henkilöstöjohtaja Elina Heliö sekä palvelukehitys- ja tietohallintojohtaja Sanna Määttänen.

Seuraavien henkilöiden tehtävät johtoryhmässä lakkasivat 15.8.2019: Minna Elomaa (liiketoimintajohtaja, Etelä-Suomi), Tero Järvinen (liiketoimintajohtaja, Pohjanmaa), Ville Lehtonen (talous- ja rahoitusjohtaja), Stefan Wentjärvi (myyntijohtaja, liiketoimintajohtaja, Pohjois-Suomi) sekä Pauli Waroma (markkinointi- ja viestintäjohtaja).

Yhtiön hallitus

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén sekä uusina jäseninä Matti Jaakola, Hannu Juvonen ja Mika Manninen.

Yhtiökokous valitsi Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan kuuluvat seuraavat edustajat:

- Jari Eklund, yhtiöryhmän johtaja ja hallitusten jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (puheenjohtaja)
- Mikko Wirén, toimitusjohtaja, MWW Yhtiö Oy
- Antti Kuljukka, toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Hanna Hiidenpalo, johtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Hallituksen nimittämät valiokunnat

Pihlajalinna Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4.4.2019 valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (pj), Matti Jaakola, Mika Manninen ja Hannu Juvonen
Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (pj), Leena Niemistö ja Kati Sulin

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät ennallaan, paitsi hallituksen varapuheenjohtajan palkkiota alennetaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättävältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2 061 314 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta, mikä vastaa noin 9 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia

vain vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voidaan toteuttaa suunnattuna. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 asti.

Varsinainen yhtiökokous päätti lisäksi valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 3 091 971 osaketta, mikä vastaa noin 14 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan annin suunnattuna. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 asti.

Tilintarkastus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2019 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tilikaudelle 1.1.–31.12.2019. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pihlajalinna Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 22 620 135 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja yhtiön muuhun varojen jakoon. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa 11 752 (13 372) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälistalla on PIHLIS. Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskisureksi yhtiöksi toimialana Terveydenhuolto.

Osaketiedot	10-12/2019	10-12/2018	2019	2018
Määrä kauden lopussa, kpl	22 620 135	22 620 135	22 620 135	22 620 135
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	22 620 135	22 620 135	22 620 135	22 224 236
Osakkeen ylin kurssi, €	15,88	11,06	15,88	15,28
Osakkeen alin kurssi, €	10,40	8,56	8,70	8,56
Osakkeen keskimääräinen kurssi, €*	14,68	9,56	12,77	12,18
Osakkeen päätöskurssi, €	15,28	8,62	15,28	8,62
Osakevaihto, 1 000 kpl	2 127	830	4 062	6 182
Osakevaihto, %	9,4	3,7	18,0	27,8
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	345,6	195,0	345,6	195,0

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimääräinen kurssi

Mehiläisen julkinen käteisostotarjous Pihlajalinnan osakkeista

Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj allekirjoittivat 5.11.2019 yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen teki vapaaehtoisen Pihlajalinnan hallituksen suositteleman vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista.

Ostotarjouksessa Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euron käteisvastike jokaista Pihlajalinnan liikkeeseen laskettua ja ulkona olevaa osaketta kohden. Tarjousvastike sisältää preemion, joka on noin 46,0 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeen päätöskurssiin Nasdaq Helsingissä 4.11.2019. Pihlajalinnan hallituksen esteettömät jäsenet päättivät yksimielisesti suositella Pihlajalinnan osakkeenomistajille ostotarjouksen hyväksymistä.

Finanssivalvonta hyväksyi 8.1.2020 ostotarjoustä koskevan tarjousasiakirjan. Tarjousaika alkoi 9.1.2020 klo 9.30 (Suomen aikaa) ja päättyi aikaisintaan 19.3.2020 klo 16.00 (Suomen aikaa), ellei sitä jatketa tai keskeytetä ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa. Tällä hetkellä ostotarjouksen odotetaan toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjouksajan mahdollisesta jatkamisesta ilmoitetaan pörs-sitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista.

Riskienhallinta

Pihlajalinna pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatujärjestelmiin sekä työturvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan. Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimintatavat sekä vastuut.

Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Konsernin riskienhallinnassa on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) järjestelmä ja prosessi. Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka liittyy konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategian toteuttamiseen. Esimerkki tästä ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset muutokset.

Operatiiviset riskit ovat riskejä, jotka aiheutuvat ulkoisista tekijöistä, teknologiasta, henkilöstön, organisaation tai prosessin toiminnasta. Näitä riskejä käsitellään esimerkiksi seuraamalla järjestelmällisesti kilpailutilannetta ja reagoimalla sen muutoksiin.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät konsernin taloudelliseen tilanteeseen, kuten kannattavuuteen, rahoitusprosessien toimivuuteen ja verotukseen.

Vahinkoriskit koskevat onnettomuuksia tai muita vahinkoja, jotka voivat kohdistua konsernin omaisuuteen, henkilökuntaan, asiakkaisiin, sidosryhmiin tai ympäristöön. Yhtiöllä on vastuu- ja potilasvakuutus yhtiön oman henkilökunnan aiheuttamia mahdollisia hoitovirheitä varten.

Riskiluokkia yhdistää maineriski, joka voi vaikuttaa konsernin brändien tai koko konsernin maineeseen.

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohtolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastuualueensa riskit.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Liiketoiminnan merkittävät epävarmuustekijät liittyvät sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimuksiin, lainsäädännön olennaisiin muutoksiin, uusien toimipisteiden avaamiseen, yritysstojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen sekä pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin pääyhtiöissä keväällä 2017 alkanut verotarkastus saatiin päätökseen tuloverotuksen (EVL) ja arvonlisäverotuksen (AVL) osalta ilman mainittavia seuraamuksia. Ennakonperinnän (EPL) osalta tarkastuskertomukset odottavat vielä Konserni-verokeskuksessa hyväksyntää. Olennaisia seuraamuksia ei ole odotettavissa.

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistus-sopimusten raportoitu kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilikauden aikana ja sopimuksiin voi sisältyä myös muuttuvia vastikkeita. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Lisäksi yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Mahdollisia eriä, jotka johdon arvion mukaan saattavat vaikuttaa kokonaisulkoistussopimusten kannattavuuteen viiveellä:

Jämsän kaupunki on haastanut Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimusta koskevassa asiassa käräjäoikeuteen. Riita-asia koskee palvelusopimuksen mukaista hinnantarkistusehtoa. Näkemysero kiinteän vuosihinnan määräytymisestä on tilinpäätöstilanteessa yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa. Lisäksi Jämsän Terveys Oy:llä on taseessa muita saamia Jämsän kaupungilta yhteensä 3,1 miljoonaa euroa liittyen erikoissairaanhoidon kasvaneisiin kustannuksiin ja ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Kuusiolinna Terveys Oy:llä on myyntisaamia ja muita saamia tilaajalta yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Alavuden, Ähtärin ja Soinin kanssa osakekauppojen yhteydessä allekirjoitetulla tulkintapöytäkirjalla on sovittu muuttuvien vastikkeiden veloituseriaatteista. Avoimet saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin, erikoissairaanhoidon kustannuksiin ja nettomenon laskentaan. Kuortaneen kanssa

osakekauppaa ei ole vielä toteutettu eikä vastaavaa tulkinta-pöytäkirjaa allekirjoitettu. Johto arvioi, että tilaaja tulee suorit-tamaan saatavat täysimääräisesti, sillä enemmistö tilaajan osak-kaista on veloituseriaatteista sopinut.

Mäntänvuoren Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saa-misia tilaajalta yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin ja aikaisemman sopimuksen mukaisen nettomenon laskentaan. Tilaajan kanssa on sovittu sote-kiinteistökauppa, joka täytän-töönpannaan vuonna 2020. Johto arvioi, että asiakas tulee suo-rittamaan saatavat täysimääräisesti kiinteistökaupan täytäntöön-panon yhteydessä.

Kolmostien Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saami-sia tilaajalta 0,4 miljoonaa euroa liittyen ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on tilinpäätöksen laatimishetkellä saamisissaan yhteensä 1,6 (2,8 vuoden 2018 lopussa) miljoonaa euroa kunnit-tain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlaja-linnalle, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta. Lisäksi konsernilla on eräänty-neissä saamisissaan yhteensä 0,2 miljoonaa euroa Kihniöltä ja Juupajoelta.

Liikearvon arvonalentuminen:

Tilikauden lopussa Pihlajalinnan taseessa oli 173,6 (169,9) miljoonaa euroa liikearvoa. Pihlajalinna testaa vuosittain ja tarvittaessa kvartaaleittain, että liikearvon kirjanpitoarvo ei ylitä käypää arvoa. Tilikauden aikana Pihlajalinna ei ole havainnut viitteitä siitä, ettei kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä olisi kerrytettävissä. Mikäli Pihlajalinnan tuloksessa ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alenevasti, voi tämä johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Pihlajalinnan liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Segmenttiraportointi

Pihlajalinna uudisti johtamisjärjestelmäänsä ja johtoryhmän rakennetta osana yhtiön tehostamisohjelmaa. Uudistamisen yhteydessä osa johtoryhmän tehtävistä lakkasi. Lisäksi yhtiö perusti uuden johtoryhmätason, liiketoiminnan johtoryhmän, jota johtaa operatiivinen johtaja (COO) Teija Kulmala. Muutokset tulivat voimaan 15.8.2019.

Pihlajalinnan aikaisemmassa toimintarakenteessa oli neljä maantieteellistä liiketoiminta-aluetta: Väli-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin liiketoiminta-alueella oli tulosvastuullinen liiketoimintajohtaja, joka vastasi alueensa liike-toiminnasta ja palvelutarjonnasta sekä yksityiselle että julkiselle sektorille. Uudistetussa toimintarakenteessa operatiivinen joh-taja (COO) Teija Kulmala vastaa liiketoiminnan kannattavuudesta ja resursseista ja konsernilla on yksi toimintasegmentti.

Liputusilmoitukset

Yhtiö ei ole vastaanottanut tilikaudella arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisia ilmoituksia.

Voimassa olevat kannustinjärjestelmät

Hallitus hyväksyi kokouksessaan 14.2.2019 Pihlajalinna-konsernin ylimmän johdon osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman (LTI 2019) ehdot. Kannustinohjelma on voimassa 1.1.2019 lukien ja se on suunnattu toimitusjohtajalle, johtoryhmälle sekä erikseen ohjelmaan valituille muille avainhenkilöille. Ensivaiheessa ohjelmaan valittiin 25 avainhenkilöä. LTI 2019 muodostaa kokonaisuudessaan viisivuotisen ohjelman eikä sen nojalla saatuja osakepalkkioita saa miltään osin luovuttaa ennen vuotta 2022. Avainhenkilön on lisäksi sijoitettava Pihlajalinnan osakkeisiin osallistuakseen ohjelmaan. Sijoitusjakson eli vuoden 2019 lopussa ohjelman vähimmäissijoitusvaatimuksen täytti 23 avainhenkilöä.

Kiinteämääräinen lisäosakeohjelma sisältää sitouttamisjakson vuoden 2019 alusta vuonna 2020 tapahtuvaan kiinteämääräisen osakepalkkion maksuajankohtaan saakka. Tässä ohjelmassa yhtiö antaa kullekin osallistujalle lisäosakkeita kiinteällä kertoimella suhteessa osallistujan omaan osakesijoitukseen. Lisäosakkeet annetaan vuonna 2020 ja niihin sovelletaan luovutusrajoitusta.

Suoritus- ja laatuperusteinen lisäosakeohjelma sisältää kolme yksivuotista suoritusjaksoa (kalenterivuodet 2019-2021) joiden aikana osallistujilla on mahdollisuus ansaita suoritusperustei-sia lisäosakkeita edellyttäen, että yhtiö saavuttaa hallituksen asettamat suoritustavoitteet. Kunkin yksittäisen suoritusjakson perusteella osallistuja voi ansaita vastikkeetta enintään kaksi lisäosaketta kutakin kolmea sijoitusosaketta kohti (bruttomäärä ennen verojen vähentämistä). Suoritusperusteiset lisäosakkeet annetaan asianomaisen suoritusjakson päätyttyä keväällä 2020, 2021 ja 2022. Näihin lisäosakkeisiin sovelletaan kahden vuoden pituista luovutusrajoitusta.

Suoritus- ja laatuperusteiseen lisäosakeohjelmaan sovelletta-vat kriteerit ensimmäiseltä suoritusjaksolta 2019 olivat Pihlaja-linna-konsernin oikaistu liikevoitto sekä keskeiset operatiiviset ja laadulliset mittarit. Suoritusjaksolta 2019 ei realisoitunut lisäosakeohjelman mukaista suoritus- ja laatuperusteista osake-palkkiota, sillä ohjelmalle asetetut vähimmäistavoitteet eivät täyttyneet.

LTI 2019 ohjelmaan sisältyy määräysvaltamuutokseen liittyviä ehtoja. Niiden mukaan Mehiläisen 5.11.2019 julkistama käteisosto-tarjous kaikista Pihlajalinnan osakkeista johtaa kiinteämääräisen lisäosakeohjelman täysimääräiseen maksuun kaupan toteu-tuessa. Osakkeet lakkaavat olemasta luovutusrajoituksen piirissä välittömästi ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen yhteydessä ostotarjouksen täytäntöönpanossa.

Kannustinohjelman ehdot sisältävät erityismääräykset mah-dollisen määräysvaltamuutoksen osalta. Mehiläisen julkisen ostotarjouksen perusteella em. määräysvaltamuutokset tulevat noudatettaviksi.

Kiinteämääräisen lisäosakeohjelman mukaan sijoitusvaati-muksen täyttäneille 23 avainhenkilölle realisoituu määräysval-tamuutoksen toteutuessa maksettavaksi yhteensä 108 000 lisäosaketta. Lisäosakkeiden käypä arvo on käteisostotarjouksen mukaan 1,7 miljoonaa euroa. Määräysvaltamuutoksen johdosta suoritettavasta osakeperusteisesta palkkiosta on kohdistettu tili-kaudelle 2019 kuluva 0,3 miljoonaa euroa.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus esittää, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa Mehiläisen tekemän ostotarjouksen vuoksi. Mikäli ostotarjous raukeaisi, yhtiön hallitus arvioi asiaa uudelleen.

Laskelma emoyhtiön jakokelpoisista varoista

Euroa	31.12.2019
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	183 190 483,50
Voitto edellisiltä tilikausilta	21 915 498,62
Tilikauden voitto	2 328 952,90
Aktivoidut kehittämismenot	-1 017 078,36
Yhteensä	206 417 856,66

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 15.4.2020 Tampereella. Hallitus päättää yhtiökokouksustusta ja sen sisältämistä esityksistä myöhemmin.

Vuosikertomus 2019, johon sisältyvät hallituksen toiminta-kertomus ja tilinpäätös, on julkaistu yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 12.

Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2020

Vuoden 2020 liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2019. Oikaistun liikevoiton (EBIT) odotetaan kasvavan vuodesta 2019. Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj allekirjoittivat 5.11.2019 yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen teki vapaaehtoisen Yhtiön hallituksen suositteleman julkisen käteis-ostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista osakkeista. Tarjousaika alkoi 9.1.2020. Ostotarjouksessa Pihlaja-linnan osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euron käteisvastike jokaista Pihlajalinnan liikkeeseen laskettua osaketta kohden. Tällä hetkellä ostotarjouksen odotetaan toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Pihlajalinna esittää selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästään erillisessä kertomuksessa, joka on asetettu saataville yhtiön sijoittajasivuille investors.pihlajalinna.fi samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa viikolla 12. Ajantasaiset tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta tai siitä poikkeamisesta ylläpidetään sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Pihlajalinna esittää selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista erillisessä kertomuksessa, joka on asetettu saataville yhtiön sijoittajasivuille investors.pihlajalinna.fi samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa viikolla 12.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Mehiläinen Yhtiöt Oy on aloittanut Pihlajalinna Oyj:n halli-tuksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinna Oyj:n osakkeista 9.1.2020
Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj ilmoittivat 5.11.2019 allekirjoittaneensa yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen sitoutui tekemään vapaaehtoisen Pihlajalinnan hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen

kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista.

Finanssivalvonta hyväksyi 8.1.2020 ostotarjousta koskevan tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen hyväksymisaika eli tarjousaika alkoi 9.1.2020 klo 9.30 (Suomen aikaa) ja päättyy aikaisintaan 19.3.2020 klo 16.00 (Suomen aikaa), ellei sitä jatketa tai keskey-tetä ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön ja mää-räysten mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa. Ostotarjouksen odotetaan tällä hetkellä toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosinel-jänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa siinä määrin kuin tarpeen ostotarjouk-sen toteuttamisedellytysten täyttämiseksi, mukaan lukien yritys-kauppavalvontaan liittyvän hyväksynnän saamiseksi. Tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta ilmoitetaan pörssitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista.

Tarjousasiakirja on ollut saatavilla suomenkielisenä 9.1.2020 alkaen Mehiläisen pääkonttorissa osoitteessa Pohjoinen Hesper-iankatu 17 C, 6. kerros, 00260 Helsinki, Suomi, Nordea Bank Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Satamaradankatu 5, 00020 Nordea, Suomi ja Nasdaq Helsingissä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00130 Helsinki, Suomi. Tarjousasiakirjan sähköinen versio on ollut saatavilla suomenkielisenä 9.1.2020 alkaen internetissä osoitteissa ostotarjous.mehilainen.fi, investors.pihlajalinna.fi/public-ten-der-offer ja nordea.fi/osakkeet sekä englanninkielisenä 9.1.2020 alkaen osoitteissa ostotarjous.mehilainen.fi, investors.pihlajalinna.fi/public-tender-offer.aspx?sc_lang=en ja nordea.fi/equities.

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen lausunto Mehiläinen Yhtiöt Oy:n tekemästä vapaaehtoisesta julkisesta käteisostotarjouksesta
Suomen arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen) 11 luvun 13 §:n edellyttämällä tavalla Pihlajalinnan hallitus antoi 3.1.2020 lausunnon koskien ostotarjousta.

Ostotarjous lyhyesti

Tarjousvastike on 16,00 euroa käteisenä jokaisesta Pihlajalinnan osakkeesta. Tarjousvastike sisältää preemion, joka on noin:

- 46,0 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden päätöskurssiin Nasdaq Helsinki Oy:n (“Nasdaq Helsinki”) pörssilistalla 4.11.2019 eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen Ostotarjouksen julkistamista;
- 50,1 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Nasdaq Helsingissä Ostotarjouksen julkistamispäivää edeltävällä 3 kuukauden ajanjaksolla; ja
- 52,7 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Nasdaq Helsingissä Ostotarjouksen julkistamispäivää edeltävällä 12 kuukauden ajanjaksolla.

Tarjottavaan vastikkeeseen sovelletaan ostotarjouksen ehtoja. Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, mikäli Pihlajalinnan liikkeeseen laskettujen ja ulkona olevien osakkeiden määrä muuttuu osakeannin, osakkeiden uudelleen luokittelun, osakkeiden jakamisen (split) tai muun vastaavan laimennusvaikutuksen omaavaan toimenpiteen seurauksena,

tai mikäli Pihlajalinna jakaa osinkoa tai muutoin jakaa varoja tai mitä tahansa muuta varallisuuttaan osakkeenomistajilleen, tai jos täsmäytyspäivä minkä tahansa edellä mainitun osalta tulee ennen ostotarjouksen toteuttamista, tarjousvastiketta alennetaan vastaavasti euro eurosta -periaatteella.

Mikäli Mehiläinen saa hankittua yli yhdeksänkymmentä prosenttia (90 %) Pihlajalinnan liikkeelle lasketuista ja ulkona olevista osakkeista ja äänistä, Mehiläisen aikomuksena on käynnistää osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) mukainen pakollinen lunastusmenettely hankkiakseen jäljellä olevat Pihlajalinnan osakkeet, ja tämän jälkeen huolehtia Pihlajalinnan osakkeiden poistamisesta Nasdaq Helsingin pörssilistalta niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.

Kuten soveltuva lainsäädäntö edellyttää, Mehiläisellä on, ja tulee ostotarjouksen toteutuessa olemaan, saatavilla riittävästi vieraan ja oman pääoman ehtoista rahoitusta kaikkien liikkeen laskettujen ja ulkona olevien Pihlajalinnan osakkeiden yhteenlasketun Tarjousvastikkeen maksun rahoittamiseksi ostotarjouksen yhteydessä (mukaan lukien osakeyhtiölain mukaisessa pakollisessa lunastusmenettelyssä). Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus on ehdollinen tavanomaisille certain funds -periaatteen mukaisille rahoitusehdoille.

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, MWW Yhtiö Oy, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo, Leena Niemistö, Fondita Rahastoyhtiö Oy:n neuvomat rahastot, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia sekä eräät muut Pihlajalinnan suuret osakkeenomistajat ovat eräin tavanomaisin ehdoin sitoutuneet hyväksymään Ostotarjouksen. Kyseiset sitoumukset koskevat yhteensä noin 63,2 prosenttia Pihlajalinnan kaikista osakkeista ja äänistä.

Ostotarjouksen toteuttaminen on ehdollinen tiettyjen ehtojen täyttymiselle tai sille, että niiden täyttymistä koskevasta vaatimuksesta on luovuttu sinä päivänä tai siihen päivään mennessä, kun tarjouksentekijä julkistaa ostotarjouksen lopullisen tuloksen. Näihin edellytyksiin kuuluvat muun muassa tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saaminen sekä se, että ostotarjous on hyväksytty sellaisten osakkeiden osalta, jotka edustavat yhdessä tarjouksentekijän ennen tarjousaikaa tai tarjousajan aikana muutoin hankkimien osakkeiden kanssa yli 90 prosenttia Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista ja äänistä.

Hallituksen lausunto

Ostotarjouksen arvioinnin kannalta olennaisina pitämiensä seikkojen ja osatekijöiden perusteella Pihlajalinnan hallitus katsoo, että Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjottu tarjousvastike on kohtuullinen. Pihlajalinnan hallitus suosittelee, että Pihlajalinnan osakkeenomistajat hyväksyvät ostotarjouksen.

Hallitus toteaa myös, että tarjouksentekijän ilmoituksen mukaan ostotarjouksen tarjousaikaa on tarkoitus jatkaa siten, että tarjouksentekijä odottaa ostotarjouksen toteutuvan vasta vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjousaika voi näin ollen muodostua verraten pitkäksi. Arvopaperimarkkinain mukaan ostotarjous voi erityisestä syystä olla voimassa yli kymmenen viikkoa edellyttäen, että kohdeyhtiön liiketoiminta ei vaikeudu kohtuuttoman kauan. Tieto ostotarjouksen

voimassaoloajan päättymisestä tulee julkistaa vähintään kaksi viikkoa ennen voimassaoloajan päättymistä.

Pihlajalinnan hallitus toteaa, että Pihlajalinnan osakkeenomistajien tulisi myös harkita mahdollisia ostotarjouksen hyväksymättä jättämiseen liittyviä riskejä. Mikäli osakkeiden ja äänten yli 90 %:n osuutta koskevasta toteuttamisedellytyksestä luovuttaisiin, ostotarjouksen toteuttaminen vähentäisi Pihlajalinnan osakkeenomistajien ja osakkeiden lukumäärää, jotka muutoin olisivat julkisessa kaupankäynnissä. Riippuen Ostotarjouksessa pätevästi tarjottujen osakkeiden lukumäärästä, tällä saattaa olla haitallinen vaikutus osakkeiden likviditeettiin ja arvoon.

Euroopan komissio on siirtänyt Mehiläinen Yhtiöt Oy:tä ja Pihlajalinna Oyj:tä koskevan yrityskauppavalvonta-asian Kilpailu- ja kuluttajaviraston käsiteltäväksi

Euroopan komissio päätti 28.1.2020 siirtää Mehiläisen ostotarjouksen viranomaishyväksynnän käsittelyn Suomen Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV).

Mehiläinen Yhtiöt Oy on tehnyt virallisen yrityskauppailmoituksen Kilpailu- ja kuluttajavirastolle koskien Mehiläinen Yhtiöt Oy:n ostotarjousta Pihlajalinna Oyj:n osakkeista

Mehiläinen Yhtiöt Oy teki 10.2.2020 virallisen yrityskauppailmoituksen koskien Mehiläinen Yhtiöt Oy:n ostotarjousta Pihlajalinna Oyj:n osakkeista.

Kilpailulain mukaan yrityskauppailmoituksen ensi vaiheen käsittely voi kestää enintään 23 työpäivää. Ensi vaiheen käsittely saadaan siis päätökseen viimeistään 12.3.2020. Tällä hetkellä saatavilla olevan tiedon perusteella, että on todennäköisempää, että KKV aloittaa ensi vaiheen jälkeen toisen vaiheen jatkokäsittelyn, kuin että käsittely jäisi ensi vaiheen tutkintaan, ennen kuin viranomaishyväksyntä saadaan. Kilpailulain mukaan toisen vaiheen käsittely voi kestää enintään 69 työpäivää, ellei Suomen markkinaoikeus hakemuksesta myönnä KKV:lle jatkoaikaa asian tutkimiseksi.

Jos KKV aloittaa toisen vaiheen käsittely, tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa ostotarjouksen toteuttamisedellytysten täyttämiseksi, mukaan lukien viranomaishyväksynnän saamiseksi, edellyttäen, että Pihlajalinnan liiketoiminta ei vaikeudu kohtuuttoman kauan arvopaperimarkkinalain 11 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Tarjouksentekijä päättää tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta ensi vaiheen käsittelyn edettyä sellaiseen vaiheeseen, että tarjouksentekijällä on paremmat edellytykset arvioida viranomaishyväksynnän käsittelyprosessin kokonaiskesto. Tarjouksentekijä tiedottaa tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta pörssitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista.

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2020

Hallituksen jäsenten lukumäärä ja kokoonpano:

Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 15.4.2020 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen kaikki nykyiset jäsenet Matti Jaakola,

Hannu Juvonen, Mika Manninen, Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle.

Nykyisten jäsenten henkilö- ja luottamustehtävät on esitetty yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance/board-of-directors.

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitslee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenten palkkiot:

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2021 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättävältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien

kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustus-säännön mukaisesti.

Yllä olevat ehdotukset sisältyvät myös varsinaisen yhtiökokouksen kutsuun, joka julkaistaan myöhemmin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Toiminnan laajuus	2019	2018	2017	2016	2015
			ilman IFRS 16	ilman IFRS 16	ilman IFRS 16
Liikevaihto, milj. euroa	518,6	487,8	424,0	399,1	213,3
Muutos, %	6,3	15,0	6,2	87,1	43,3
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, milj. euroa	13,4	-2,0	10,1	134,5	44,3
Muutos, %	2,8	-0,5	2,5	63,0	29,7
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa*	44,1	160,0	30,4	27,3	44,6
% liikevaihdosta	8,5	32,8	7,2	6,9	20,9
Aktivoidut kehittämismenot, milj. euroa*	0,5	1,3	1,2		1,3
% liikevaihdosta	0,1	0,3	0,3		0,6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, milj. euroa	222,0	208,4	175,4	167,2	97,4
Henkilöstö kauden lopussa	5815	5850	4753	4407	3047
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4515	4618	3879	3526	2503

Kannattavuus	2019	2018	2017	2016	2015
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa*	47,8	44,8	33,3	27,9	11,6
Käyttökate, %*	9,2	9,2	7,9	7,0	5,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA) milj. euroa*	55,1	45,9	34,1	28,9	12,5
Oikaistu käyttökate, %*	10,6	9,4	8,0	7,2	5,9
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	10,2	13,2	19,1	15,1	3,6
Liikevoitto, %*	2,0	2,7	4,5	3,8	1,7
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	20,8	14,4	20,0	16,6	4,5
Oikaistu liikevoitto, %*	4,0	3,0	4,7	4,2	2,1
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-3,9	-3,8	-1,7	-1,4	-2,3
% liikevaihdosta	-0,8	-0,8	-0,4	-0,4	-1,1
Tulos ennen veroja, milj. euroa*	6,3	9,5	17,4	13,7	1,3
% liikevaihdosta*	1,2	1,9	4,1	3,4	0,6
Tuloverot, milj. euroa	-1,8	-2,7	-3,4	-3,0	-0,1
Tilikauden voitto	4,5	6,8	14,1	10,8	1,2
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	17,4	-18,8	16,4	6,8	-14,4
Oman pääoman tuotto ROE, %*	3,8	5,7	13,6	11,1	2,3
Sijoitetun pääoman tuotto ROCE, %*	2,9	4,6	11,8	10,8	3,4

Rahoitus ja taloudellinen asema	2019	2018	2017	2016	2015
Korolliset nettorahoitusvelat, milj. euroa	192,7	178,0	34,2	22,1	23,5
% liikevaihdosta	37,2	36,5	8,1	5,5	11,0
Omavaraisuusaste, %	24,3	29,9	41,8	46,5	50,5
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	181,7	136,6	32,3	21,9	25,2
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	3,5	3,9	1,0	0,8	1,9

Osakekohtaiset tunnusluvut

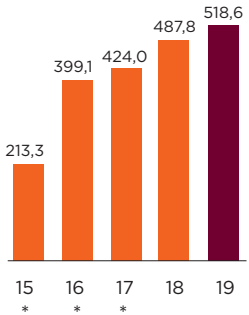
	2019	2018	2017	2016	2015
Osakekohtainen tulos (EPS)	0,15	0,16	0,46	0,39	0,03
Osakekohtainen oma pääoma, euroa*	4,47	5,36	4,87	4,74	4,47
Osinko/osake euroa		0,10	0,16	0,15	
Osinko/tulos, %*		64,0	34,7	38,4	
Efektiivinen osinkotuotto, %*		1,2	1,2	0,8	
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	22 620 135	22 620 135	20 613 146	20 613 146	20 613 146
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	22 620 135	22 224 236	20 613 146	20 613 146	16 767 940
Markkina-arvo, milj. euroa	345,6	195,0	274,0	379,7	364,9
Osingonjako, milj. euroa		2,3	3,3	3,1	
Hinta/voittosuhde (P/E-luku)*	83,9	55,1	28,9	47,2	640,0
Osakkeen ylin kurssi, euroa	15,88	15,28	18,42	18,87	19,85
Osakkeen alin kurssi, euroa	8,70	8,56	12,60	12,90	11,38
Osakkeen tilikauden keskimurssi, euroa	12,77	12,18	16,30	16,38	12,72
Osakkeen kurssi kauden lopussa, euroa	15,28	8,62	13,34	18,42	17,70
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl*	4 062	6 182	5 189	8 196	7 680
Osakkeiden vaihto, %*	18,0	27,8	25,2	39,8	45,8

* Vaihtoehtoinen tunnusluku

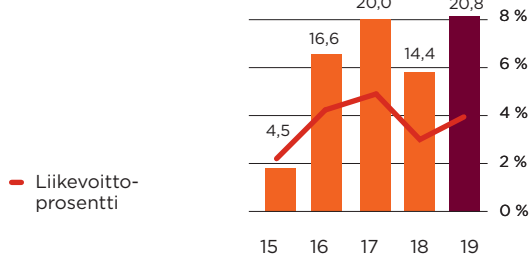
Kvartaalitiedot

1 000 €	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Tuloslaskelma								
Liikevaihto	133 761	122 660	129 710	132 465	126 962	116 290	125 340	119 172
Liiketoiminnan muut tuotot	710	186	381	352	1 860	401	588	1 304
Materiaalit ja palvelut	-53 942	-45 928	-49 684	-50 658	-48 067	-42 847	-49 674	-48 587
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-54 970	-52 443	-57 592	-56 962	-53 334	-48 743	-54 351	-51 981
Liiketoiminnan muut kulut	-13 253	-11 547	-12 370	-13 034	-13 291	-10 834	-12 790	-12 591
Käyttökate (EBITDA)	12 307	12 928	10 446	12 163	14 130	14 266	9 112	7 318
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	14 444	17 367	10 753	12 563	14 565	14 248	10 178	6 918
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	10,8	14,2	8,3	9,5	11,5	12,3	8,1	5,8
Poistot	-8 640	-11 546	-8 844	-8 622	-8 195	-8 218	-8 148	-7 025
Liikevoitto (EBIT)	3 667	1 382	1 601	3 541	5 935	6 048	964	292
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	5 557	9 257	2 057	3 941	6 489	6 030	2 030	-107
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	4,2	7,5	1,6	3,0	5,1	5,2	1,6	-0,1
Rahoitustuotot	30	42	27	22	46	20	34	22
Rahoituskulut	-1 007	-1 017	-995	-1 028	-1 039	-1 014	-894	-942
Tulos ennen veroja	2 690	407	633	2 535	4 942	5 053	104	-628
Tuloverot	-561	-302	-269	-652	-1 306	-1 153	-234	-26
Kauden tulos	2 129	104	364	1 884	3 636	3 901	-129	-653
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta	3 703	-1 284	-490	1 436	2 535	2 234	-11	-1 283
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden tuloksesta	-1 574	1 389	853	448	1 101	1 667	-118	629
EPS	0,16	-0,06	-0,02	0,06	0,11	0,10	0,00	-0,06
Henkilöstö periodin lopussa	5 815	5 936	6 100	5 871	5 850	5 867	5 918	5 638
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-121	-164	230	21	-17	-51	280	885

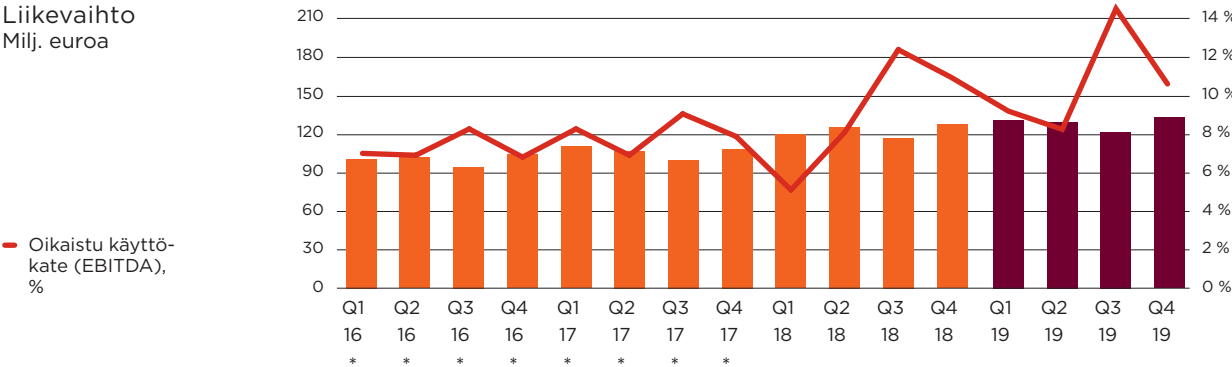
Liikevaihto
Milj. euroa

Oikaistu liikevoitto (EBIT)
Milj. euroa/%

Liikevaihto
Milj. euroa

* Ilman IFRS 16

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut			
Osakekohtainen tulos (EPS)	Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos		
	Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella		
Vaihtoehtoiset tunnusluvut			
Osakekohtainen oma pääoma	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa		
Osakekohtainen osinko	Tilikauden osingonjako (tai ehdotus)		
	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa		
Osinko tuloksesta, %	Osakekohtainen osinko	x 100	
	Osakekohtainen tulos (EPS)		
Efektiivinen osinkotuotto, %	Osakekohtainen osinko	x 100	
	Tilikauden päätöskurssi		
Hinta/voittosuhde (P/E-luku)	Tilikauden päätöskurssi		
	Osakekohtainen tulos (EPS)		
Osakevaihto, %	Osakkeiden vaihtomäärä kauden aikana	x 100	
	Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)	x 100	
	Oma pääoma (keskiarvo)		
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) + rahoituskulut (rullaava 12 kk)	x 100	
	Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)		
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma	x 100	
	Taseen loppusumma - saadut ennakot		
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat	x 100	
	Oma pääoma		
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset		
Käyttökate (EBITDA), %	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	x 100	
	Liikevaihto		
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät		
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät	x 100	
	Liikevaihto		
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*, rullaava 12 kk	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat		
	Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)		
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta		
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät		
Oikaistu liikevoitto, %*	Oikaistu liikevoitto (EBIT)	x 100	
	Liikevaihto		
Tulos ennen veroja	Tilikauden voitto + tuloverot		
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman rahoitusleasingsopimuksia		
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	Kauden liikevaihto - yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella - edellisen kauden liikevaihto		x 100
	Edellisen kauden liikevaihto		

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämisiin liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Pihlajalinna ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoveroja ja asiantuntijakuluja (IFRS 3 -kulut) eikä hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

Täsmäytyslaskelmat vaihtoehtoiisiin tunnuslukuihin

Pihlajalinna julkaisee laajasti vaihtoehtoisia eli tilinpäätösstandardeihin perustumattomia tunnuslukuja, sillä niiden arvioidaan olevan merkityksellisiä sijoittajille, johdolle ja yhtiön hallitukselle konsernin taloudellista tilaa ja tuloksellisuutta arvioitaessa. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltuihin tunnuslukuihin. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiseen.

Lukuohjeet:
/ jaetaan seuraavalla luvulla/luvuiilla
- vähennetään seuraava luku/luvut
+ lisätään seuraava luku/luvut

1 000 euroa, ellei toisin mainita	2019	2018
Oman pääoman tuotto, % (ROE)		
Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) /	4 480	6 754
Oma pääoma alussa	130 322	105 407
Oma pääoma lopussa	106 083	130 322
Oma pääoma (keskiarvo) x 100	118 202	117 864
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	3,8	5,7

Oman pääoman tuotto, % on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen **kannattavuutta** kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Luku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)		
Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) +	6 264	9 472
Rahoituskulut (rullaava 12 kk)	4 047	3 890
/	10 311	13 361
Taseen loppusumma alussa -	436 764	295 552
Korottomat velat alussa	78 191	76 730
	358 573	218 822
Taseen loppusumma lopussa -	438 446	436 764
Korottomat velat lopussa	97 164	78 191
	341 282	358 573
Keskiarvo x 100	349 927	288 697
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	2,9	4,6

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista **kannattavuutta** eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Omavaraisuusaste, %		
Oma pääoma /	106 083	130 322
Taseen loppusumma -	438 446	436 764
Saadut ennakot x 100	1 069	897
Omavaraisuusaste, %	24,3	29,9

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen **vakavaraisuutta**, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Nettovelkaantumisaste (Gearing), %		
Korolliset rahoitusvelat -	219 707	214 341
Rahavarat /	27 004	36 316
Oma pääoma x 100	106 083	130 322
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	181,7	136,6

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen **velkaantuneisuutta**. Luku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti on gearing-tunnusluku eli nettovelkaantumisaste. Tunnusluvun maksimiarvo on 115 %.

	2019	2018
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk		
Korolliset rahoitusvelat -	219 707	214 341
Rahavarat	27 004	36 316
Nettovelka /	192 703	178 026
Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)	55 127	45 909
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk	3,5	3,9

Tunnusluku kuvaa sitä, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökate käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen maksuun olettaen, että yritys ei esimerkiksi investoi tai jaa osinkoa. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja pro forma -käyttökatteen suhteeseen. Rahoitusjärjestelyn mukaisen kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainamargi-naali nousee, mitä lähempänä kovenantti maksimiarvoa on. Konsernin johto ja hallitus seuraavat kovenanttiehdon täyttymistä kuukausittain ja rahoittajille kovenantti raportoidaan kvartaaleittain. Kovenanttilaskelmat päivitetään myös ennusteilla aina, kun konserni on toteuttamassa mate-riaalista yrityshankintaa.

Käyttökate (EBITDA) ja Oikaistu käyttökate (EBITDA)		
Kauden tulos	4 480	6 754
Tuloverot	-1 784	-2 717
Rahoituskulut	-4 047	-3 890
Rahoitustuotot	120	122
Poistot ja arvonalentumiset	-37 653	-31 586
Käyttökate (EBITDA)	47 844	44 826
Käyttökatteen oikaisut yhteensä*	7 284	1 083
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	55 127	45 909

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökatteen riittävyyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa mer-kittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksenteke-kyvystä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökatetta.

Käyttökate (EBITDA), %		
Käyttökate /	47 844	44 826
Liikevaihto x 100	518 596	487 764
Käyttökate (EBITDA), %	9,2	9,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %		
Oikaistu käyttökate /	55 127	45 909
Liikevaihto x 100	518 596	487 764
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	10,6	9,4

Liikevoitto (EBIT) ja Oikaistu liikevoitto (EBIT)		
Kauden tulos	4 480	6 754
Tuloverot	-1 784	-2 717
Rahoituskulut	-4 047	-3 890
Rahoitustuotot	120	122
Liikevoitto	10 191	13 240
Poistojen ja arvonalentumisten oikaisut yhteensä**	3 337	119
Käyttökatteen oikaisut yhteensä*	7 284	1 083
Liikevoiton oikaisut yhteensä	10 621	1 203
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	20 812	14 442

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako, Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekokyvystä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kau-sien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua liikevoittoa.

	2019	2018
Liikevoitto (EBIT), %		
Liikevoitto /	10 191	13 240
Liikevaihto x 100	518 596	487 764
Liikevoitto (EBIT), %	2,0	2,7

Oikaistu liikevoitto (EBIT), %		
Oikaistu liikevoitto /	20 812	14 442
Liikevaihto x 100	518 596	487 764
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	4,0	3,0

Rahavirta investointien jälkeen		
Liiketoiminnan nettorahavirta	36 840	41 235
Investointien nettorahavirta	-19 452	-60 070
Rahavirta investointien jälkeen	17 387	-18 835

Rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) kertoo kuinka paljon yrityksellä jää varoja jäljelle, kun juoksevan liiketoiminnan ja investointei-hin sitoutunut raha on vähennetty. Se kertoo paljonko yritykselle jää jaettavaa omistajille ja velkojille. Vapaa kassavirta kertoo, kuinka kestävällä pohjalla yhtiön kannattavuus on ja tunnusluku on pohja yrityksen arvonmäärittyselle.

Tulos ennen veroja		
Kauden tulos	4 480	6 754
Tuloverot	-1 784	-2 717
Tulos ennen veroja	6 264	9 472

Bruttoinvestoinnit		
Aineelliset hyödykkeet kauden lopussa	53 237	43 281
Käyttöoikeusomaisuuserät kauden lopussa	108 109	115 970
Muut aineettomat hyödykkeet kauden lopussa	19 084	22 914
Liikearvo kauden lopussa	173 607	169 927
Lisätään kauden poistot ja arvonalentumiset	37 653	31 586
Bruttoinvestoinnit	44 081	160 048
Bruttoinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden hankintoja mukaan lukien yritysjärjestelyt. Investoinneista ei vähennetä aineellisten hyödykkeiden myyntejä tai liiketoiminnoista luopumisia. Investoinnit on esitetty kassavirtaperusteisesti myös rahoituslaskelmassa.		

Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %		
Kauden liikevaihto -	518 596	487 764
Yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella	17 386	65 741
Edellisen kauden liikevaihto	487 764	423 984
Liikevaihdon orgaaninen kasvu /	13 446	-1 961
Edellisen kauden liikevaihto x 100	487 764	423 984
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	2,8	-0,5
Liikevaihdon kasvu yritysjärjestelyjen johdosta, %	3,6	15,5
Liikevaihdon kasvu	30 832	63 780
Liikevaihdon kasvu, %	6,3	15,0

Liikevaihdon orgaaninen kasvu on olemassa olevan liiketoiminnan kasvua, jota ei ole hankittu yritysjärjestelyjen kautta. Orgaanista kasvua on mahdollista saada aikaiseksi palvelutarjontaa lisäämällä, uusasiakashankinnalla, olemassa olevien asiakkaiden käyntimäärien kasvulla, hinnanko-rotuksilla ja digitalisaatiolla. Julkisten tarjouskilpailujen kautta voitetut sote-ulkoistukset ja itse perustetut toimipisteet lasketaan orgaaniseksi kasvuksi.

	2019	2018
Käyttökate (EBITDA)	47 844	44 826
Oikaisut käyttökatteeseen		
Toimipisteiden sulkeminen		42
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon		-964
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	3 019	565
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto		-47
Ehdollisen vastikkeen muutos	281	1 192
IAS 37, ehdollinen vara	1 845	
Tappiolliset myyntisopimukset	1 843	
Muut	296	296
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	7 284	1 083
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	55 127	45 909
Poistot ja arvonalentumiset	-37 653	-31 586
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin		
Toimipisteiden sulkeminen	3 337	119
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	3 337	119
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	10 621	1 203
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	20 812	14 442
Liikevoitto (EBIT)	10 191	13 240
Rahoitustuotot	120	122
Rahoituskulut	-4 047	-3 890
Tuloverot	-1 784	-2 717
Tilikauden voitto	4 480	6 754
Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:		
Liikevaihto	1 845	
Liiketoiminnan muut tuotot		-1 011
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3 566	565
Liiketoiminnan muut kulut	1 873	1 530
Käyttökatteen oikaisuerät yhteensä	7 284	1 083
Poistot ja arvonalentumiset	3 337	119
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	10 621	1 203

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1 Lähitapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 481 641	15,4 %
2 MWW Yhtiö Oy	2 309 010	10,2 %
3 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	1 998 965	8,8 %
4 Lähitapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	1 891 865	8,4 %
5 Nordea Bank Abp	1 325 876	5,9 %
6 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 267 161	5,6 %
7 Skandinaviska Enskilda Banken Ab (Publ) Helsingin sivukonttori	1 050 207	4,6 %
8 Niemistö Leena Katriina	703 475	3,1 %
9 Fondita Nordic Micro Cap Placeringsf	534 596	2,4 %
9 Ilmarinen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	490 000	2,2 %
10 suurinta yhteensä	15 052 796	66,5 %
Muut osakkeenomistajat	7 567 339	33,5 %
Yhteensä	22 620 135	100,0 %

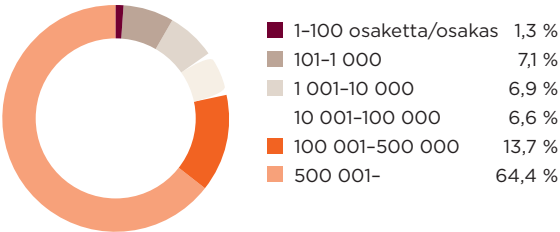
Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2019

Osakkeita/osakas	Omistajien lkm	Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
1 - 100	6 388	54,4 %	305 063	1,3 %
101 - 1 000	4 712	40,1 %	1 609 159	7,1 %
1 001 - 10 000	565	4,8 %	1 550 088	6,9 %
10 001 - 100 000	61	0,5 %	1 500 445	6,6 %
100 001 - 500 000	17	0,1 %	3 093 064	13,7 %
500 001 -	9	0,1 %	14 562 316	64,4 %
	11 752	100,0 %	22 620 135	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	9		2 464 485	10,9 %
Liikkeeseen laskettu määrä			22 620 135	100,0 %

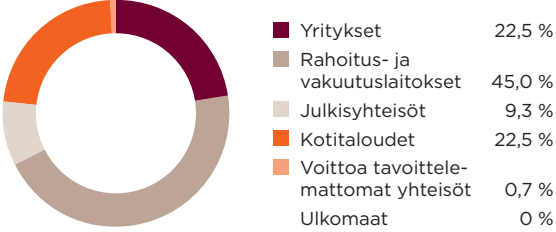
Omistajaryhmät 31.12.2019

		Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
Yritykset	435	3,7 %	4 527 080	22,5 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	30	0,3 %	9 067 843	45,0 %
Julkisyhteisöt	4	0,0 %	1 883 979	9,3 %
Kotitaloudet	11 222	95,5 %	4 533 075	22,5 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	40	0,3 %	135 948	0,7 %
Ulkomaat	21	0,2 %	7 725	0,0 %
	11 752	100,0 %	20 155 650	100,0 %
Hallintarekisteröityjä			2 464 485	10,9 %
Liikkeeseen laskettu määrä			22 620 135	100,0 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2019

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2019

Johdon osakkeenomistus 31.12.2019

	Suora omistusosuus		Epäsuorat omistukset	
	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Hallitus				
Mikko Wirén (MWW Yhtiö Oy)			2 309 010	10,2 %
Leena Niemistö	703 475	3,1 %		
Matti Jaakola				
Hannu Juvonen				
Mika Manninen				
Kati Sulin				
Seija Turunen				
Johtoryhmä				
Joni Aaltonen	81 920	0,4 %		
Teija Kulmala	6 000	0,0 %		
Tarja Rantala	10 455	0,0 %		
Elina Heliö	1 009	0,0 %		
Sanna Määttänen	11 700	0,1 %		
Marko Savolainen	4 000	0,0 %		

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2019

SISÄLLYSLUETTELO

Konsernitilinpäätöksen päälaskelmat

	Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	56
	Konsernin tase, IFRS	57
	Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	58
	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS	59

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Kategoria	Nro	Selite	
		Laatimisperiaatteet	60
		Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat	60
		Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit	62
Tuloslaskelma	1	Myyntituotot asiakassopimuksista ja segmenttitiedot	63
Tuloslaskelma	2	Liiketoiminnan muut tuotot	65
Tuloslaskelma	3	Materiaalit ja palvelut	65
Tuloslaskelma	4	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja henkilöstön lukumäärä	65
Tuloslaskelma	5	Osakepohjainen avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä	66
Tuloslaskelma	6	Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastuspalkkiot	66
Tuloslaskelma	7	Poistot ja arvonalentumiset	66
Tuloslaskelma	8	Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut	67
Tuloslaskelma	9	Rahoitustuotot	68
Tuloslaskelma	10	Rahoituskulut	68
Tuloslaskelma, verot	11	Tuloverot	68
EPS	12	Osakekohtainen tulos	68
Tase	13	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	69
Tase	14	Aineettomat hyödykkeet	70
Tase	15	Käyttöoikeusomaisuuserät	73
Tase	16	Muut pitkäaikaiset saamiset	73
Tase	17	Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	74
Tase	18	Varaukset	75
Tase	19	Ostovelat ja muut velat	75
Tase, verot	20	Laskennalliset verosaamiset ja -velat	76
Pääoma	21	Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	77
Pääoma	22	Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	79
Pääoma	23	Rahoitusvelat	79
Pääoma	24	Rahoitusvelkojen ei-rahavirtavaikutteiset muutokset	80
Pääoma	25	Pääoman hallinta	80
Riskienhallinta	26	Rahoitusriskien hallinta	81
Konsernirakenne	27	Hankitut liiketoiminnot	83
Konsernirakenne	28	Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	86
Konsernirakenne	29	Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä	87
Muut	30	Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	88
Muut	31	Lähipiiritapahtumat	89
Muut	32	Tilikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	91

Emoyhtiön tilinpäätös päälaskelmat, FAS

	Emoyhtiön tase FAS	93
	Emoyhtiön tuloslaskelma FAS	94
	Emoyhtiön rahoituslaskelma FAS	95

Emoyhtiön tilinpäätös liitetiedot, FAS

		96
--	--	----

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

		101
--	--	-----

Tietoja osakkeenomistajille

		105
--	--	-----

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

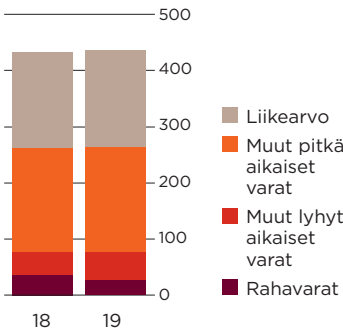
1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1	518 596	487 764
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 630	4 153
Materiaalit ja palvelut	3	-200 212	-189 175
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-221 967	-208 409
Liiketoiminnan muut kulut	6	-50 205	-49 541
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	29	2	35
Käyttökate		47 844	44 826
Poistot ja arvonalentumiset	7	-37 653	-31 586
Liikevoitto		10 191	13 240
Rahoitustuotot	9	120	122
Rahoituskulut	10	-4 047	-3 890
Rahoitustuotot ja -kulut		-3 926	-3 768
Tulos ennen veroja		6 264	9 472
Tuloverot	11	-1 784	-2 717
Tilikauden voitto*		4 480	6 754
Tilikauden laaja tulos yhteensä		4 480	6 754
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		3 365	3 475
Määräysvallattomille omistajille		1 115	3 279
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton	12	0,15	0,16
Laimennettu		0,15	0,16

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä.

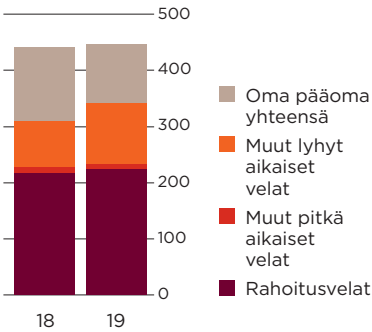
Konsernin tase, IFRS

1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	53 237	43 281
Liikearvo	14	173 607	169 927
Muut aineettomat hyödykkeet	14	19 084	22 914
Käyttöoikeusomaisuuserät	15	108 109	115 970
Osuudet osakkuusyrityksissä	29	24	23
Muut sijoitukset		146	139
Muut saamiset	16	1 975	1 800
Laskennalliset verosaamiset	20	6 006	4 063
		362 188	358 117
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		2 322	2 454
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	46 062	38 147
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		869	1 731
Rahavarat		27 004	36 316
		75 237	78 647
Varat yhteensä		438 446	436 764
Oma pääoma ja velat			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	22		
Osakepääoma		80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		116 520	116 520
Kertyneet voittovarot		-15 481	4 551
		101 119	121 150
Määräysvallattomien omistajien osuus		4 965	9 171
Oma pääoma yhteensä		106 083	130 322
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	5 726	6 105
Varaukset	18	170	302
Vuokrasopimusvelat	15	96 404	101 998
Rahoitusvelat	21	103 862	95 694
Muut pitkäaikaiset velat		1 302	1 505
		207 465	205 603
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	19	102 002	79 494
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		423	1 884
Varaukset	18	1 636	
Vuokrasopimusvelat	15	17 747	16 504
Rahoitusvelat	21	3 090	2 958
		123 877	100 840
Velat yhteensä		331 341	306 443
Oma pääoma ja velat yhteensä		438 446	436 764

Varat
1 000 €

Oma pääoma ja velat
1 000 €

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto		3 365	3 487
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:			0
Verot		1 784	2 717
Poistot ja arvonalentumiset		37 653	31 586
Rahoitustuotot ja -kulut		3 925	3 733
Muut		1 688	3 444
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta		47 691	44 968
Käyttöpääoman muutos		-6 227	1 643
Saadut korot		109	112
Maksetut verot		-4 733	-5 488
Liiketoiminnan nettorahavirta		36 840	41 235
Investointien rahavirta:			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		-15 406	-19 589
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		801	392
Muiden sijoitusten muutos		-1	12
Saadut osingot		11	12
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	27	-4 857	-40 951
Tytäryritysten luovutus vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	27		55
Investointien nettorahavirta		-19 452	-60 070
Rahoituksen rahavirta:			
Osakeannista saadut maksut			
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat		-1 267	-6 424
Lyhytaikaisten lainojen nostot	24	501	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	24	9 000	121 520
Lainojen takaisinmaksut	24	-1 785	-72 131
Vuokrasopimusvelkojen maksut	24	-22 656	-16 311
Maksetut korot ja maksut		-3 838	-3 543
Maksetut osingot ja muu voitonjako		-6 653	-5 034
Rahoituksen nettorahavirta		-26 699	18 076
Rahavarojen muutos			
		-9 312	-759
Rahavarat tilikauden alussa		36 316	37 074
Rahavarat tilikauden lopussa		27 004	36 316

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

1000 euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2017	80	87 945	12 268	5 563	105 857
IFRS 15 käyttöönotto					
IFRS 9 käyttöönotto					
IFRS 16 käyttöönotto			-300	-149	-449
Oma pääoma 1.1.2018	80	87 945	11 968	5 414	105 407
Tilikauden tulos, raportoitu			3 826	3 316	7 143
IFRS 16 vaikutus			-351	-37	-388
Tilikauden laaja tulos yhteensä			3 475	3 279	6 754
Suunnattu osakeanti		28 574			28 574
Osingonjako			-3 619	-1 225	-4 844
Sijoitukset konserniyhtiöihin, raportoitu				2 381	2 381
Sijoitukset konserniyhtiöihin, IFRS 16 vaikutus			-93	93	0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		28 574	-3 712	1 249	26 111
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-7 180	-771	-7 951
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-7 180	-771	-7 951
Oma pääoma 31.12.2018	80	116 520	4 551	9 171	130 322

1000 euroa

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	80	116 520	4 551	9 171	130 322
Tilikauden tulos			3 365	1 115	4 480
Tilikauden laaja tulos yhteensä			3 365	1 115	4 480
Osingonjako			-2 262	-4 930	-7 192
Sijoitukset konserniyhtiöihin			95	-91	5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-2 167	-5 021	-7 188
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-21 230	-301	-21 531
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-21 230	-301	-21 531
Oma pääoma 31.12.2019	80	116 520	-15 481	4 965	106 083

Laatimisperiaatteet

Konsernin perustiedot

Pihlajalinna on Suomen johtavia yksityisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajia. Konserni palvelee yksityishenkilöitä, yrityksiä, vakuutusyhtiöitä ja julkisyhteisöjä, kuten kuntia ja sairaanhoitopiirejä. Pihlajalinna tuottaa laaja-alaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä hyvinvointipalveluja. Palveluvalikoimaan kuuluvat yleis- ja erikoislääkäripalvelut, työterveyshuolto, sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset, liikuntakeskuspalvelut, vastuulääkäri- ja etävastaanottopalvelut sekä asumis- ja työvoimapalvelut.

Tilikauden lopussa Pihlajalinnalla oli yksityisiä lääkärikeskuksia, sairaaloita, hammasklinikoita, liikuntakeskuksia, tehostetun palveluasumisen yksiköitä ja vastaanottokeskuksia noin 140. Lisäksi Pihlajalinnalla on neljä isoa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonais-ulkoistussopimusta ja yksi osaulkoistussopimus, joilla on yhteensä noin 60 toimipistettä (mm. terveyskeskuksia, neuvoloita, tehostetun palveluasumisen yksiköitä ja päivätoimintakeskuksia).

Konsernin emoyhtiö Pihlajalinna Oyj on suomalainen Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka y-tunnus on 2617455-1. Yhtiön kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite on Kehräsaari B, 33200 Tampere, Suomi. Pihlajalinna Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta **investors.pihlajalinna.fi** tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Kehräsaari B, 33200 Tampere.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.2.2020 tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksissa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölain säädännön mukaiset.

Liitetietoon vaikuttavat laatimisperiaatteet on esitetty kyseisen liitetiedon kohdalla otsikolla **Laatimisperiaatteet**.

Konsernitilinpäätöksen esittämisvaluutta on euro ja kaikki luvut on pyöristetty lähimpään tuhatlukuun, ellei muuta ole esitetty.

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Pihlajalinna otti IFRS 16 -standardin käyttöön täysin takautuvasti eli oikaisi vuoden 2018 taloudelliset tiedot IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin mukaisesti. Pihlajalinna julkaisi 18.4.2019 tiedotteen, jossa esitettiin taloudelliset vertailutiedot jokaiselta aiemmalta raportointikaudelta 2018.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi käsittelee vuokrasopimusten määritelmiä, kirjaamista, arvostamista sekä vuokrasopimuksista annettavia muita tilinpäätöstietoja. Standardin mukaan vuokralleottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeuteen perustuvan omaisuuserän sekä vastaavan rahoitusvelan. Konserni otti uuden standardin käyttöön täysin takautuvasti. Siirtymähetken 1.1.2018 vaikutukset on laskettu kuin standardi olisi ollut aina voimassa.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardilla oli merkittävä vaikutus Pihlajalinnan tuloslaskelmaan, taseeseen ja tunnuslukuihin. Standardin käyttöönotto kasvatti merkittävästi käyttökatetta ja oikaistua käyttökatetta, kun tuloslaskelmaan kirjattu vuokratulo korvattiin käyttöoikeusomaisuuserän poistoilla sekä rahoituseriin kirjattavilla velan korkokuluilla. Lisäksi tuloveroihin kirjattiin laskennallisen veron muutos. Standardin käyttöönotto ei muuttanut merkittävästi Pihlajalinnan liikevoittoa, oikaistua liikevoittoa, tilikauden voittoa eikä osakekohtaista tulosta.

Konsernitaseen varoja kasvatti kunkin vuokrasopimuksen alkamishetkelle laskettu käyttöoikeusomaisuuserä, joka poistetaan vuokratukauden aikana. Konsernitaseen korollisen velan määrä kasvoi vuokratuun diskontatulla määrällä. Lisäksi siirtyminen uuden vuokrasopimusstandardin käyttöön vaikutti konsernin liike-toiminnan rahavirtaan ja rahoituksen rahavirtaan, kun toteutuneet vuokrien maksut kohdistetaan rahoituskulua ja velan lyhennystä vastaavalta osuudelta rahoituksen rahavirtaan. Kokonaisuutena konsernin rahavirta ei muutu, vaan kyse on rahavirtalaskelman eri osien välisestä esitystavan muutoksesta. Uuden standardin takautuvasta käyttöönotosta syntyi siirtymähetkellä 1.1.2018 oman pää-oman kirjaus, kun taseeseen kirjattavien varojen ja velkojen arvot ovat eri suuruiset siirtymähetkellä.

Pihlajalinnan IFRS 16:n mukaisista vuokrajärjestelyistä suurin osa on toimitilavuokrasopimuksia. Muut standardin mukaiset vuokrajärjestelyt liittyvät maa-alueisiin sekä koneisiin ja kalustoon (liikuntalaitteet, kliniset laitteet, autot ja muut laitteet). Pihlajalinna soveltaa standardin tarjoamaa helpotusta olla kirjaamatta käyttö-oikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokrasopimusvelkaa sellaisista omaisuuseristä, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai vähemmän, tai jotka ovat vähäarvoisia. Vähäarvoisia omaisuuseriä ovat mm. IT-laitteet ja toimistokalusteet. Lisäksi vuokrasopimusjärjestelyjen käsittelyn helpottamiseksi Pihlajalinna ei erota palvelukomponentteja vuokrasopimuksista, vaan käsittelee koko sopimuksen konsernitilinpäätöksessään vuokrasopimuksena. Toistaiseksi voimassaolevista vuokrajärjestelyistä, joissa on lyhyt irtisanomisaika, Pihlajalinna arvioi todennäköisen vuokra-ajan.

IFRS 16 -muutosten keskeiset vaikutukset

- Avaavassa taseessa per 1.1.2018 konsernin käyttöoikeusomaisuuserät kasvoivat 41,5 miljoonaa euroa 73,1 miljoonaan euroon ja vastaavan korollisen velan määrä kasvoi 42,2 miljoonaa euroa 74,7 miljoonaan euroon.
- Konsernitaseessa per 31.12.2018 käyttöoikeusomaisuuserät kasvoivat 86,7 miljoonaa euroa 116,0 miljoonaan euroon ja vastaavan korollisen velan määrä kasvoi 88,0 miljoonaa euroa 118,5 miljoonaan euroon.
- Tilikauden 2018 liikevoitto kasvoi standardin käyttöönoton myötä 0,4 miljoonaa euroa 13,2 miljoonaan euroon.
- Tilikauden 2018 osakekohtainen tulos laski 0,02 euroa/osake. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos tilikaudelta 2018 oli 0,16 euroa.
- Omavaraisuusaste 31.12.2018 laski 7,7 prosenttiyksikköä 29,9 prosenttiin.
- Nettovelkaantumisaste 31.12.2018 nousi 67,9 prosenttiyksikköä 136,6 prosenttiin.
- Vertailukelpoinen tunnusluku nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen tilikaudelta 2018 oli 3,9.

Pihlajalinna uudisti päälaskelmien esitystapaa lisäämällä laskelmiin IFRS 16:n mukaiset rivit. Lisäksi Pihlajalinnan rahavirtalaskelma on epäsuoran laskelmamallin mukainen.

Standardin käyttöönotto ei vaikuta konsernin ulkoisen rahoitusjärjestelyn kovenanttilaskentaan. Lainapankkien kanssa jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisessä rahoitusjärjestelyssä vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

IFRIC 23 -tulkinta määrittelee tarkemmat pelisäänot epävarmojen veropositoiden kirjaamisesta ja korostaa liitetietovaatimuksia.

Muilla tilikauden 2019 aikana voimaan tulleilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkintoilla ei ollut vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Tytäryhtiöt ovat yhteisöjä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuville tuotoille tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankinta-menetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Jos hankinnan kirjanpitokäsittelyä ei saada valmiiksi sen raportointikauden loppuun mennessä, jonka aikana yhdistäminen tapahtuu, tilinpäätöksessä esitetään alustavat määrät niistä eristä, joiden kirjanpitokäsittely on kesken. Tarkastelujakson aikana oikaistaan takautuvasti hankinta-ajankohtana kirjattuja alustavia määriä, mikäli uutta tietoa hankintahetken tilanteesta ilmenee. Tarkastelujakso ei saa olla pidempi kuin yksi vuosi hankinta-ajan kohdasta lukien. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja

tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tarkastelujakson päätyttyä tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Mikäli vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryhtiön hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämissäpäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole

sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuus- tai yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa.

Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona suhteellisella yhdistelymenetelmällä rivi riviltä omistusosuuden mukaisesti.

Ulkomaanrahan määraisten erien muuttaminen
Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrityksen sekä liiketoimintaa harjoittavien tytäryritysten toiminta- ja esittämisvaluutta. Konserniyhtiöt muuntavat omista kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssveja käyttäen toimintavaluutakseen. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin kulueriin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkitykseltään oleellimmat arviot ja oletukset on esitetty

kyseisen liitetiedon kohdalla otsikolla **Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut.**

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2019.

Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uudistettu viitekehys kokoa viime vuosina käyttöön ote- tuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeeta standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS-standardien vaatimuksia.

Muutokset IFRS 3:een — Liiketoiminnan määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan mää- ritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin teke- misen siitä, onko hankittu kokonaisuus omaisuseräryhmä vai liiketoiminta.

Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan — Olennaisen määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää ja sisältä- vät ohjeistusta helpottamaan käsitteen johdonmukaista sovelta- mista kaikissa IFRS-standardeissa. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu.

Edellä mainituilla ja muilla tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevilla uusilla tai muutetuilla standardeilla sekä tulkinnoilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätöksiin.

1. Myyntituotot asiakas- sopimuksista ja segmenttitiedot

Laatimisperiaatteet

Konsernin liikevaihtona esitetään terveydenhuollon- ja sosiaalipalveluiden sekä hyvinvointipalveluiden ja -palvelukokonaisuuksien myyntiin liittyvät maksut käypään arvoon arvostettuina ja oikaistuina mahdollisilla alennuksilla ja muilla oikaisuerillä. Konsernin tarjoamia terveydenhuollon palveluita ovat työterveyspalvelut, palvelut lääkäriasema- ja sairaalatoiminnoissa, vastuulääkäripalvelut, diagnostiikkapalvelut, kuntoutuspalvelut ja suunterveydenhoidon palvelut. Konsernin tarjoamia sosiaalipalveluita ovat ikäihmisten, vammais-, mielenterveys- ja päihderyhmien palvelut sekä vastaanottokeskustoiminta.

Merkittävä osa konsernin liikevaihdosta muodostuu sosi- aali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksista, jotka sisältävät myös julkisen erikoissairaanhoidon kustannusvastuun. Konserni on tuottaa myös hyvinvointipalveluita ja lääkärirekrutointipal- veluita . Forever-liikuntakeskukset tarjoavat monipuolisia hyvin- vointipalveluita kuntoileville aikuisille. Liikuntakeskustoiminta täydentää Pihlajalinnan ennaltaehkäisevää toimintaa työterve- yshuollossa ja asiakkaiden kuntoutumista erikoissairaanhoidon toimenpiteiden jälkeen.

Konserni kirjaa työsuhteisten terveydenhuollon ammattilais- ten, sopimusperusteisten ammatinharjoittajien ja Pihlajalinna Terveys Oy:n B-sarjan osakkaidensa palkkiot liikevaihtoon bruttoperusteisesti eli kokonaisasiakaslaskutuksen perusteella. Pihlajalinnalla on johdon harkinnan mukaan ensisijainen vastuu palveluiden tuottamisesta asiakkaalle, jolloin se katsoo, että se toimii sopimussuhteessa päämiehenä altistuessaan palveluiden myyntiin liittyville merkittäville riskeille ja eduille. Sopimusperus- teisten ammatinharjoittajien palkkiot ja Pihlajalinna Terveys Oy:n B-sarjan osakkaiden työpanos esitetään molemmat tuloslaskel- man erässä Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot.

IFRS 15 Myyntituotot -standardi sisältää viisivaiheisen ohjeis- tuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Pihlajalinna on tunnistanut seuraavat pääasialliset suoritevelvoitteet:

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit

Asumispalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset)

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- vastaanottokeskusten kapasiteetit kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- tehostetun palveluasumisen palvelut kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut tai terveyskeskuskäynnit

Lääkärikeskukset ja suunterveydenhoito

- terveydenhoitopalvelujen yksittäiset asiakaskäynnit

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoido

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit
- muut yksittäiset käynnit (esimerkiksi yksityishenkilöt joko itse maksuen tai vakuutusyhtiön maksusitoumuksella)

Työterveyshuolto

- työterveyshuollon yksittäiset asiakaskäynnit (esim. työterveyshoitajan ja -lääkärin vastaanotot, laboratoriotokkeet)
- ennakoivat ja terveyttä edistävät erikseen sovitut palvelut (esim. työterveystarkastukset, työpaikkakohtaiset työterveysseelitykset)
- muut asiakkaan kanssa sovitut lisäpalvelut (esim. ensiapukurssit)

Liikuntakeskuspalvelut

- liikuntakeskuspalvelujen kuukausi- ja vuosimaksusitoumukset
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut

Rekrutointipalvelut

- rekrytointipalvelujen asiakaskohtaiset kuukausimaksut
- yksittäiset erikseen veloitettavat rekrytointipalvelut

Vastuulääkäripalvelut

- asiakassopimuksessa kuvatut paikkakohtaiset vuorokausiveloitukset

Työvoimavuokraus

- terveydenhuollon ammattilaisten työpanoksen myynti tapahtumaperusteisesti tai aikapohjaisesti
- päivystyspalveluiden asiakaskohtaiset kuukausimaksut

Transaktiohinta muodostuu pääasiassa hinnaston mukaisista yksittäisistä käynneistä tai asiakassopimuksiin perustuvista vuosi-, kuukausi-, vuorokausi- tai tuntihinnoista. Useimmiten hinta kohdistuu yksittäiseen suoritvelvoitteeseen. Joissakin tapauksissa hinta sisältää muuttuvan vastikkeen (esim. alennus, sakko, bonus) elementin, joka kohdistetaan joko yhdelle tai useammalle suoritvelvoitteelle. Suoritvelvoitteet täytetään pääasiassa joko ajan kuluessa (esim. ulkoistukset, asumispalvelut, liikuntakeskuspalvelut, rekrytointipalvelut, vastuulääkäripalvelut) tai tiettynä hetkenä (esim. työterveyspalvelut, yksittäiset asiakaskäynnit, lisäpalvelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten suoritvelvoite on asiakassopimuksessa kuvattu lakisääteinen kunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoiminta. Ulkoistukset perustuvat pääsääntöisesti kiinteään vuosihintaan ja tuloutetaan ajan kuluessa.

Tuotot yksittäisistä palveluista kirjataan hoitokäyntikohtaisesti palvelun käytön mukaan.

Pihlajalinnan segmenttiraportointi muuttui toimintarakenteen uudistamisen johdosta. Pihlajalinna uudisti johtamisjärjestelmäänsä ja johtoryhmän rakennetta osana yhtiön tehostamisohjelmaa. Uudistamisen yhteydessä osa johtoryhmän tehtävistä lakkasi. Lisäksi yhtiö perusti johtoryhmätason, liiketoiminnan johtoryhmän, jota johtaa operatiivinen johtaja (COO) Teija Kulmala. Muutokset tulivat voimaan 15.8.2019.

Pihlajalinnan aikaisemmassa toimintarakenteessa oli neljä maantieteellistä liiketoiminta-aluetta: Väli-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin liiketoiminta-alueella oli tulosvastuullinen liiketoimintajohtaja, joka vastasi alueensa liiketoiminnasta ja palvelutarjonnasta sekä yksityiselle että julkiselle sektorille. Uudistetussa toimintarakenteessa operatiivinen johtaja (COO) Teija Kulmala vastaa liiketoiminnan kannattavuudesta ja resursseista ja konsernilla on yksi toimintasegmentti.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja tekee merkittävät operatiiviset päätökset konsernin tasolla. Ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa konsernin tulosta. Keskeisimmät seurattavat tunnusluvut ovat käyttökate ja liikevoitto. Lisäksi oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto antavat merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska kyseisistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto parantavat vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

Liitetiedossa 8 Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut on kuvattu kyseisten vaihtoehtoisten tunnuslukujen oikaisuerien sisältö.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimusten raportoitu kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilikauden aikana ja sopimuksiin voi sisältyä myös muuttuvia vastikkeita. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Lisäksi yksittäiset, sairaanhoitopiiriin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Myyntituotot alueittain

Pihlajalinna raportoi myyntituottoonsa jaoteltuna seuraaviin maantieteellisiin alueisiin:

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.
- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

1000 €	2019	%	2018	%
Etelä-Suomi	118 198	20	107 633	20
Väli-Suomi	324 140	56	311 881	57
Pohjanmaa	115 676	20	108 792	20
Pohjois-Suomi	14 703	3	12 307	2
Muut toiminnot	7 705	1	4 797	1
Konsernin sisäinen myynti	-61 826		-57 646	
Konsernin liikevaihto	518 596	100	487 764	100

Myyntituotot asiakasryhmittäin

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssopimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

1000 €	2019	%	2018	%
Yritysasiakkaat	122 078	21	106 329	20
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	27 587	5	25 162	5
Yksityisasiakkaat	97 793	17	93 036	17
Julkinen sektori	360 551	62	346 045	63
Konsernin sisäinen myynti	-61 826		-57 646	
Konsernin liikevaihto	518 596	100	487 764	100

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin myyntituotot neljältä suurimmalta kunta/kuntayhtymäasiakkaalta olivat yhteensä 257,1 (252,6) miljoonaa euroa, mikä vastaa 50 (52) % konsernin liikevaihdesta.

Arvio konsernin täyttämättömistä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamista koskevien palvelusopimusten velvoitteista, miljoonaa euroa

1000 €	31.12.2019	31.12.2018
2019		244
2020	250,7	245
2021	251,8	246
2022	252,9	247
2023	254,1	248
2024	252,0	249
2025	253,1	250
2026	182,3	251
2027	183,1	253
2028	184,0	254
2029	184,9	255
2030	149,0	220
	2 398	2 962

Jämsän kaupunki ei käyttänyt oikeuttaan jatkaa 18.3.2015 solmitun palvelusopimuksen voimassaoloa. Arviosta sote-ulkoistusopimusten velvoitteista on poistettu kyseinen viiden vuoden optiokausi.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Laatimisperiaatteet

Julkiset avustukset, jotka on saatu korvauksena jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Julkiset avustukset, jotka ovat liittyneet aktivoitaviin kehityshankkeisiin, on kirjattu aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän taloudellisenä vaikutusaikana.

Konserni on vuokrannut edelleen yksittäisiä toimitiloja, jotka eivät ole liiketoiminnan käytössä. Kyseiset vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Myynti- ja takaisinvuokraus

Ennen IFRS 16 käyttöönottoa toteutuneiden myynti- ja takaisinvuokraussopimusten osalta konserni jatkaa IFRS 16 siirtymäsäännön mukaisesti myyntivoiton jaksottamista kuten aiemmin. Jos myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasingsopimus, kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välinen erotus kirjataan taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muissa tuotoissa. Tulouttamaton osuus kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välisestä erotuksesta esitetään tase-eränä Muut velat.

1000 €	2019	2018
Aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden myyntivoitot	258	289
Vuokratuotot	368	185
Julkiset avustukset	680	1 290
Vakuutuskorvaukset		81
Aiemman omistuksen arvostus käypään arvoon		964
Muut tuottoerät	323	1 343
Yhteensä	1 630	4 153

3. Materiaalit ja palvelut

Laatimisperiaatteet

Konsernin tytäryhtiöllä Pihlajalinna Terveys Oy:llä on B-osakesarja, johon liittyy käyttörahasto. Käyttörahastoon varoja kertyy B-sarjan osakkeenomistajien työpanoksen perusteella. Työpanos sisältyy tuloslaskelman erään Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot. Käyttörahaston osoittama velka sisältyy taseen lyhytaikaisten velkojen erään Muut velat, joka on esitetty liitetiedossa 19 Ostovelat ja muut velat ja liitetiedossa 21 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin. Yhtiön maksama työpanososinko on tuloverotuksessa vähennyskelpoinen erä.

1000 €	2019	2018
Materiaalit ja tarveaineet	-19 343	-17 465
Varaston muutos	-217	-74
Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot	-76 508	-70 767
Ulkopuoliset palvelut, muut	-104 144	-100 868
Yhteensä	-200 212	-189 175

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laatimisperiaatteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan yleisesti etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernissa on käytössä ainoastaan maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

1000 €	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-185 532	-172 355
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-30 956	-30 459
Muut henkilösivukulut	-5 479	-5 595
Yhteensä	-221 967	-208 409
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muunnettuna	4 515	4 618
Henkilöstö kauden lopussa	5 815	5 850

Tiedot lähipiirin luettavan johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 31 Lähipiiritapahtumat.

5.

Osakepohjainen avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Hallitus hyväksyi kokouksessaan 14.2.2019 Pihlajalinna-konsernin ylimmän johdon osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman (LTI 2019) ehdot. Kannustinohjelma on voimassa 1.1.2019 lukien ja se on suunnattu toimitusjohtajalle, johtoryhmälle sekä erikseen ohjelmaan valituille muille avainhenkilöille. Ensivaiheessa ohjelmaan valittiin 25 avainhenkilöä. LTI 2019 muodostaa kokonaisuudessaan viisivuotisen ohjelman eikä sen nojalla saatuja osakepalkkioita saa miltään osin luovuttaa ennen vuotta 2022. Avainhenkilön on lisäksi sijoitettava Pihlajalinnan osakkeisiin osallistuakseen ohjelmaan. Sijoitusjakson eli vuoden 2019 lopussa ohjelman vähimmäissijoitusvaatimuksen täytti 23 avainhenkilöä.

Kiinteämääräinen lisäosakeohjelma sisältää sitouttamisjakson vuoden 2019 alusta vuonna 2020 tapahtuvaan kiinteämääräisen osakepalkkion maksuajankohtaan saakka. Tässä ohjelmassa yhtiö antaa kullekin osallistujalle lisäosakkeita kiinteällä kertomella suhteessa osallistujan omaan osakesijoitukseen. Lisäosakkeet annetaan vuonna 2020 ja niihin sovelletaan luovutusrajoitusta.

Suoritus- ja laatuperusteinen lisäosakeohjelma sisältää kolme yksivuotista suoritusjaksoa (kalenterivuodet 2019-2021) joiden aikana osallistujilla on mahdollisuus ansaita suoritusperusteisia lisäosakkeita edellyttäen, että yhtiö saavuttaa hallituksen asettamat suoritusavoitteet. Kunkin yksittäisen suoritusjakson perusteella osallistuja voi ansaita vastikkeetta enintään kaksi lisäosaketta kutakin kolmea sijoitusosaketta kohti (bruttomäärä ennen verojen vähentämistä). Suoritusperusteiset lisäosakkeet annetaan asianomaisen suoritusjakson päätyttyä keväällä 2020, 2021 ja 2022. Näihin lisäosakkeisiin sovelletaan kahden vuoden pituista luovutusrajoitusta.

Suoritus- ja laatuperusteiseen lisäosakeohjelmaan sovellettavat kriteerit ensimmäiseltä suoritusjaksolta 2019 olivat Pihlajalinna-konsernin oikaistu liikevoitto sekä keskeiset operatiiviset ja laadulliset mittarit. Suoritusjaksolta 2019 ei realisoitunut lisäosa-keohjelman mukaista suoritus- ja laatuperusteista osakepalkkiota, sillä ohjelmalle asetetut vähimmäistavoitteet eivät täyttyneet.

Kannustinohjelman ehdot sisältävät erityismääräykset mahdollisen määräysvaltamuutoksen osalta. Mehiläisen julkisen ostotarjouksen perusteella em. määräysvaltamuutokset tulevat noudatettaviksi.

LTI 2019 ohjelmaan sisältyy määräysvaltamuutokseen liittyviä ehtoja. Niiden mukaan Mehiläisen 5.11.2019 julkistama käteisostotarjous kaikista Pihlajalinnan osakkeista johtaa kiinteämääräisen lisäosakeohjelman täysimääräiseen maksuun kaupan toteutuessa. Osakkeet lakkaavat olemasta luovutusrajoituksen piirissä välittömästi ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen yhteydessä ostotarjouksen täytäntöönpanossa.

Kiinteämääräisen lisäosakeohjelman mukaan sijoitusvaatimuksen täyttäneille 23 avainhenkilölle realisoituu määräysvaltamuutoksen toteutuessa maksettavaksi yhteensä 108 000 lisäosaketta. Lisäosakkeiden käypä arvo on käteisostotarjouksen mukaan 1,7 miljoonaa euroa. Määräysvaltamuutoksen johdosta suoritettava osakeperusteisesta palkkiosta on kohdistettu tilikaudelle 2019 kuluva 0,3 miljoonaa euroa.

6.

Liiketoiminnan muut kulut

1000 €	2019	2018
Toimitilakulut	-9 282	-8 408
Kalusto ja tietohallintokulut	-20 595	-18 557
Myynti- ja markkinointikulut	-8 046	-7 623
Muut kuluerät	-12 282	-14 953
Yhteensä	-50 205	-49 541
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus, BDO	-100	-81
Tilintarkastus, KPMG Oy Ab	-231	-251
Lausunnot, KPMG Oy Ab	-13	-18
Muut työt, KPMG Oy Ab	-3	-8
Yhteensä	-347	-357

7.

Poistot ja arvonalentumiset

Laatimisperiaatteet

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	10–25 vuotta
Huoneistojen peruserustukset	5–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta

Uusien lääkärikeskusten magneettikuvantamislaitteiden osalta konserni otti käyttöön 1.1.2018 suoriteyksiköihin perustuvan poistomenetelmän (units-of-production method), jossa poistojen määrä perustuu kyseisillä laitteilla aikaansaatuun tuotokseen. Muiden konsernin koneiden ja kaluston osalta konserni soveltaa edelleen suunnitelman mukaisia tasapoistoja. Kuvantamiskapasiteetin käyttöaste on uuden toimipisteen ensimmäisinä vuosina matala, jolloin suoriteyksiköihin perustuva menetelmä kuvaa tarkemmin kyseisten magneettikuvauslaitteiden tosiasiallista taloudellista kulumista.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistajat ovat seuraavat:

Tavaramerkit	10 vuotta
Kehittämismenot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	
Asiakassopimukset	4 vuotta
Potilastietokanta	4 vuotta
Kilpailukieltosopimukset	2–5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3–7 vuotta

Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusajana tai sitä lyhyempänä vuokra-ajana.

Käyttöoikeusomaisuuserien poistajat ovat seuraavat:

Käyttöoikeustontit	25 vuotta
Käyttöoikeusrakennukset ja -toimitilat	1–15 vuotta
Käyttöoikeuskalusto	3–10 vuotta

Tappiollisista käyttöomaisuusrakennuksista ja -toimitiloista kirjataan IAS 36 mukainen arvonalentuminen.

1000 €	2019	2018
Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	-776	-776
Aktivoidut kehittämismenot	-790	-527
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	-3 784	-4 355
Muut aineettomat hyödykkeet	-2 089	-1 473
	-7 438	-7 131
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-120	-52
Huoneistojen peruserustukset	-2 119	-2 234
Koneet ja kalusto	-5 440	-5 213
Muut aineelliset hyödykkeet	-4	-4
	-7 682	-7 503
Käyttöoikeusomaisuuserät		
Käyttöoikeustontit	-125	-39
Käyttöoikeustoimitilat ja -rakennukset	-17 738	-15 581
Käyttöoikeustoimitilat ja -rakennukset, arvonalentuminen	-3 189	
Käyttöoikeuskalusto	-1 480	-1 332
	-22 532	-16 953
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-37 653	-31 586

8.

Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut

Laatimisperiaatteet

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele käyttökateen käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palvelukulut, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumatomat, harvoin toistuvat liiketapahtumat tai rahavirtaan vaikuttamatomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä. Pihlajalinna määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi

- rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus
- omaisuuden arvonalentumiset ja/tai tytäryhtiön aiemman omistuksen uudelleen arvostamiset
- liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot
- toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut

- työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut
- sakot ja sakonluonteiset korvaukset

Pihlajalinna ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä

- yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoveroja ja asiantuntijakuluja sekä
- hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

Oikaistun käyttökateen ja oikaistun liikevoiton täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiselle ovat seuraavat:

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateen riittävyyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekokyvystä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtoryhmä seuraavat ja ennustavat oikaistua käyttökateä ja oikaistua liikevoittoa.

1000 €	2019	2018
Käyttökate (EBITDA)	47 844	44 826
Oikaisut käyttökatteeseen		
Toimipisteiden sulkeminen		42
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon		-964
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	3 019	565
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto		-47
Ehdollisen vastikkeen muutos	281	1 192
IAS 37 mukainen ehdollinen vara	1 845	
Tappiolliset sopimukset	1 843	
Muut	296	296
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	7 284	1 083
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	55 127	45 909
Poistot ja arvonalentumiset	37 653	31 586
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin		
Toimipisteiden sulkeminen	3 337	119
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	3 337	119
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	10 621	1 203
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	20 812	14 442
Liikevoitto (EBIT)	10 191	13 240
Rahoitustuotot	120	122
Rahoituskulut	-4 047	-3 890
Tuloverot	-1 784	-2 717
Tilikauden voitto	4 480	6 754
Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:		
Liikevaihto	1 845	
Liiketoiminnan muut tuotot		-1 011
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3 566	565
Liiketoiminnan muut kulut	1 873	1 530
Käyttökateen oikaisuerät yhteensä	7 284	1 083
Poistot ja arvonalentumiset	3 337	119
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	10 621	1 203

9.

Rahoitustuotot

1000 €	2019	2018
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	11	12
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	90	94
Korkotuotot edelleen-vuokraussopimuksista	2	4
Muut rahoitustuotot	17	12
Yhteensä	120	122

10.

Rahoituskulut

1000 €	2019	2018
Korkokulut jaksetettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusveloista	-1 772	-1 441
Korkokulut vuokra-sopimusveloista	-1 864	-1 936
Muut rahoituskulut	-411	-512
Yhteensä	-4 047	-3 890

11.

Tuloverot

Laatimisperiaatteet

Konsernin tuloslaskelman tuloverot muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien kausten verojen oikaisuiista ja laskennallisista veroista. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Näihin veroihin liittyvät viivästyskorot kirjataan rahoituskuluihin. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

1000 €	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-4 110	-4 953
Edellisten tilikausien verot	-11	-104
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset verot	2 337	2 340
Yhteensä	-1 784	-2 717

Efektiivisen veroasteen
täsmäyslaskelma

1000 €	2019	2018
Tulos ennen veroja	6 264	9 472
Verot laskettuna Suomen verokannalla (20 %)	-1 253	-1 894
Verovapaat tuotot	2	4
Vähennyskelvottomat menot	-64	-575
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotappioista	-550	-6
Aiemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	51	32
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	0	1
Lisäkauppahinnan arvostaminen käypään arvoon	-56	-238
Aiemman omistuksen arvostaminen käypään arvoon	0	199
Käyttämättömän jälleen-hankintavarausten purku	0	-221
Muut erät	97	85
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-11	-104
Verot tuloslaskelmassa	-1 784	-2 717
Efektiivinen veroaste	-28,5 %	-28,7 %

12.

Osakekohtainen tulos

Laatimisperiaatteet

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä. Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tilikauden tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeen-omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Emoyhtiöllä ei ole laimentavia instrumentteja.

	2019	2018
Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos, euroa	3 365 143,62	3 474 716,01
Ulkona olevat osakkeet, painotettu keskiarvo	22 620 135	22 224 236
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa per osake	0,15	0,16

13.

Aineelliset käyttö-omaisuushyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintamenuon sisällytetään menot, jotka välittömästi aiheutuvat aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat. Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttö-omaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta

syntyneet myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Konserni avasit lääkärikeskukset Turkuun, Ouluun ja Seinäjoelle vuonna 2018. Oulun ja Turun toimipisteisiin hankittiin 3:n Teslan ja Seinäjoen toimipisteeseen 1,5:a Teslan korkeakenttä-magneettikuvaslaitteet. Kyseisten green field -lääkärikeskusten magneettikuvantamislaitteiden osalta konserni otti käyttöön 1.1.2018 suoriteyksiköihin perustuvan poistomenetelmän (units-of-produciton method), jossa poistojen määrä perustuu magneettikuvaslaitteilla aikaansaatua tuotokseen. Muiden konsernin koneiden ja kaluston osalta konserni soveltaa edelleen suunnitelman mukaisia tasapoistoja. Kuvantamiskapasiteetin käyttöaste on uuden toimipisteen ensimmäisin vuosina hyvin matala, jolloin suoriteyksiköihin perustuva menetelmä kuvaa tarkemmin kyseisten magneettikuvaslaitteiden tosiasiallista taloudellista kulumista kuin tasapoistomenetelmä.

1000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Huoneistojen perus-parannus-menot	Huoneisto-osakkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskenäreiset hankinnat	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.2019	105	1 714	24 656	5 572	46 051	172	1 446	79 716
Lisäykset		2 235	645	7	7 691	9	7 793	18 381
Liiketoimintojen yhdistäminen					13			13
Siirrot erien välillä	0	5 730	1 571		1 254	-1	-7 009	1 544
Vähennykset	-69	-168	-268		-1 773	0	-7	-2 285
Hankintamenu 31.12.2019	36	9 512	26 604	5 579	53 237	179	2 223	97 369
Kertyneet poistot 1.1.2019	0	-308	-11 504		-24 614	-9	0	-36 434
Poistot		-119	-2 119		-5 440	-4	0	-7 682
Siirrot erien välillä		0	-321		-1 209	1	0	-1 529
Vähennykset		23	266		1 225	0	0	1 514
Kertyneet poistot 31.12.2019		-404	-13 678		-30 038	-12	0	-44 132
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	105	1 406	13 151	5 572	21 437	163	1 446	43 281
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	36	9 108	12 925	5 579	23 199	167	2 223	53 237

1000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Huoneiston perus-parannus-menot	Huoneisto-osakkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskenäreiset hankinnat	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.2018	88	1 317	16 111	4 015	32 526	162	5 827	60 046
Lisäykset	25	397	2 405	1 127	10 911	2	2 089	16 957
Liiketoimintojen yhdistäminen			1 321	430	2 049	8	0	3 809
Siirrot erien välillä	-9	0	5 237		1 602	0	-6 470	360
Vähennykset	0		-419		-1 037	0	0	-1 456
Hankintamenu 31.12.2018	105	1 714	24 656	5 572	46 051	172	1 446	79 716
Kertyneet poistot 1.1.2018	0	-257	-9 484		-20 012	-5	0	-29 759
Poistot		-51	-2 234		-5 213	-4	0	-7 502
Siirrot erien välillä			-205		-124	0	0	-329
Vähennykset			419		735	0	0	1 154
Kertyneet poistot 31.12.2017		-308	-11 504	0	-24 614	-9	0	-36 434
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	88	1 060	6 627	4 015	12 513	156	5 827	30 287
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	105	1 406	13 151	5 572	21 437	163	1 446	43 281

14.

Aineettomat hyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy joku viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aktivoidut kehittämismenot

Hyödykkeistä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi,

testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3 – 10 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut kehittämismenot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Konsernin poistamatta olevat aktivoidut kehittämismenot liittyvät seuraaviin hankkeisiin:

- Työterveyshuollon kiinteähintaisten sopimusten uusi toimintamalli ja siihen liittyvä työterveysportaali
- Perusterveydenhuollon palvelumallien uudistus, joihin liittyvät olennaisesti kuntalaisten etäpalvelumallit ja mobiiliratkaisut (sote-keskuskonsepti)
- Urheiluklinikkakonsepti
- Pihlajalinna -mobiilisovellus ja omien verkkosivujen kehitys tavoitteena tekoälyavusteisten digipalveluiden tarjoaminen kaikkien asiakkaiden saataville.
- Parkanon sote-yhteistoiminta-alueelle kehitetty erikoissairaanhoidon läheteohjauksen ja –koordinaation toimintamalli
- Mänttä-Vilppulan sote-toiminnan haltuunotto ja toimintamallien kehittäminen
- Tekesin tuella rahoitettu kolmivuotinen SYKKI-projekti, jonka tarkoituksena oli luoda vaikuttava ja kustannustehokas julkisten sote-palveluiden malli

1000 €	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Hankintamenon allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	169 927	7 762	5 206	21 513	12 707	245	217 362
Lisäykset			549		2 006	1 010	3 565
Liiketoimintojen yhdistäminen	3 680		0	69	7	0	3 756
Siirrot erien välillä			212		776	-808	177
Vähennykset					-95	-5	-99
Hankintameno 31.12.2019	173 607	7 762	5 967	21 582	15 400	443	224 763
Kertyneet poistot 1.1.2019		-3 926	-1 343	-13 341	-5 910		-24 521
Poistot		-776	-790	-3 784	-2 089		-7 438
Siirrot erien välillä					-216		-216
Vähennykset					104		104
Kertyneet poistot 31.12.2019		-4 702	-2 132	-17 125	-8 111		-32 071
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	169 927	3 836	3 864	8 173	6 797	245	192 841
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	173 607	3 060	3 834	4 457	7 290	443	192 692

1000 €	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Hankintamenon allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	103 893	7 762	3 813	13 826	8 388	119	137 802
Lisäykset			1 344		3 602	431	5 377
Liiketoimintojen yhdistäminen	66 034		49	7 687	359		74 130
Siirrot erien välillä					361	-305	56
Vähennykset					-3		-3
Hankintameno 31.12.2018	169 927	7 762	5 206	21 513	12 707	245	217 362
Kertyneet poistot 1.1.2018		-3 150	-816	-8 986	-4 353		-17 305
Poistot		-776	-527	-4 355	-1 473		-7 131
Kertyneet poistot 31.12.2018		-3 926	-1 343	-13 341	-5 910		-24 521
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	103 893	4 613	2 997	4 840	4 036	119	120 496
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	169 927	3 836	3 864	8 173	6 797	245	192 841

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät lisenssejä ja atk-ohjelmistoja. Liiketoimintojen yhdistämisissä on allokoitu asiakassopimuksia ja niihin liittyviä asiakassuhteita, kilpailukieltosopimuksia ja sertifikaatteja.

Liikearvojen kohdistaminen

Laatimisperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa.

Yritysjärjestelyissä syntynyt liikearvo on kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Pihlajalinnan toimintarakenne on muuttunut vuodesta 2018. Neljän maantieteellisen liiketoiminta-alueen sijaan konsernilla on operatiivinen johtaja (COO), joka vastaa koko konsernin liiketoiminnoista ja palvelutarjonnasta niin yksityiselle kuin julkiselle sektorille.

Operatiivinen johtaja laatii konsernin liiketoimintojen budjetin ja vastaa liiketoiminnan resursseista, investoinneista ja kannattavuudesta. Operatiivisen johtajan tukena toimivat yhteiset tukipalvelut.

1000 €	2019
Testattu liikearvo yhteensä 31.10.2019	173 607
Taseen mukainen liikearvo tilikauden lopussa 31.12.2019	173 607
Liikearvon kirjanpitoarvot jakaantuivat vuoden 2018 liikearvon testauksessa seuraavasti liiketoiminta-alueille:	
Etelä-Suomi	2018 90 313
Väli-Suomi	60 853
Pohjanmaa	4 744
Pohjois-Suomi	7 686
Testattu liikearvo yhteensä 30.11.2018	163 596
Alustavan hankintamenon ja ehdollisen vastikkeen uudelleenarviointi tarkastelujaksolla	-14
Terveyspalvelu Verso Oy:n hankinta 28.12.2018	6 344
Määräysvallan saavuttaminen Dextra lapsettomuusklินิกка Oy:stä	
Taseen mukainen liikearvo tilikauden lopussa 31.12.2018	169 927

Tilikauden 2018 liikearvon testaus on suoritettu ilman IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin vaikutuksia konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja diskonttauskoron laskentaan.

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvonalentumistestaus

Laatimisperiaatteet

Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan kyseisestä hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Rahavirtaa tuottava yksikkö on konsernin alin sellainen taso, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Sellaiset konsernin yhteiset omaisuuserät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä, eivätkä tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos

niissä arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserän kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpito-arvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskonttattuja rahavirtaennusteita. Rahavirtaennusteet pohjautuvat hallituksen hyväksymään tilikauden 2020 budjettiin ja rahavirta-arviot vuosille 2021 - 2024 perustuvat liiketoimintajohtajan näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on kapitalisoitu tasaista 2 %:n kasvutekijää käyttämällä.

Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on määritetty painotetun pääomankustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto vaikutti diskonttauskoron laskentaan muuttuneen pääomarakenteen johdosta.

Päätearvon laskennassa käytetty kasvuprosentti 2 % vastaa toimialan pitkän aikavälin toteutunutta kasvua. Testattavan jakson pituus on viisi (5) vuotta.

Liikearvon testauksessa käytetyt muut keskeisimmät oletukset:		
	Diskonttauskorko (pre tax WACC)	Diskonttauskorko (after tax WACC)
2019		
Koko konserni	6,82 %	5,84 %
2018		
Etelä-Suomi	8,50 %	7,18 %
Väli-Suomi	8,50 %	7,18 %
Pohjanmaa	8,50 %	7,18 %
Pohjois-Suomi	8,14 %	7,18 %
2019		
Terminaalikauden osuus ennakoitujen rahavirtojen määrästä:		
Koko konserni		79 %
2018		
Etelä-Suomi		71 %
Väli-Suomi		73 %
Pohjanmaa		73 %
Pohjois-Suomi		81 %
2019		
	Liikevaihdon kasvu testattavalla jaksolla	Kannattavuuden kasvu testattavalla jaksolla
Koko konserni	1,0 %	0,0 %
2018		
Etelä-Suomi	3,0 %	6,0 %
Väli-Suomi	1,0 %	2,4 %
Pohjanmaa	3,0 %	3,0 %
Pohjois-Suomi	15,0 %	13,2 %

Arvonalentumistestauksessa liikevaihdon ja kannattavuuden kasvu perustuu oletettuun orgaaniseen kasvuun normaalissa markkinatilanteessa, yleiseen sosiaali- ja terveyspalveluiden markkinoiden kehitykseen sekä liiketoimintajohtajan näkemyksiin.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Laadittujen testauslaskelmien perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden yhteenlasketut kirjanpitoarvot.

Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että varojen kirjanpitoarvo olisi kerrytettävissä olevan rahamäärän suuruinen:

	Liikevoitto- marginaalin heikentyminen	Volyymin lasku	Diskontto- koron nouseminen
2019			
Koko konserni	yli 5 prosentti- yksikköä	yli 34 prosentti- yksikköä	yli 7 prosentti- yksikköä
2018			
Etelä-Suomi	yli 1 prosentti- yksikköä	yli 12 prosentti- yksikköä	yli 1 prosentti- yksikköä
Väli-Suomi	yli 5 prosentti- yksikköä	yli 50 prosentti- yksikköä	yli 14 prosentti- yksikköä
Pohjanmaa	yli 5 prosentti- yksikköä	yli 68 prosentti- iysikköä	yli 70 prosentti- yksikköä
Pohjois-Suomi	yli 1 prosentti- yksikköä	yli 12 prosentti- yksikköä	yli 1 prosentti- yksikköä

Arvioitaessa kassavirtaa tuottavien yksköiden kerrytettävissä olevaa rahamäärää, edellä esitetty huomioiden, johdon arvion mukaan minkään keskeisen käytetyn muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

15. Käyttöoikeusomaisuuserät

Laatimisperiaatteet

Pihlajalinnna otti käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019 täysin takautuvasti. Pihlajalinnan IFRS 16:n mukaisista vuokrajärjestelyistä suurin osa on toimitilavuokrasopimuksia. Muut standardin mukaiset vuokrajärjestelyt liittyvät maa-alueisiin sekä koneisiin ja kalus-toon (liikuntalaitteet, kliiniset laitteet, autot ja muut laitteet). Pihlajalinnna soveltaa standardin tarjoamaa helpotusta olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokraso-pimusvelkaa sellaisista omaisuuseristä, joiden vuokra-aika on

12 kuukautta tai vähemmän, tai jotka ovat vähäarvoisia. Vähä-arvoisia omaisuuseriä ovat mm. IT-laitteet ja toimistokalusteet. Lisäksi vuokrasopimusjärjestelyjen käsittelyn helpottamiseksi Pihlajalinnna ei erota palvelukomponentteja vuokrasopimuksista, vaan käsittelee koko sopimuksen konsernitilinpäätöksessään vuokrasopimuksena. Toistaiseksi voimassaolevista vuokrajärjes-telyistä, joissa on lyhyt irtisanomisaika, Pihlajalinnna arvioi toden-näköisen vuokra-ajan

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenoon, joka sisältää seuraavat erät:

- vuokrasopimusvelan alkuperäinen määrä
- alkuvaiheen välittömät menot ja
- menot alkuperäiseen tilaan palauttamisesta

1000 €	Käyttöoikeustontit	Käyttöoikeusrakennukset ja -toimitilat	Käyttöoikeuskalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	383	157 488	4 587	162 458
Lisäykset	179	12 678	1 649	14 505
Liiketoimintojen yhdistäminen		3 326	476	3 802
Vähennykset		-7 292	-809	-8 101
Hankintameno 31.12.2019	561	166 200	5 903	172 664
Kertyneet poistot 1.1.2019	-162	-43 774	-2 552	-46 487
Poistot	-125	-17 738	-1 480	-19 343
Arvonalentuminen		-3 189		-3 189
Vähennykset		4 138	326	4 464
Kertyneet poistot 31.12.2019	-287	-60 562	-3 706	-64 555
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	221	113 714	2 035	115 970
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	274	105 638	2 197	108 109

1000 €	Käyttöoikeustontit	Käyttöoikeusrakennukset ja toimitilat	Käyttöoikeuskalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	384	100 388	1 925	102 698
Lisäykset		24 673	589	25 261
Liiketoimintojen yhdistäminen		32 427	2 073	34 500
Vähennykset	-1			-1
Hankintameno 31.12.2018	383	157 488	4 587	162 458
Kertyneet poistot 1.1.2018	-123	-28 193	-1 219	-29 535
Poistot	-39	-15 581	-1 332	-16 953
Kertyneet poistot 31.12.2018	-162	-43 774	-2 552	-46 487
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	261	72 196	706	73 162
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	221	113 714	2 035	115 970

Lyhytaikaiset ja vähäiset vuokrat, joihin konserni soveltaa IFRS 16 -standardin sallimia käytännön helpotuksia, olivat yhteensä 980 tuhatta euroa. Käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvät vuokrasopimusvelat on eritelty liitetiedossa 23 Rahoitusvelat.

16. Muut pitkäaikaiset saamiset

1000 €	2019	2018
Maksetut vuokravakuudet	1 764	1 800
Pitkäaikaiset edelleenvuokraussopimukset	211	
Yhteensä	1 975	1 800

17.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Laatimisperiaatteet

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvat erän arvon alentumisesta. Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisesta olevaa objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet ja

maksujen laiminlyönti tai olennainen viivästyminen. Lainojen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin ja muiden saamisten arvonalentumiset muihin liiketoiminnan kuluihin kaudella, jonka aikana arvonalentuminen on todettu. IFRS 9 käyttöönoton myötä konserni kirjaa luottotappiova-rauksen odotettujen luottotappioiden perusteella. Odotettujen luottotappioiden malli perustuu historiallisten tappioiden mää-rään. Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kertomalla maksamattomien myyntisaamisten brutto-määräinen kirjanpitoarvo odotetulla tappiolla.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimusten raportoitu kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilikauden aikana ja sopimuksiin voi sisältyä myös muuttuvia vastikkeita. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Lisäksi yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä

Jämsän kaupunki on haastanut Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimusta koskevassa asiassa käräjäoikeuteen. Riita-asia koskee palvelusopimuksen mukaista hinnantarkistusehtoa. Näkemysero kiinteän vuosihinnan määräytymisestä on tilinpäätöstilanteessa yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa. Lisäksi Jämsän Terveys Oy:llä on taseessa muita saamisia Jämsän kaupungilta yhteensä 3,1 miljoonaa euroa liittyen erikoissairaanhoidon kasvaneisiin kustannuksiin ja ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Kuusiolinna Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saamisia tilaajalta yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Alavuden, Ähtärin ja Soinin kanssa osakekauppojen yhteydessä allekirjoitetulla tulkintapöytäkirjalla on sovittu muuttuvien vastikkeiden veloituseriaatteista. Avoimet saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden

lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin, erikoissairaanhoidon kustannuksiin ja nettomenon laskentaan. Kuortaneen kanssa osakekauppaa ei ole vielä toteutettu eikä vastaavaa tulkintapöytäkirjaa allekirjoitettu. Johto arvioi, että tilaaja tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti, sillä enemmistö tilaajan osakkaista on veloituseriaatteista sopinut.

Mäntänvuoren Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saamisia tilaajalta yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin ja aikaisemman sopimuksen mukaisen nettomenon laskentaan. Tilaajan kanssa on sovittu sote-kiinteistökauppa, joka täytántöönpannaan vuonna 2020. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti kiinteistökaupan täytántöönpanon yhteydessä.

Kolmostien Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saamisia tilaajalta 0,4 miljoonaa euroa liittyen ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on tilinpäätöksen laatimishetkellä saamisissaan yhteensä 1,6 (2,8 vuoden 2018 lopussa) miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlajalinnalle, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta. Lisäksi konsernilla on erääntyneissä saamisissaan yhteensä 0,2 miljoonaa euroa Kihniöltä ja Juupajoelta.

1000 €	2019	2018
Myyntisaamiset	30 492	26 582
Siirtosaamiset	13 260	11 022
Lyhytaikaiset edelleenvuokraussopimukset	112	0
Muut saamiset	2 198	320
Yhteensä	46 062	37 923

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä. Konserni on kirjannut tilikaudella myyntisaamisista arvonalentumistappiota 228 (333) tuhatta euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma

1000 €	2019	Arvon alen-tumis-tappiot	Netto 2019	2018	Arvon alen-tumis-tappiot	Netto 2018
Erääntyneet	18 114	-17	18 096	16 847		16 847
Alle 30 pvä	3 105	-13	3 092	2 822		2 822
30-60 pvä	1 784	-63	1 721	573		573
61-90 pvä	644	-124	519	450		450
Yli 90 pvä	7 520	-457	7 063	6522	-633	5 889
Yhteensä	31 166	-674	30 492	27 214	-633	26 582

1000 €	2019	2018
Luottotappiovaraus 1.1.	633	247
Kirjatut luottotappiot	228	351
Luottotappiovarauksen käyttö	-220	-198
Luottotappiovarauksen lisäys	33	233
Luottotappiovaraus 31.12.	674	633

Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät

1000 €	2019	2018
Myynti- ja tulojaksotukset	5 886	3 923
Henkilöstökulut	1 452	3 463
Kuluennakot	3 734	1 935
Muut	2 189	1 700
Yhteensä	13 260	11 022

Saamisten tasearvot vastaavat olennaisilta osin niiden käypää arvoa.

18. Varaukset

Laatimisperiaatteet

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konsernilla on järjes-telyä koskeva yksityiskohtainen suunnitelma ja sen toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joita järjestely koskee.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopi-muksesta saatavat hyödyt.

Ennallistamisvaraus kirjataan, kun konsernilla on sopimuk-seen perustuva velvoite tai päätös toimitilan saattamisesta sopimuksen tai päätöksen veloitettavaan kuntoon vuokrasopi-muksen päättyessä tai liiketoiminnan vaatimusten muuttuessa. Konserni on kirjannut toimitiloihinsa liittyviä ennallistamis-varauksia ja varauksia tappiollisista sopimuksista liittyen tyhjillään oleviin vuokratiloihin.

1000 €	2019	2018
Lyhytaikaiset varaukset	1 636	302
Pikäaikaiset varaukset	170	
Yhteensä	1806	302

	Toimitilan ennallista-misvaraus	Tappiolliset sopimukset	Uudelleen-järjestely-varaus	Yhteensä
1000 €				
1.1.2018	433	396		829
Varausten lisäykset	330			330
Varausten käyttö		-94		-94
Käyttämättömien varausten peruutukset	-763			-763
31.12.2018		302		302
Varausten lisäykset		1 843	3 019	4 862
Varausten käyttö		-786	-2 571	-3 357
31.12.2019		1 359	448	1 806

Yhtiö käynnisti kesäkuussa 2019 tehostamisohjelman, jonka avulla kustannuksia leikattiin arviolta noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Tehostamisohjelman avulla kuluneen tilikauden kustannusten alenemaksi arvioitiin noin 5 miljoonaa euroa. Tehostamisohjelman johdosta kirjattiin 4,2 miljoonan euron kertakustannus, joka muodostui 2,4 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksesta ja 1,8 miljoonan euron varauksesta tappiollisiksi havaittuihin myyntisopimuksiin.

19. Ostovelat ja muut velat

1000 €	2019	2018
Ostovelat	18 573	18 789
Siirtovelat	69 373	49 049
Ennakkomaksut	1 069	897
Muut velat	12 986	10 759
Yhteensä	102 002	79 494

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät:

Palkat ja sosiaalimaksut	35 531	32 375
Kuusilinna Terveys Oy:n ja Mäntänvuoren Terveys Oy:n osakkeiden kauppahinta	18 598	
Lääkäripalkkiovelka	7 658	6 350
Myynnin jaksotus	65	1 795
Ostolaskujen jaksotus	7 306	7 446
Rahoituserät	165	114
Muut siirtovelat	51	968
Yhteensä	69 373	49 049

20.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laatimisperiaatteet

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä on liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaianaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, maksamattomasta työpanososingosta, liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisajankohtanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että ne liittyvät samaan veronsaajaan ja samaan verovelvolliseen.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana:

1000 € Laskennalliset verosaamiset	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	31.12.2019
Vahvistetut tappiot	1 793	224			2 017
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	1 314	242			1 557
Myynti ja takaisinvuokrausjärjestelyiden myyntivoiton tuloutus	313	-30			283
Varaukset		942			942
Osakepohjainen kannustinjärjestelmä		53			53
IAS 37 ehdollinen vara		369			369
IFRS 16 vaikutus	317	135			452
Muut erät	325	8			333
Laskennalliset verosaamiset taseessa	4 063	1 943			6 006
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	3 496	474			3 969
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	2 402	-912		13	1 503
IFRS 16 vaikutus	108	84			192
Muut erät	100	-39			61
Laskennalliset verovelat taseessa	6 105	-394		13	5 726

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana:

1000 € Laskennalliset verosaamiset	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	31.12.2018
Vahvistetut tappiot	483	1 310			1 793
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	1 215	99			1 314
Myynti ja takaisinvuokrausjärjestelyiden myyntivoiton tuloutus	343	-30			313
IFRS 16 vaikutus	356	-39			317
Muut erät	184	-123		264	325
Suunnatun annin kulut		-11	11		0
Laskennalliset verosaamiset taseessa	2 582	1 206	11	264	4 063
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	2 711	784			3 496
Toimitilan jälleenhankintavaraus	814	-814			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	1 891	-1 026		1 538	2 402
IFRS 16 vaikutus	244	-136			108
Muut erät	43	57			100
Laskennalliset verovelat taseessa	5 702	-1 135		1 538	6 105

Verotappiot	Käytettävissä olevat verotappiot		Kirjatut veroarvot		Kirjaamattomat veroarvot	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Viiden vuoden kuluessa erääntyvät	2 296	2 886			459	
Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluessa erääntyvät	15 771	11 660	2 017	1 794	1 137	1 116
Yhteensä	18 066	14 546	2 017	1 794	1 596	1 116
Verot laskettuna Suomen verokannalla (20 %)	3 613	2 909				

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen on perusteltua, kun konsernille kertyy todennäköisesti ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään varovaisuuden periaatetta noudattaen. Konserni hakee pääsääntöisesti vähennysoikeuden kaikkiin ostamiensa tytäritysten vahvistettuihin tappioihin. Verohallinto on myöntänyt oikeuden vahvistettujen tappioiden vähentämiseen omistajanvaihdoksista huolimatta.

21.

Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

Laatimisperiaatteet

Kun rahoitusvara tai -velka merkitään kirjanpitoon kaupankäyntipäivänään, konserni arvostaa sen hankintamenoon, joka on yhtä suuri kuin siitä annetun tai saadun vastikkeen käypä arvo.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu jaksetettuun hankintamenoon arvostettaviksi rahoitusvaroiksi ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi rahoitusvaroiksi. Konsernilla ei ole johdannaisiksi luokiteltavia rahoitusinstrumentteja eikä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavia rahoitusvaroja. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahoitusvaroihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Konsernin myyntisaamiset, lainasaamiset, vuokravakuustalletukset ja rahavarat on luokiteltu IFRS 9 käyttöönoton yhteydessä jaksetettuun hankintamenoon arvostettaviski rahoitusvaroiksi käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ottaen huomioon mahdolliset arvonalentumiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaan rahoitusvaroihin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Konsernilla ei ole julkisilla markkinoilla noteraattuja osakesijoituksia.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista. Käytössä oleva luotollinen tili sisältyy lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Konserni luokittelee lainat rahoituslaitoksilta, käytössä olevat luotolliset tilit, vuokrasopimusvelat, ostovelat ja muut velat jaksetettuun hankintamenoon arvostettaviksi veloiksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Lainasitoumukseen liittyvät järjestelypalkkiot käsitellään transaktiomenoina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi konserni luokittelee ehdolliset vastikkeet eli yritysjärjestelyissä syntyneet mahdolliset lisäkauppahinnat. Ehdollisista vastikkeista aiheutuville veloille ei makseta korkoa. Mahdollinen ehdollinen vastike eli lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tarkastelujakson päätyttyä tulosvaikutteisesti. Konsernilla ei ole johdannaisiksi luokiteltavia rahoitusinstrumentteja.

Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

1000 € 31.12.2019	Liite	Käyvän arvon hierarkia	Käypä arvo tulos- vaikutteisesti	Jaksotettu hankintameno	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut osakkeet ja osuudet		taso 3	146		146	146
Vuokravakuustalletukset	16	taso 2		1 764	1 764	1 764
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	17			30 492	30 492	30 492
Muut saamiset	17	taso 2		2 198	2 198	2 198
Rahavarat				27 004	27 004	27 004
Yhteensä			146	61 458	61 604	61 604
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	23	taso 2		103 182	103 182	103 182
Vuokrasopimusvelat	23	taso 2		96 404	96 404	96 404
Muut velat	23	taso 2		681	681	681
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	23	taso 2		1 193	1 193	1 193
Luotollinen shekkitili	23			501	501	501
Vuokrasopimusvelat	23	taso 2		17 747	17 747	17 747
Ehdollinen vastike	27	taso 3	1 397		1 397	1 397
Ostovelat ja muut velat	19			26 357	26 357	26 357
Yhteensä			1 397	246 064	247 460	247 460

1000 € 31.12.2018	Liite	Käyvän arvon hierarkia	Käypä arvo tulos- vaikutteisesti	Jaksotettu hankintameno	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut osakkeet ja osuudet		taso 3	139		139	139
Vuokravakuustalletukset	16	taso 2		1 800	1 800	1 800
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	17			26 582	26 582	26 582
Muut saamiset	17	taso 2		320	320	320
Rahavarat				36 316	36 316	36 316
Yhteensä			139	65 018	65 157	65 157
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	23	taso 2		93 627	93 627	93 627
Vuokrasopimusvelat	23	taso 2		101 998	101 998	101 998
Muut velat	23	taso 2		720	720	720
Ehdollinen vastike	27	taso 3	1 348		1 348	1 348
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	23	taso 2		1 493	1 493	1 493
Luotollinen shekkitili	23			0	0	0
Vuokrasopimusvelat	23	taso 2		16 504	16 504	16 504
Ehdollinen vastike	27	taso 3	1 465		1 465	1 465
Ostovelat ja muut velat	19			25 357	25 357	25 357
Yhteensä			2 812	239 699	242 511	242 511

Käyvän arvon arvioiminen

Käypään arvoon konsernin taseeseen merkityt rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu arvostukseen perustuvien hierarkiatasojen ja arvostusmenetelmien mukaan seuraavasti:

Käyvän arvon hierarkiatasot

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisille varoille tai veloille noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernilla ei ole hierarkiatason 1 mukaan arvostettuja rahoitusvaroja tai -velkoja.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Rahoitusvaroilla tai -veloilla ei käyda kauppaa aktiivisilla ja likvi-deillä markkinoilla. Käyvät arvot ovat määritettävissä noteerat-tuihin markkinakursseihin ja -hintoihin perustuen sekä johdetun arvonmääriityksen avulla.

Myyntisaamisten ja rahavarojen tasearvo vastaa olennaisilta osin käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkit-tävä saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Vuokrasopimusvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontat-tuihin rahavirtoihin. Lainojen käyvät arvot vastaavat olennaisilta

osin niiden kirjanpitoarvoa, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipreemio ei ole olennaisesti muuttunut.

Muiden rahoitusvelkojen tasearvo vastaa olennaisilta osin niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole mer-kittävä velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Taso 3: Käypä arvo ei perustu todennettavissa olevaan mark-kinatietoon eivätkä muutkaan rahoitusvaran tai -velan käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla tai todennettavissa.

Muut osakkeet ja osuudet konsenissa sisältävät ainoastaa noteeraamattomien yhtiöden osuuksia. Ehdolliset vastikkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Ehdollisista vastikkeista esitetään lisätietoja liitetiedossa 27 Hankitut liiketoiminnot.

22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Laatimisperiaatteet

Konserni luokittelee liikkeelle laskemansa instrumentit niiden luonteen perustella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Osakkeiden lukumäärän täsmäytyslaskelma

	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1 000 €				
31.12.2018	22 620 135	80	116 520	116 600
31.12.2019	22 620 135	80	116 520	116 600

Pihlajalinnalla on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojenjakoön. Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 206 497 856,66 euroa, josta tilikauden voitto on 2 328 952,90 euroa.

Osingot

Hallitus esittää, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa Mehiläisen tekemän ostotarjouksen johdosta.Mikäli ostotarjous raukeaisi, yhtiön hallitus arvioi asiaa uudelleen.

Mehiläinen Yhtiöt Oy:n vapaaehtoinen julkinen käteisostotarjous kaikista Pihlajalinna Oyj:n osakkeista

Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj allekirjoittivat 5.11.2019 yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen teki vapaaehtoisen Pihlajalinnan hallituksen suositteleman vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista.

Ostotarjouksessa Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euron käteisvastike jokaista Pihlajalinnan liikkeeseen las-kettua ja ulkona olevaa osaketta kohden. Tarjousvastike sisältää preemion, joka on noin 46,0 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeen päätöskurssiin Nasdaq Helsingissä 4.11.2019. Pihlaja-linnan hallituksen esteettömät jäsenet päättivät yksimielisesti suositella Pihlajalinnan osakkeenomistajille ostotarjouksen hyväksymistä.

23. Rahoitusvelat

1000 €	2019	2018
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat	103 182	93 627
Muut velat	681	720
Vuokrasopimusvelat	96 404	101 998
	200 266	196 345
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat	1 193	1 493
Luotolliset shekkitilit	501	0
Vuokrasopimusvelat	17 747	16 504
	19 441	17 997
Korolliset rahoitusvelat yhteensä	219 707	214 341

Konsernilla on tilinpäätöshetkellä nostettavissa olevia sitovia lyhytaikaisia luottolimiittejä yhteensä 29,5 (39,0) milj. euroa. Konsernin valmiusluottosopimuksesta nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka nostettujen lainaerien maturiteetti on 1, 3 tai 6 kuukautta.

Vuokrasopimusvelat

Laatimisperiaatteet

Käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja vuokrasopimusvelka esitetään rahoitusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenoön ja poistetaan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserään sovelletaan IAS 36 – Omaisuuserien arvon-alentuminen -standardia. Vuokrasopimusvelka arvostetaan alun perin tulevaisuudessa maksettavia vuokria vastaavaan nykyarvoon. Myöhemmillä kausilla vuokrasopimusvelan arvostamiseen sovelletaan efektiivisen koron menetelmää, jonka mukaisesti vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön ja korkokulu jaksotetaan vuokra-ajalle. Standardi sallii vuokralle ottajan sisällyttävän myös muut kuin vuokrasopimukseksi

luokiteltavat sopimuksen osat (tyypillisesti palveluita) osaksi vuokrasopimusvelkaa.

1000 €	2019	2018
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat		
Käyttöomaisuustontit	206	169
Käyttöoikeustoimitilat ja -rakennukset	95 112	100 827
Käyttöoikeuskalusto	1 087	1 002
Yhteensä	96 404	101 998
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat		
Käyttöomaisuustontit	61	5
Käyttöoikeustoimitilat ja -rakennukset	16 568	15 482
Käyttöoikeuskalusto	1 118	1 017
Yhteensä	17 747	16 504

24. Korollisten velkojen ei-raha-virtavaikutteiset muutokset

1000 €	2018	Raha- virrat	Hankitut liiketoiminnat	Uudet osa- maksut ja vuokrasopimus- velat	Efektii- vinen korko	2019
Pitkä- aikaiset korolliset velat	94 347	9 000	44	376	96	103 862
Lyhyt- aikaiset korolliset velat	1 493	-1 285	153	1 333		1 694
Vuokra- sopimus- velat	118 502	-22 656	3 802	14 504		114 151
Kokonais- velat rahoitus- toimin- nasta	214 341	-14 941	3 999	16 212	96	219 707

25. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset, mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon ja osakeantien kautta.

Keskeisimmät pääoman hallintaa koskevat tunnusluvut ovat omavaraisuusaste, nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen ja nettovelkaantumisaste.

1000 €	Liite	2019	2018
Oma pääoma		106 083	130 322
Taseen loppusumma - saadut ennako		437 377	435 867
Omavaraisuusaste 1)		24,3 %	29,9 %
Korolliset rahoitusvelat	23	219 707	214 341
Rahavarat		-27 004	-36 316
Korollinen nettovelka		192 703	178 026
Nettovelkaantumisaste 2)		181,7 %	136,6 %
Käyttökate		47 844	44 826
Oikaisuerät*		7 284	1 083
Oikaistu käyttökate		55 127	45 909
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen		3,5	3,9

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset.

- 1) Omavaraisuusaste-tunnusluvun laskentakaava on 100 x Oma pääoma / (Taseen loppusumma - saadut ennako)
- 2) Nettovelkaantumisaste-tunnusluvun laskentakaava on 100 x Korollinen nettovelka / Oma pääoma

Lisätietoja tunnusluvusta oikaistu käyttökate liitetiedossa 8 Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut.

26. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat luotto- ja vastapuoliriski sekä korko- ja maksuvalmiusriskit. Konserni toimii Suomessa eikä näin ollen altistu toiminnoissaan merkittäville valuuttakurssiriskeille. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät ja rahoitusriskien tunnistamisesta ja käytännön riskienhallinnasta vastaa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja yhdessä liiketoimintajohdon kanssa. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa riittävä maksuvalmius ja minimoida rahoituskustannukset sekä tuottaa johdolle säännöllisesti informaatiota konsernin rahoituksellisesta tilanteesta ja riskeistä.Konsernin talous- ja rahoitustoiminto seuraa aktiivisesti konsernin taloudellisten kovenanttien toteuma-arvoja sekä ennakoi rahoituksellista liikkumavaraa suhteessa kovenanttien maksimiarvoihin osana konsernin liiketoiminnan suunnittelua.

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta. Konserni altistuu korkoriskille lähinnä konsernin ulkoisen lainasalkun kautta. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti hallitus päättää konsernin luottokannan korkosuojauksen kattavuudesta. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ole voimassaolevia korkosuojauksia. Tilinpäätöspäivänä 53 (56) prosenttia korollisista veloista on kiinteäkorkoista. Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen vuosikorko tilikaudella oli noin 1,84 (1,55) prosenttia. Rahoitussalkun duraatio eli korkosidonnaisuusaika oli 4,0 (4,3) vuotta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korkopositio tilikauden lopussa.

1000 €	2019	2018
Kiinteäkorkoiset rahoitusvelat	116 624	119 938
Vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat	103 387	94 803
Vaihtuvakorkoinen positio yhteensä	103 387	94 803

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin voittoon ennen veroja, mikäli markkinakorot nousisivat tai laskisivat ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina. Herkkyyshanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän korkopositioon.

	2019	2019	2018	2018
	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi
Muutos				
Vaikutus voittoon ennen veroja	-517	0	-474	0

Koska konsernilla ei ole merkittäviä korollisia varoja, konsernin tuotot ja operatiiviset kassavirrat eivät olennaisesti altistu markkinakorkojen vaihtelulle.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa seurataan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myynnin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoitusmuotoja. Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä rahoitusvaroja 27,0 (36,3) miljoonaa euroa, jonka lisäksi konsernilla oli tilinpäätöstilanteessa käytettävissään 29,5 (39,0) miljoonaa euroa sitovia käyt-tämättömiä rahoituslimiittejä.

Pihlajalinnalla on vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyvät tavanomaiset leverage- (nettovelan suhde pro forma käyttökatteeseen) ja gearing-rahoitus-kovenantit (nettovelkaantumisaste). IFRS 16 -käyttöönotto ei vaikuta rahoituskovenanttien laskentaan. Lainapankkien kanssa jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisessä rahoitusjärjestelyssä vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti (frozen GAAP). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2019.

Konsernilla on toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Mehiläinen Yhtiöt Oy:n vapaaehtoisen julkisen käteisosto-tarjouksen toteutuessa tulee sovellettavaksi Pihlajalinnan rahoitusjärjestelyn määräysvaltamuutosehto. Ehdon mukaan rahoittajat ovat oikeutettuja irtisanomaan rahoitusjärjestelyn ennenaikaisesti omistuksessa tapahtuvan olennaisen muutoksen johdosta. Ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen jälkeen Pihlajalinnalla ja rahoittajilla on 30 arkipäivää aikaa sopia omistumuutoksen vaikutuksista rahoitusjärjestelyyn.

Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 24,6 (29,9) prosenttia. Konsernissa ei vakavaraisuuteen ja kannattavaan liiketoimintaan pohjautuen ole tunnistettu merkittävää riskiä lisärahoituksen saatavuuteen liittyen.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen takaisinmaksuaikataulu

1000 €	Tasearvo 31.12.2019	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	104 375	-3 435	-3 817	-3 319	-100 916	-239
Vuokrasopimusvelat	114 151	-19 457	-17 371	-14 589	-12 125	-59 266
Muut korolliset velat	681	-20	-57	-57	-57	-851
Ehdollinen vastike	1 397	-1 397				
Shekkiluottolimiitti	501	-501				
Ostovelat	18 573	-18 573				
Muut velat, B-sarja	7 784	-7 784				
Yhteensä	247 460	-51 166	-21 244	-17 964	-113 098	-60 357

1000 €	Tasearvo 31.12.2018	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	95 120	-2 950	-2 533	-2 285	-93 188	-312
Vuokrasopimusvelat	118 502	-18 287	-14 583	-14 653	-13 340	-68 174
Muut korolliset velat	720	-20	-93	-57	-57	-864
Ehdollinen vastike	2 812	-1 465	-1 348			
Shekkiluottolimiitti	0					
Ostovelat	18 789	-18 789				
Muut velat, B-sarja	6 568	-6 568				
Yhteensä	242 511	-48 079	-18 557	-16 994	-106 585	-69 350

Lainakovenantit

Konsernin tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan rahoittajille vuosineljänneksittäin. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee ja raportoi hallitukselle lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti.

Konsernin rahoitusjärjestelyyn liittyvät finanssikovenantit perustuvat konsernin nettovelan ja pro forma käyttökatteen suhteeseen (leverage) sekä nettovelkaantumisasteeseen (gearing). Leverage-kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Rahoitusjärjestelyn marginaalit nousevat mitä lähempänä maksimiarvoa konsernin leverage-kovenanttiehto on. Gearing-kovenanttiehdon maksimiarvo on 115 %. Konserni täytti tilinpää-töstilanteessa kovenanttiehdot leverage-tunnusluvun ollessa 3,13 (2,61) ja gearing-tunnusluvun ollessa 97 (68,7) %.

Lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2019, johon kovenantti-ehdoja sovelletaan, on 100,0 (91,0) milj. euroa.

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu pääasiassa liiketoimintaan liittyvien asiakkasaamisten luottoriskistä. Konsernin suurimmat asiakkaat ovat kuntia, kuntayhtymiä tai suuria vakavaraisia pörssinoteerattuja yrityksiä.

Jämsän kaupunki on haastanut Jämsän Terveys Oy:n pal-velusopimusta koskevassa asiassa käräjäoikeuteen. Riita-asia koskee palvelusopimuksen mukaista hinnantarkistusehtoa. Näkemysero kiinteän vuosihinnan määräytymisestä on tilinpää-töstilanteessa yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa. Lisäksi Jämsän Terveys Oy:llä on taseessa muita saamisia Jämsän kaupungilta yhteensä 3,1 miljoonaa euroa liittyen erikoissairaanhoidon kas-vaneisiin kustannuksiin ja ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suoritta-maan saatavat täysimääräisesti.

Kuusiolinna Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saami-sia tilaajalta yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Alavuden, Ähtärin ja Soinin kanssa osakekauppojen yhteydessä allekirjoitetulla tul-kintapöytäkirjalla on sovittu muuttuvien vastikkeiden veloitus-periaatteista. Avoimet saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin, erikoissairaanhoidon kus-tannuksiin ja nettomenon laskentaan. Kuortaneen kanssa osa-kekauppaa ei ole vielä toteutettu eikä vastaavaa tulkintapöytä-kirjaa allekirjoitettu. Johto arvioi, että tilaaja tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti, sillä enemmistö tilaajan osakkaista on veloitusperiaatteista sopinut.

Mäntänvuoren Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saa-misia tilaajalta yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin ja aikaisemman sopimuksen mukaisen nettomenon laskentaan. Tilaaajan kanssa on sovittu sote-kiinteistökauppa, joka täytän-töönpannaan vuonna 2020. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti kiinteistökaupan täytän-töönpanon yhteydessä.

Kolmostien Terveys Oy:llä on myyntisaamisia ja muita saami-sia tilaajalta 0,4 miljoonaa euroa liittyen ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin. Johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on tilinpäätöksen laatimishetkellä saamisissaan yhteensä 1,6 (2,8 vuoden 2018 lopussa) miljoonaa euroa kunnit-tain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlaja-linnalle, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta. Lisäksi konsernilla on eräänty-neissä saamisissaan yhteensä 0,2 miljoonaa euroa Kihniöltä ja Juupajoelta.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden maksutiedot tarkistetaan joka käynnin yhteydessä. Perintäprosessissaan konserni käyttää pää-sääntöisesti ulkopuolista perintätoimistoa. Konsernilla tarjoaa yksityisasiakkaille rahoitusta SveaRahoituksen kautta. Kyseinen järjestely sisältää asiakkaan luottokelpoisuuden tarkistuksen. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 17 Myyntisaamiset ja muut saamiset. Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luot-toriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa

27. Hankitut liiketoiminnot

Tilikauden 2019 hankinnat

1000 € Hankinnan kohde	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Klaari Oy(Fit1-kuntosaliketju) ja tytäryhtiönsä Fit1 Fitnessclub Länsi-Suomi Oy, 100 % osakekannasta	2/2019	Liikuntakeskukset	Espoo, Vaasa
Dalmed Oy, 100 % osakekannasta	4/2019	Työterveyspalvelut	Kemiö
Kouvolan Työterveys ry (liiketoiminta)	6/2019	Työterveyspalvelut	Kouvola
Aurinkoristeys eli Raision kaupungin työterveysyksiköt (liiketoiminta)	9/2019	Työterveyspalvelut	Raisio, Naantali

Laatimisperiaatteet

Merkittävissä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Seuraavat osittain alustavat tiedot yrityshankinnoista on esi-tetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkastel-tuina olennaisia:

1 000 euroa	2019
Alustava vastike	
Käteinen raha, peruskauppahinta	3 712
Kokonaishankintameno	3 712

tilikauden lopussa (ks. liitetieto 20 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin).

Valuuttariski

Konserni toimii pääasiassa Suomen alueella eikä näin altistu toiminnoissaan merkittäville valuuttakurssiriskille. Konsernilla on vähäisiä ulkomaanvaluutan määräisiä hankintoja vuosittain.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

1 000 euroa	Liite	2019
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	13
Aineettomat hyödykkeet	14	76
Käyttöoikeusomaisuuserät	15	3 802
Laskennallinen verosaaminen		0
Vaihto-omaisuus		1
Muut sijoitukset		5
Myyntisaamiset ja muut saamiset		196
Rahavarat		334
Varat yhteensä		4 428
Laskennallinen verovelka		-14
Rahoitusvelat	23	-197
Vuokrasopimusvelat	23	-3 802
Muut velat		-344
Velat yhteensä		-4 356
Alustava nettovarallisuus		72

Liikearvon syntyminen hankinnassa:

1000 €	Liite	2019
Luovutettu vastike		3 712
Edullinen kauppa		3
Määräysvallattomien omistajille kuuluva osuus hankinnasta		38
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-72
Alustava liikearvo	14	3 680
Rahana maksettu kauppahinta		3 712
Hankinnan kohteiden rahavarat		-334
Alustava rahavirtavaikutus*		3 378

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnassa kirjattiin asiakassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia ja potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista.

Hankintoihin liittyvät kulut 53 tuhatta on kirjattu liike-toiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankinta-hetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 2 909 tuhatta euroa ja lii-kevoitto yhteensä 102 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2019 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 520 093 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 10 291 tuhatta euroa.

Tilikauden 2018 hankinnat

1000 € Hankinnan/myynnin kohde	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Terveyspalvelu Verso Oy, 100 % osakekannasta	joulu.18	Työterveyspalvelut	Iisalmi
Hammashannu Oy, myyty 100 % osakekannasta (osa SYH-ketjua)	syys.18	Suunterveydenhoito	Turku
Anula Oy, 100 % osakekannasta	heinä.18	Suunterveydenhoito	Hämeenlinna
Leaf Areena Oy, 100 % osakekannasta	kesä.18	Liikuntakeskukset	Turku
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -ketju, 51 % osakekannasta	maalis.18	Suunterveydenhoito	Useita
Doctagon Ab, 100 % osakekannasta (suunnattu osakeanti)	maalis.18	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut, työvoimapaalvelut	Helsinki
Forever-liikuntakeskusketju, 70 % osakekannasta	helmi.18	Liikuntakeskukset	Useita
Röntgentutka Oy, 50 % osakekannasta (aiempi omistus 50 %, vai-heittainen hankinta)	helmi.18	Kuvantaminen	Tampere
Linnan Klinikka Oy, 100 % osakekannasta	helmi.18	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Hämeenlinna
Kymijoen Työterveys Oy, 100 % osakekannasta	helmi.18	Työterveyspalvelut	Kotka
Salon Lääkintälaboratorio Oy (Sallab), 100 % osakekannasta	tammi.18	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Salo
Someron Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	tammi.18	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Somero

Vaiheittaiset hankinnat

Entisestä yhteisyrityksestä Röntgentutka Oy:stä tuli Pihlajalinnan kokonaan omistama tytäryhtiö helmikuussa 2018. Pihlajalinna yhdistelee yhtiön tilinpäätöksessään tytäryhtiönä vaiheittain toteutetun hankinnan mukaisesti. Aiempi omistususuus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto, 964 tuhatta euroa, kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Laatimisperiaatteet

Merkittävissä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta

Pihlajalinna kasvatti omistususuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä helmikuun alussa ostamalla 15 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistususuus kaupan jälkeen on 96 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistususuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä joulukuussa ostamalla 10 prosenttia yhtiön osakekan-nasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omistususuus kaupan jälkeen on 91 prosenttia.

Pihlajalinna lisäsi tilikauden lopussa omistustaan Alavuden, Ähtärin, Kuortaneen sekä Soinin kuntien kanssa omistamastaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä.Osakekaupat tehtiin Alavuden, Ähtä-rin ja Soinin kuntien kanssa. Konsernin omistususuus kaupan jälkeen on 90 %.

Seuraavat tiedot yrityshankinnoista on esitetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkasteltuina olennaisia:

1 000 euroa	2018
Vastike	
Käteinen raha, peruskauppahinta	43 014
Liikkeelle laskettujen osakkeiden arvo	28 620
Ehdollinen vastike	110
Kokonaishankintameno	71 744

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

1 000 €	Liite	2018
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	5 210
Aineettomat hyödykkeet	14	8 096
Käyttöoikeusomaisuuserät	15	34 500
Laskennallinen verosaaminen		264
Vaihto-omaisuus		293
Muut sijoitukset		67
Myyntisaamiset ja muut saamiset		8 401
Rahavarat		6 162
Varat yhteensä		62 992
Laskennallinen verovelka		-1 538
Korolliset rahoitusvelat	23	-4 770
Vuokrasopimusvelat		-34 500
Muut velat		-11 616
Velat yhteensä		-52 424
Hankittu nettovarallisuus		10 569

Liikearvon syntyminen hankinnassa:

1000 €	Liite	2018
Luovutettu vastike		71 744
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna		4 005
Määräysvallattomien omistajille kuuluva osuus hankinnasta		854
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-10 569
Liikearvo	14	66 034
Rahana maksettu kauppahinta		43 014
Hankinnan kohteiden rahavarat		-6 162
Rahavirtavaikutus*		36 853

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnassa kirjattiin asiakassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia ja potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista. Hankintoihin liittyvät kulut 1 336 tuhatta on kirjattu liiketoi-minnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankinta-hetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 54 646 tuhatta euroa ja liikevoitto yhteensä 3 661 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laa-jaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2018 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 502 744 tuhatta euroa ja tili-kauden liikevoitto 14 577 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta

Pihlajalinna kasvatti omistususuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä kesäkuun alussa ostamalla 10 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistususuus kaupan jälkeen on 81 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistususuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä kesäkuussa ostamalla 15 prosenttia yhtiön

osakekannasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omis-tususuus kaupan jälkeen on 81 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistususuuttaan Jokilaakson Terveys Oy:ssä kesäkuussa ostamalla 39 prosenttia yhtiön osakekan-nasta Jämsän kaupungilta. Konsernin omistususuus kaupan jäl-keen on 90 prosenttia.

Ehdollinen vastike

Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo on määritetty hallituksen hyväksymän tilikauden 2019 budjetin ja johdon laatimien ennusteiden 2019 - 2020 pohjalta. Arviot perustuvat 3 %:n diskonttauskorkoon.

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Diskonttaamisesta aiheutuva arvostusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

1000 €	2019	2018
Ehdollinen vastike 1.1.	2 812	5 418
Ehdollisen vastikkeen lisäys liiketoimintojen hankinnasta		110
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon nousu tarkastelujakson aikana		1 192
Diskonttauksen purkautumisen vaikutus	63	136
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike *	-1 479	-4 044
Ehdollinen vastike 31.12.	1 397	2 812

* Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:

1000 €	2019	2018
Tilikauden hakinnat, rahavirtavaikutus	3 378	36 853
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	1 479	4 044
Yhteensä	4 857	40 897

28.

Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Konsernin rakenne

Konsernilla on 44 (59) tytäryritystä vuonna 2019. Tytäryrityksistä 20 (30) on 100 % omistettuja ja 24 (29) tytäryritystä on osittain omistettuja. Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty liitetiedossa 31 Lähipiiritapahtumat. Vuonna 2019 konsernilla on 1 (1) osakkuusyritys ja 1 (1) yhteinen toiminto.

Erittely olennaisista määräysvallattomien omistajien osuuksista konsernissa

1 000 € Tytäryritys	Pääasiallinen toimipaikka	Määräysvallattomien omistajien osuus äänivallasta		Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta tai tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	49 %	49 %	-48	-178	520	568
Kuusiolinna Terveys Oy	Alavus	10 %	49 %	345	2 137	349	3 447
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	4 %	19 %	13	114	77	303
Pihlajalinna Erityisasumispalvelut Oy	Hämeenlinna	30 %	30 %	6	-122	-148	-153
Dextra Lapsettomuusklินิกka Oy	Helsinki	49 %	49 %	420	304	339	-81
Pihlajalinna Liikuntakeskukset -konserni	useita	30 %	30 %	57	47	2 792	2 697
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -konserni	useita	45 %	49 %	-92	26	499	642
				701	2 328	4 428	7 423

Taloudellisen informaation yhteenveto tytäryrityksistä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

1 000 €	Jämsän Terveys Oy		Kuusiolinna Terveys Oy		Kolmostien Terveys Oy	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset varat	12 388	11 588	20 310	20 043	4 934	6 175
Pitkäaikaiset varat	1 870	1 251	1 520	1 188	1 032	1 069
Lyhytaikaiset velat	12 297	10 943	18 220	14 043	4 016	5 623
Pitkäaikaiset velat	822	663	69	47	22	16
Liikevaihto	72 563	73 383	95 312	93 016	36 527	35 445
Liikevoitto	-123	-440	4 220	5 443	409	743
Voitto / tappio	-98	-364	3 383	4 360	324	601
Emoyrityksen omistajien osuus voitosta/tappiosta	-50	-2 500	3 370	4 246	-1 340	601
Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta	-48	-178	345	2 137	13	114
Liiketoiminnan nettorahavirta	-703	2 117	1 265	4 223	-1 292	2 903
Investointien nettorahavirta	-191	-174	-890	-538	1 380	-5 249
Rahoituksen nettorahavirta, josta määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-206	-141	-3 105	-1 635	-76	-668
			-2 891	-735		-190

1 000 €	Dextra Lapsettomuus- klินิกka Oy		Pihlajalinna Erityisasumis- palvelut Oy		Pihlajalinna Liikuntakeskukset -konserni		Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -konserni	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset varat	397	249	219	792	8 891	5 584	669	1 142
Pitkäaikaiset varat	2 229	2 637	655	684	27 421	24 498	1 867	2 056
Lyhytaikaiset velat	852	1 765	714	1334	19 236	14 864	1 528	1 896
Pitkäaikaiset velat	501	706	651		23 800	22 746	195	241
Liikevaihto	5 073	4 493	2410	1113	18 467	14 890	4 898	4 619
Liikevoitto	1 145	893	43	-479	799	662	-204	143
Voitto / tappio	857	620	19	-405	191	157	-193	53
Emoyrityksen omistajien osuus voitosta/tappiosta	437	316	13	-284	134	110	-102	27
Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta	420	304	6	-122	57	47	-92	26
Liiketoiminnan nettorahavirta	1 619	1 530	787	-914	5 397	2 791	394	-220
Investointien nettorahavirta	-135	-28	-47	-481	1 241	-696	-397	-1 153
Rahoituksen nettorahavirta, josta määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-1 176	-2 055	-740	1395	-4 542	-633	-228	1 590

29.

Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä

Laatimisperiaatteet

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistelty konsernitiilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuus- tai yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa.

1000 €		2019	2018
Osuudet osakkuusyrityksissä	Ullanlinnan Silmälääkärit Oy	24	23
Osuudet yhteisissä toiminnoissa		40	40
Tasearvo yhteensä		64	63

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Nimi	Pääasiallinen toimipaikka	Toimiala	Omistusosuus %	
			2018	2018
Ullanlinnan Silmälääkärit Oy	Helsinki	Terveyspalvelut	37 %	37 %

Ullanlinnan Silmälääkärit Oy		
	2019	2018
Lyhytaikaiset varat	96	105
Lyhytaikaisiin varoihin sisältyvät rahavarat	71	78
Pitkäaikaiset varat	62	43
Lyhytaikaiset velat	50	46
Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat		
Pitkäaikaiset velat	30	30
Pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat	30	30
Liikevaihto	521	421
Poistot	-16	-9
Liikevoitto	6	17
Voitto / tappio	5	13
Korkotuotot	1	
Korkokulut	-2	-3
Tuloverokulu tai -tuotto		
Osakkuusyrityksen nettovar	77	72
Konsernin omistusosuus	37 %	37 %
Yhteisyrityksen tasearvo konsernin taseessa	24	23

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta -erässä, mutta vain siihen määrään asti, kuin konsernin osakesijoituksella oli tasearvoa.

Osuudet yhteisissä toiminnoissa

Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona omistusosuuden mukaan.

30. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet	2019	2018
Kiinnitetyt panttivelkakirjat		1 300
Takaukset	3 682	320
Kiinteistöjen alv-palautusvastuu	1 728	
Vuokravastuut taseeseen kirjaamattomista vuokra-sopimuksista	980	1 311
Vuokravakuustalletukset	1 764	1 800

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Jämsän kaupunki on haastanut Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimusta koskevassa asiassa kärjäoikeuteen. Riita-asia koskee palvelusopimuksen mukaista hinnantarkistusehtoa. Näkemysero kiinteän vuosihinnan määrytymisestä on tilinpäätöstilanteessa yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa.

31. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset. Johdon avainhenkilöinä lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet

Konsernin emoyritys on Pihlajalinna Oyj, joka omistaa kaikki Pihlajalinna Terveys Oy:n A-sarjan osakkeet.

Yritys	Kotipaikka	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Emoyritys Pihlajalinna Oyj	Tampere		
Pihlajalinna Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	100 %	100 %
Ikipihlaja Johanna Oy	Jämsä	100 %	100 %
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	90 %	90 %
Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	Helsinki	100 %	100 %
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	91 %	91 %
Ikipihlaja Kuusama Oy	Kokemäki	100 %	100 %
Ikipihlaja Sofianhovi Oy	Mänttä-Vilppula	100 %	100 %
Wiisuri Oy	Jyväskylä	100 %	100 %
Ikipihlaja Matinkartano Oy	Lieto	100 %	100 %
Ikipihlaja Setälänpiha Oy	Lieto	100 %	100 %
Ikipihlaja Oiva Oy	Raisio	100 %	100 %
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	96 %	96 %
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	51 %	51 %
Kuusiolinna Terveys Oy	Alavus	90 %	90 %
Lääkäriasema DokTori Oy	Lappeenranta	100 %	100 %
Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Kompassi Lääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Mediapu Oy	Oulu	100 %	100 %
Pihlajalinna Seinäjoki Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Pihlajalinna Turku Oy	Turku	81 %	81 %
Pihlajalinna Solutions Oy	Tampere	100 %	100 %
Pihlajalinna Erityisasumispalvelut Oy	Hämeenlinna	70 %	70 %
Pihlajalinna Oulu Oy	Oulu	100 %	100 %
Dextra Lapsettomuuslinikka Oy	Helsinki	51 %	51 %
Ab Kristina Hälso Terveys Oy	Kristiinankaupunki	100 %	100 %
Linnan Klinikka Oy	Hämeenlinna	100 %	100 %
Pihlajalinna Liikuntakeskukset Oy	Tampere	70 %	70 %
Forever Matinkylä Oy	Espoo	70 %	70 %
Etelä-Karjalan Liikuntakeskus Oy	Lappeenranta	70 %	70 %
Forever Helsinki Oy	Helsinki	70 %	70 %
Forever Herttoniemi Oy	Helsinki	70 %	70 %
Forever Hiekkaharju Oy	Vantaa	70 %	70 %
Forever Hämeenlinna Oy	Hämeenlinna	70 %	70 %
Forever Järvenpää Oy	Järvenpää	70 %	70 %
Forever Lahti Oy	Lahti	70 %	70 %
Forever Varisto Oy	Vantaa	70 %	70 %
Keravan Forever Oy	Kerava	70 %	70 %
Leaf Areena Oy	Turku	70 %	70 %
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit Oy	Tampere	55 %	55 %
Pihlajalinna Hammasklinikat Oy	Tampere	55 %	55 %
Laihian Hyvinvointi Oy	Laihia	81 %	81 %
Terveyspalvelu Verso Oy	Iisalmi	100 %	100 %
Impact Care Oy	Helsinki	100 %	100 %
Klaari Oy	Helsinki	70 %	70 %

Tiedot osakkuusyrityksistä on esitetty liitetiedossa 29 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikaudella on toteutettu seuraavat konsernirakenteen muutokset (fuusiot):

Fuusioitu yhtiö	Kohdeyhtiö	Ajankohta
Pihlajalinna Tampere Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	1.1.2019
Doctagon Ab	Pihlajalinna Terveys Oy	1.1.2019
Anula Oy	Linnan Klinikka Oy	1.1.2019
Hammaslääkäripalvelu Savodent Oy, HammasPirta Oy, Paimion Hammaslääkäripalvelu Oy ja Salon Hammas-lääkärikeskus Oy	Tampereen Hammaspiste Oy (nykyisin Pihlajalinna Hammasklinikat Oy)	1.1.2019
Hammaslääkärikeskus Mandibula Oy	Mandibula Raisio Oy	28.2.2019
Mandibula Raisio Oy	Pihlajalinna Hammasklinikat Oy	1.3.2019
Pihlajalinna Kymijoki Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	3.6.2019
Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy, Salon Lääkintälaboratorio Oy ja Someron Lääkäriasema Oy	Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	1.9.2019
Pihlajalinna Oulu Oy	Pihlajalinna Madetojanpuisto Oy (nykyisin Pihlajalinna Oulu Oy)	1.9.2019
Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy	Lääkärikeskus Kompassi Oy	1.9.2019
Pihlajalinna Parainen Oy	Pihlajalinna Turku Oy	3.9.2019
Fit1 Fitnessclub LänsiSuomi Oy	Klaari Oy	30.11.2019
Dalmed Oy	Pihlajalinna Turku Oy	31.12.2019

Johdon työsuhde-etuudet

1000 €	2019	2018
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, johtoryhmä	1 328	1 465
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, johtoryhmä	131	
Yhteensä	1 459	1 465

Palkat ja palkkiot

1000 €	2019	2018
Toimitusjohtaja		
Joni Aaltonen	285	285
Hallituksen jäsenet		
Leena Niemistö	43	44
Jari Sundström (4.4.2019 asti)	8	36
Mikko Wirén	260	259
Seija Turunen	35	38
Jari Eklund (4.4.2018 asti)		9
Timo Everi (4.4.2019)	9	37
Matti Bergendahl (4.4.2018-4.4.2019)	14	45
Gunvor Kronman (4.4.2018-4.4.2019)	9	28
Kati Sulin (alkaen 4.4.2018)	32	29
Matti Jaakola (alkaen 4.4.2019)	27	
Hannu Juvonen (alkaen 4.4.2019)	27	
Mika Manninen (alkaen 4.4.2019)	27	
Yhteensä	771	807

Toimitusjohtajasopimuksen mukainen irtisanomisaika on 3 kuukautta. Yhtiö on velvollinen korvaamaan toimitusjohtajalle sopimuksen päättämisestä kertakorvauksen, joka vastaa 6 kuukauden kokonaispalkkaa. Toimitusjohtajan eläke-edut ovat lakisääteiset. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen puheenjohtajalla on lakisääteisen eläkevakuutuksen lisäksi maksupohjainen lisäeläkejärjestelmä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat

	2019	2018
Johdon avainhenkilöt		
Maksetut vuokrat	942	982
Ostetut palvelut	987	1 207
Ostovelat	9	124
Osakkuusyrietykset		
Ostetut palvelut		35
Saadut vuokrat		20

Konserni on tilikaudella vuokrannut useita toimitilojaan johdon avainhenkilöltä: liiketilat Nokialta, Karkusta, Tampereelta ja Kangasalta.

Konsernin yhtiöllä on johdon avainhenkilön kanssa sopimus, jolla konserni ostaa terveydenhuollon ammattilaisten palveluita. Konsernin lakisääteinen tapaturmavakuutus on otettu muulta lähipiiriin kuuluvalta osapuolelta.

32. Tilikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Mehiläinen Yhtiöt Oy on aloittanut Pihlajalinna Oyj:n hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinna Oyj:n osakkeista 9.1.2020

Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj ilmoittivat 5.11.2019 allekirjoittaneensa yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen sitoutui tekemään vapaaehtoisen Pihlajalinnan hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista.

Finanssivalvonta hyväksyi 8.1.2020 ostotarjousta koskevan tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen hyväksymisaika eli tarjousaika alkoiaa 9.1.2020 klo 9.30 (Suomen aikaa) ja päättyy aikaisin-taan 19.3.2020 klo 16.00 (Suomen aikaa), ellei sitä jatketa tai keskeytetä ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa. Ostotarjouksen odotetaan tällä hetkellä toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa siinä määrin kuin tarpeen ostotarjouksen toteuttamisedellytysten täyttämiseksi, mukaan lukien yrityskauppavalvontaan liittyvän hyväksynnän saamiseksi. Tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta ilmoitetaan pörssitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista. Tarjousasiakirja on ollut saatavilla suomenkielisenä 9.1.2020 alkaen Mehiläisen pääkonttorissa osoitteessa Pohjoinen Hesperiankatu 17 C, 6. kerros, 00260 Helsinki, Suomi, Nordea Bank Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Satamaradankatu 5, 00020 Nordea, Suomi ja Nasdaq Helsingissä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00130 Helsinki, Suomi. Tarjousasiakirjan sähköinen versio on ollut saatavilla suomenkielisenä 9.1.2020 alkaen internetissä osoitteissa ostotarjous.mehilainen.fi, investors.pihlajalinna.fi/public-tender-offer ja nordea.fi/osakkeet, sekä englanninkielisenä 9.1.2020 alkaen osoitteissa ostotarjous.mehilainen.fi, investors.pihlajalinna.fi/public-tender-offer.aspx?sc_lang=en ja nordea.fi/equities.

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen lausunto Mehiläinen Yhtiöt Oy:n tekemästä vapaaehtoisesta julkisesta käteisostotarjouksesta Suomen arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen) 11 luvun 13 §:n edellyttämällä tavalla Pihlajalinnan hallitus antoi 3.1.2020 lausunnon koskien ostotarjousta.

Ostotarjous lyhyesti

Tarjousvastike on 16,00 euroa käteisenä jokaisesta Pihlajalinnan osakkeesta. Tarjousvastike sisältää preemion, joka on noin:

- 46,0 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden päätöskurssiin Nasdaq Helsinki Oy:n (“Nasdaq Helsinki”) pörssilistalla 4.11.2019 eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen Ostotarjouksen julkistamista;
- 50,1 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Nasdaq Helsingissä Ostotarjouksen julkistamispäivää edeltävällä 3 kuukauden ajanjaksolla; ja

- 52,7 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Nasdaq Helsingissä Ostotarjouksen julkistamispäivää edeltävällä 12 kuukauden ajanjaksolla.

Tarjottavaan vastikkeeseen sovelletaan ostotarjouksen ehtoja. Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, mikäli Pihlajalinnan liikkeeseen laskettujen ja ulkona olevien osakkeiden määrä muuttuu osakeannin, osakkeiden uudelleen luokittelun, osakkeiden jakamisen (split) tai muun vastaavan laimennusvaikutuksen omaavaan toimenpiteen seurauksena, tai mikäli Pihlajalinna jakaa osinkoa tai muutoin jakaa varoja tai mitä tahansa muuta varallisuuttaan osakkeenomistajilleen, tai jos täsmäytyspäivä minkä tahansa edellä mainitun osalta tulee ennen ostotarjouksen toteuttamista, tarjousvastiketta alennetaan vastaavasti euro eurosta -periaatteella.

Mikäli Mehiläinen saa hankittua yli yhdeksänkymmentä prosenttia (90 %) Pihlajalinnan liikkeelle lasketuista ja ulkona olevista osakkeista ja äänistä, Mehiläisen aikomuksena on käynnistää osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) mukainen pakollinen lunastusmenettely hankkiakseen jäljellä olevat Pihlajalinnan osakkeet, ja tämän jälkeen huolehtia Pihlajalinnan osakkeiden poistamisesta Nasdaq Helsingin pörssilistalta niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.

Kuten soveltuva lainsäädäntö edellyttää, Mehiläisellä on, ja tulee ostotarjouksen toteutuessa olemaan, saatavilla riittävästi vieraan ja oman pääoman ehtoista rahoitusta kaikkien liikkeeseen laskettujen ja ulkona olevien Pihlajalinnan osakkeiden yhteenlasketun Tarjousvastikkeen maksun rahoittamiseksi ostotarjouksen yhteydessä (mukaan lukien osakeyhtiölain mukaisessa pakollisessa lunastusmenettelyssä). Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus on ehdollinen tavanomaisille certain funds -periaatteen mukaisille rahoitusehdoille.

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, MWW Yhtiö Oy, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo, Leena Niemistö, Fondita Rahastoyhtiö Oy:n neuvomat rahastot, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia sekä eräät muut Pihlajalinnan suuret osakkeenomistajat ovat eräin tavanomaisin ehdoin sitoutuneet hyväksymään Ostotarjouksen. Kyseiset sitoumukset koskevat yhteensä noin 63,2 prosenttia Pihlajalinnan kaikista osakkeista ja äänistä.

Ostotarjouksen toteuttaminen on ehdollinen tiettyjen ehtojen täyttymiselle tai sille, että niiden täyttymistä koskevasta vaati-muksesta on luovuttu sinä päivänä tai siihen päivään mennessä, kun tarjouksentekijä julkistaa ostotarjouksen lopullisen tuloksen. Näihin edellytyksiin kuuluvat muun muassa tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saaminen sekä se, että ostotarjous on hyväksytty sellaisten osakkeiden osalta, jotka edustavat yhdessä tarjouksentekijän ennen tarjousaikaa tai tarjousajan aikana muutoin hankkimien osakkeiden kanssa yli 90 prosenttia Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista ja äänistä.

Hallituksen lausunto

Ostotarjouksen arvioinnin kannalta olennaisina pitämiensä seikkojen ja osatekijöiden perusteella Pihlajalinnan hallitus katsoo, että Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjottu tarjousvastike on kohtuullinen. Pihlajalinnan hallitus suosittelee, että Pihlajalinnan osakkeenomistajat hyväksyvät ostotarjouksen.

Hallitus toteaa myös, että tarjouksentekijän ilmoituksen mukaan ostotarjouksen tarjousaikaa on tarkoitus jatkaa siten, että tarjouksentekijä odottaa ostotarjouksen toteutuvan vasta vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjousaika voi näin ollen muodostua verraten pitkäksi. Arvo-paperimarkkinalain mukaan ostotarjous voi erityisestä syystä olla voimassa yli kymmenen viikkoa edellyttäen, että kohdeyh-tiön liiketoiminta ei vaikeudu kohtuuttoman kauan. Tieto osto-tarjouksen voimassaoloajan päättymisestä tulee julkistaa vähin-tään kaksi viikkoa ennen voimassaoloajan päättymistä.

Pihlajalinnan hallitus toteaa, että Pihlajalinnan osakkeenomis-tajien tulisi myös harkita mahdollisia ostotarjouksen hyväksy-mättä jättämiseen liittyviä riskejä. Mikäli osakkeiden ja äänten yli 90 %:n osuutta koskevasta toteuttamisedellytyksestä luovut-taisiin, ostotarjouksen toteuttaminen vähentäisi Pihlajalinnan osakkeenomistajien ja osakkeiden lukumäärää, jotka muutoin olisivat julkisessa kaupankäynnissä. Riippuen Ostotarjouksessa pätevästi tarjottujen osakkeiden lukumäärästä, tällä saattaa olla haitallinen vaikutus osakkeiden likviditeettiin ja arvoon.

Euroopan komissio on siirtänyt Mehiläinen Yhtiöt Oy:tä ja Pihlajalinna Oyj:tä koskevan yrityskauppavalvontaasian Kilpailu- ja kuluttajaviraston käsiteltäväksi
Euroopan komissio päätti 28.1.2020 siirtää Mehiläisen ostotar-jouksen viranomaishyväksynnän käsittelyn Suomen Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV).

Mehiläinen Yhtiöt on tehnyt virallisen yrityskauppailmoituksen Kilpailu- ja kuluttajavirastolle koskien Mehiläinen Yhtiöt Oy:n ostotarjousta Pihlajalinna Oyj:n osakkeista
Mehiläinen Yhtiöt Oy teki 10.2.2020 virallisen yrityskauppailmoituksen koskien Mehiläinen Yhtiöt Oy:n ostotarjousta Pihlajalinna Oyj:n osakkeista.

Kilpailulain mukaan yrityskauppailmoituksen ensi vaiheen käsittely voi kestää enintään 23 työpäivää. Ensi vaiheen käsit-tely saadaan siis päätökseen viimeistään 12.3.2020. Tällä het-kellä saatavilla olevan tiedon perusteella, että on todennäköi-sempää, että KKV aloittaa ensi vaiheen jälkeen toisen vaiheen jatkokäsittelyn, kuin että käsittely jäisi ensi vaiheen tutkin-taan, ennen kuin viranomaishyväksyntä saadaan. Kilpailulain mukaan toisen vaiheen käsittely voi kestää enintään 69 työ-päivää, ellei Suomen markkinaoikeus hakemuksesta myönnä KKV:lle jatkoaikaa asian tutkimiseksi.

Jos KKV aloittaa toisen vaiheen käsittely, tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa ostotarjouksen toteuttamisedellytysten täyttämiseksi, mukaan lukien viranomaishyväksynnän saamiseksi, edellyttäen, että Pihlajalinnan liiketoiminta ei vaikeudu kohtuuttoman kauan arvopaperimarkkinalain 11 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Tarjouksentekijä päättää tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta ensi vaiheen käsittelyn edettyä sellaiseen vaiheeseen, että tarjouksentekijällä on paremmat edellytykset arvioida viranomaishyväksynnän käsittelypro-sessin kokonaiskestoa. Tarjouksentekijä tiedottaa tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta pörssitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista.

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2020

Hallituksen jäsenten lukumäärä ja kokoonpano:
Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 15.4.2020 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen kaikki nykyiset jäsenet Matti Jaakola, Hannu Juvonen, Mika Manninen, Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle.
Nykyisten jäsenten henkilö- ja luottamustehtävät on esitetty yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi/ corporate-governance/board-of-directors.
Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitsee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenten palkkiot:
Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2021 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.
Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Yllä olevat ehdotukset sisältyvät myös varsinaisen yhtiökokouksen kutsuun.

Emoyhtiön tase, FAS

1000 €	viite	31.12.2019	31.12.2018
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1.	5 448	5 003
Aineelliset hyödykkeet	2.2.	2 695	3 015
Sijoitukset	2.3.	284 485	204 485
		292 628	212 504
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	2.4.	37	61
Lyhytaikaiset saamiset	2.5.	43 072	115 308
Rahat ja pankkisaamiset		16	2 272
		43 124	117 642
Vastaavaa yhteensä		335 752	330 145
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.6.	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		183 190	183 190
Edellisten tilikausien voitto/-tappio		21 915	24 126
Tilikauden voitto/-tappio		2 329	52
		207 515	207 448
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2.7	787	514
Pakolliset varaukset	2.8	74	
Vieras pääoma	2.9		
Pitkäaikainen vieras pääoma		101 709	93 368
Lyhytaikainen vieras pääoma		25 666	28 816
		127 375	122 184
Vastattavaa yhteensä		335 752	330 145

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

1000 €	viite	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Liikevaihto	1.1.	3 276	2 428
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2.	347	304
Henkilöstökulut	1.3.	-1 258	-1 350
Poistot ja arvonalentumiset	1.4.	-1 515	-1 072
Liiketoiminnan muut kulut	1.5.	-3 534	-2 966
Liikevoitto (-tappio)		-2 683	-2 656
Rahoitustuotot ja -kulut	1.6.	-110	321
Voitto (-tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-2 793	-2 335
Tilinpäätössiirrot	1.7.		
Poistoeron muutos		-274	-501
Konserniavustus		6 000	2 900
Tuloverot	1.8.	-604	-13
Tilikauden voitto (-tappio)		2 329	52

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

1000 €	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	2 329	52
Poistot ja arvonalentumiset	1 515	1072
Rahoitustuotot ja kulut	110	-321
Muut oikaisut (tilinpäätössiirrot ja verot)	-5 122	-2 387
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-1 169	-1 584
Nettokäyttöpääoman muutos	1 150	-255
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-18	-1 839
Saadut korot liiketoiminnasta	1 673	2 263
Maksetut välittömät verot	306	-547
Liiketoiminnan rahavirta	1 960	-123
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 584	-3 263
Investoinnit tytäryrityksiin	0	-589
Investointien rahavirta	-1 584	-3 852
Rahoituksen rahavirta		
Konsernilainojen muutos	-5 045	19 235
Konsernisaamisten muutos	-5 264	-67 747
Lyhytaikaisten lainojen nosto	501	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-1 178
Pitkäaikaisten lainojen nosto	9 000	91 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-732	-34 438
Saadut konserniavustukset	2 900	4 795
Maksetut korot	-1 730	-1 821
Maksetut osingot	-2 262	-3 619
Rahoituksen rahavirta	-2 633	6 227
Rahavarojen muutos	-2 257	2 252
Rahavarat tilikauden alussa	2 272	21
Rahavarat tilikauden lopussa	16	2 272

Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2019

Laatimisperiaatteet

Pihlajalinna Oyj (2617455-1), kotipaikka Tampere, on Pihlajalinna -konsernin emoyhtiö. Yhtiö on perustettu 15.4.2014.

Vapaaehtoinen julkinen käteisostotarjous kaikista Pihlajalinna Oyj:n osakkeista

Mehiläinen Yhtiöt Oy ja Pihlajalinna Oyj ovat 5.11.2019 allekirjoittaneet yhdistymissopimuksen, jonka mukaan Mehiläinen teki vapaaehtoisen Yhtiön hallituksen suositteleman julkisen käteisostotarjouksen kaikista Pihlajalinnan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista.

Ostotarjouksessa Pihlajalinnan osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euron käteisvastike jokaista Pihlajalinnan liikkeeseen lasket- tua ja ulkona olevaa osaketta kohden. Tarjousvastike sisältää pree- mion, joka on noin 46,0 prosenttia verrattuna Pihlajalinnan osak- keen päätöskurssiin Nasdaq Helsingissä 4.11.2019. Pihlajalinnan hallituksen esteettömät jäsenet päättivät yksimielisesti suositella Pihlajalinnan osakkeenomistajille ostotarjouksen hyväksymistä.

Tarjousaika alkoi 9.1.2020 klo 9.30 (Suomen aikaa) ja päättyy aikaisintaan 19.3.2020 klo 16.00 (Suomen aikaa), ellei sitä jatketa tai keskeytetä ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsäädän- nön ja määräysten mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa. Tällä hetkellä ostotarjouksen odotetaan toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai viimeistään vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen ja soveltuvan lainsää- dännön mukaisesti ja näiden asettamissa rajoissa siinä määrin kuin on tarpeen ostotarjouksen toteuttamisedellytysten täyttä- miseksi, mukaan lukien yrityskauppavalvontaan liittyvän hyväk- synnän saamiseksi. Tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta ilmoi- tetaan pörssitiedotteella niin pian kuin käytännössä mahdollista.

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoonsa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Kehittämismenot	5 - 7 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5 - 7 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 7 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 10 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle 3 vuotta, sekä pienhankinnat (alle 850 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Yhtiön sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä hankinta- menoon tai sitä alempaan käypään arvoon, mikäli arvon- alentuminen katsotaan pysyväksi.

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka- tai saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Tuottojen jaksottaminen

Tuotteiden ja palveluiden myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä.

Aktivoidut kehittämismenot (KPA 2:4, 3-4)

Yhtiön aktivoimat Pihlajalinna -mobiilisovellusta ja yhtiön verkkosivujen kehitystä koskevat tuotekehitysmenot poistetaan vaikutusaikanaan. Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvä poistamaton kehittämismeno, joka rajoittaa voitonjakoa, oli tilikauden lopussa 1 017 (1 281) tuhatta euroa.

Eläkkeiden kirjaaminen

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Rahoituslaskelman esittämistapa

Pihlajalinna Oyj:n rahoituslaskelma on muutettu epäsuoran laskentamallin mukaiseksi.

Tuloslaskelman liitetiedot

1.1. Liikevaihto

1000 €	2019	2018
Liikevaihto toimialoittain		
Palveluiden myynti	3 276	2 428
	3 276	2 428

1.2. Liiketoiminnan muut tuotot

1000 €	2019	2018
Vuokratuotot	19	
Vuokratuotot laitteista	328	304
	347	304

1.3. Henkilöstökulut

1000 €	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-1 136	-1 215
Eläkekulut	-110	-127
Muut henkilösivukulut	-12	-7
Yhteensä	-1 258	-1 350
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5	2

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen palkkiot sisältyvät yhtiön henkilöstöku- luihin. Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti, että hallituksen koko- päivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäse- nille 24 000 euroa vuodessa. Lisäksi yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokun- tien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa.

Yhteenveto hallituksen jäsenten palkkioista sisältyy konsernin liitetie- toon 31 Lähipiiritapahtumat. Lisäksi Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestel- mästä sisältää yhteenvedon hallituksen jäsenten maksetuista palkki- oista 2019.

1.4. Poistot ja arvonalentumiset

1000 €	2019	2018
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-1 153	-741
Aineelliset hyödykkeet	-362	-331
	-1 515	-1 072

1.5. Liiketoiminnan muut kulut

1000 €	2019	2018
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-20	-58
Toimitilakulut	-237	-241
Ajoneuvokulut	-5	-31
ICT kulut	-2 175	-1 628
Kone- ja kalustokulut	-1	-1
Myynti-, markkinointi- ja matkakulut	-66	-49
Hallintokulut	-1029	-958

Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-3 534	-2 966
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	-116	-70
Oheispalvelut	-1	-10
	-117	-80

1.6. Rahoitustuotot ja -kulut

1000 €	2019	2018
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	1 671	2 256
Muilta	2	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	1 673	2 256

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-1 783	-1 935
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-1 783	-1 935

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-110	321
--	-------------	------------

1.7. Tilinpäätössiirrot

1000 €	2019	2018
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-274	-501
Saadut konserniavustukset	6 000	2 900
	5 726	2 399

1.8. Tuloverot

1000 €	2019	2018
Tuloverot tilikaudelta varsinaisesta toiminnasta	-604	-13
Tuloverot yhteensä	-604	-13

Taseen liitetiedot

2.1. Aineettomat hyödykkeet

1000 €	31.12.2019	31.12.2018
Kehittämismenot		
Hankintameno tilikauden alussa	1 607	1 164
Lisäykset		443
Hankintameno lopussa	1 607	1 607
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-325	-61
Sumu-poistot tilikaudella	-264	-264
Kirjanpitoarvo lopussa	1 017	1 281

Muut aineettomat oikeudet		
Hankintameno tilikauden alussa	1 494	1 464
Lisäykset	121	13
Siirrot erien välillä		17
Hankintameno lopussa	1 615	1 494
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-544	-321
Sumu-poistot tilikaudella	-245	-223
Kirjanpitoarvo lopussa	827	950

Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno tilikauden alussa	2 827	470
Lisäykset	1 037	2 342
Siirrot erien välillä	217	15
Hankintameno lopussa	4 082	2 827
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-273	-20
Sumu-poistot tilikaudella	-644	-253
Kirjanpitoarvo lopussa	3 165	2 554

Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä		
Hankintameno alussa	217	15
Lisäykset	440	217
Siirrot erien välillä	-217	-15
Kirjanpitoarvo lopussa	440	217

Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno tilikauden alussa	6 145	3 114
Lisäykset	1 597	3 015
Siirrot erien välillä	0	17
Hankintameno lopussa	7 742	6 145
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-1 143	-402
Sumu-poistot tilikaudella	-1 153	-741
Kirjanpitoarvo lopussa	5 447	5 003

2.2. Aineelliset hyödykkeet

1000 €	2019	2018
Koneet ja kalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	3 367	144
Lisäykset	41	3 242
Siirrot erien välillä		-19
Hankintameno lopussa	3 408	3 367
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-351	-23
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		3
Sumu-poistot tilikaudella	-362	-331
Kirjanpitoarvo lopussa	2 695	3 015
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno tilikauden alussa	3 367	144
Lisäykset	41	3 242
Siirrot erien välillä	0	-19
Hankintameno lopussa	3 408	3 367
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-351	-23
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	3
Sumu-poistot tilikaudella	-362	-331
Kirjanpitoarvo lopussa	2 695	3 015

2.3. Sijoitukset

1000 €	2019	2018
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno tilikauden alussa	204 485	173 791
Lisäykset	80 000	30 694
Hankintameno lopussa	284 485	204 485
Sijoitukset yhteensä	284 485	204 485

Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty konsernin liite-tiedossa 31 Lähipiiritapahtumat.

2.4. Pitkäaikaiset saamiset

1000 €	2019	2018
Saamiset muilta		
Annetut vuokravakuudet	37	61
	37	61
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	37	61

2.5. Lyhytaikaiset saamiset

1000 €	2019	2018
Saamiset muilta		
Muut saamiset	263	47
Siirtosaamiset	1 422	1 846
	1 685	1 894
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	57	480
Lainasaamiset	35 283	110 018
Siirtosaamiset	6 047	2 916
	41 387	113 414
Siirtosaamisten oleelliset erät		
Konserniavustus	6 000	2 900
Jaksotetut välittömät verot		850
Jaksotetut henkilösivukulut	1	102
Muut	1 469	910
	7 470	4 762
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	43 072	115 308

2.6. Oma pääoma

1000 €	2019	2018
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma alussa	80	80
Osakepääoma lopussa	80	80
Sidottu oma pääoma yhteensä	80	80
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto alussa	183 190	153 085
Suunnattu osakeanti		30 105
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto lopussa	183 190	183 190
Edellisten tilikausien voitto/-tappio alussa	24 178	27 745
Osingonjako	-2 262	-3 619
Edellisten tilikausien voitto/-tappio	21 915	24 126
Tilikauden voitto	2 329	52
Vapaa oma pääoma yhteensä	207 435	207 368
Oma pääoma yhteensä	207 515	207 448
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto/tappio	21 915	24 126
Tilikauden voitto	2 329	52
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	183 190	183 190
Aktivoidut kehittämismenot	-1 017	-1 281
	206 418	206 087
Osakkeiden lukumäärä	22 620 135	22 620 135

2.7. Tilinpäätössiirtojen kertymä

1000 €	2019	2018
Kertynyt poistoero	787	514

2.8. Pakolliset varaukset

1000 €	2019	2018
Tappiolliset sopimukset	74	

2.9. Vieras pääoma

2.9.1. Pitkäaikaiset velat

1000 €	2019	2018
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000	91 000
Muut pitkäaikaiset velat	1 673	2 368
Saadut vuokravakuudet	36	
	101 709	93 368
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	101 709	93 368

2.9.2. Lyhytaikaiset velat

1000 €	2019	2018
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	501	
Ostovelat	1 559	253
Muut velat	743	793
Siirtovelat	395	263
	3 199	1 308
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	85	79
Siirtovelat, korot		1
Muut velat	22 382	27 427
	22 468	27 507
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulujaksotukset	137	92
Korkojaksotukset	164	111
Verot	60	
Muut erät	35	61
	395	264
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	25 666	28 816

Muut liitetiedot

1000 €	31.12.2019	31.12.2018
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet		
Muut takaukset	19	

Pihljalinnan rahoitusjärjestelyt

Pihljalinnalla on vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (netto-velan suhde pro forma käyttökatteeseen) ja gearing-rahoitus-kovenantit (nettovelkaantuneisuus). IFRS 16 -käyttöönotto ei vaikuta rahoituskovenanttien laskentaan. Lainapankkien kanssa

jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisessä rahoitusjärjes-telyssä vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti (frozen GAAP).

Nostettu lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2019, johon kovenanttiehtoja sovelletaan, on 100,0 (91,0) miljoonaa euroa. Leverage-kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75 ja gearing-kovenanttiehdon 115 %. Lainan marginaali nousee mitä lähem-pänä leverage-kovenantin maksimiarvoa konsernin tunnusluku on. Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2019 levera-ge-tunnusluvun ollessa 3,31 (2,61) ja gearing-tunnusluvun ollessa 99 (69) %.

Konsernilla on toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 mil-joonan euron tililimiittisopimukset. Tililimiittisopimusten irtisa-nomisaika on yksi kuukausi. Pihljalinnalla oli katsauskauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 29,5 miljoonaa euroa.

Mehiläinen Yhtiöt Oy:n vapaaehtoisen julkisen käteisos-totarjouksen toteutuessa tulee sovellettavaksi Pihljalinnan rahoitusjärjestelyn ns. change of control -ehto. Ehdon mukaan rahoittajat ovat oikeutettuja irtisanomaan rahoitusjärjestelyn ennenaikaisesti omistuksessa tapahtuvan olennaisen muutoksen johdosta. Ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen jäl-keen Pihljalinnalla ja rahoittajilla on 30 arkipäivää aikaa sopia omistusmuutoksen vaikutuksista rahoitusjärjestelyyn.

1000 €	2019	2018
Vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa		147
Yli yhden enint. 5 vuoden kuluessa	304	559
Yli viiden vuoden kuluessa	342	478

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2020

Mikko Wirén
puheenjohtaja

Leena Niemistö

Kati Sulin

Seija Turunen

Matti Jaakola

Hannu Juvonen

Mika Manninen

Joni Aaltonen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella 17. päivänä helmikuuta 2020

KPMG Oy Ab

Lotta Nurminen
KHT

Tilintarkastuskertomus Pihlajalinna Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Pihlajalinna Oyj:n (y-tunnus 2617455-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annettun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja

koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernintilinpäätöksen liitetiedossa 6.

Käsitaksimme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olmeotteat huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitusperäisestä suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
---	--

Kuntaulkoistussopimukseen liittyvät arvionvaraiset erät (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1 ja 17) ja tietyn seikan painottaminen

Haluamme kiinnittää huomiota liitetiedossa 17 keskeisinä kirjanpidollisina arvioina ja johdon harkintaan perustuvina ratkaisuinä esitettyihin saamiin yhteisnä 12,8 miljoonä euroa. Saamiin saatlää liittä epävarmuutta johtuen mm. sopimusten tulkinnanvaraisuudesta sekä viiveistä saamisen kirjausajankohdan ja maksun saamisen välillä. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

- Huomattava osuus konsernin liikevaihdosta perustuu pitkäaikaisiin kuntakoostussopimuksiin. Sopimuksiin sisältyy sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisluoistussopimuksia että muita ulkoistussopimuksia.
- Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisluoistussopimusten raportoitu kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilikauden aikana ja sopimuksiin voi liittyä muuttuvia vastikkeita.
- Sopimusten laajuuden, sopimusvastuiden määrittelyjen sekä muutostilanteisiin liittyvien neuvottelupykälien vuoksi ulkoistussopimuksiin liittyy merkittävä määrä arvionvaraisuutta, jolla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen ja taseasemaan.
- Konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 17 kohdassa Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut on selostettu kuntakoostussopimuksiin liittyviä eriä, jotka ovat yhteensä 12,8 miljoonaa euroa:
- Jämsän kaupunki on haastanut Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimusta koskevassa asiassa käräjäoikeuteen. Riita-asia koskee palvelusopimuksen mukaista hinnantarkistusehtoa. Näkemysero kiinteän vuosihinnan määrittymisestä on tiilinpäätöstilanteessa yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa. Jämsän Terveys Oy:llä on muita saamia Jämsän kaupungilta yhteensä 3,1 miljoonaa euroa liittyen erikoissairaanhoiton kasvaneisiin kustannuksiin ja ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin.
- Kuusiolinna Terveys Oy:llä on myyntisaamia ja muita saamia tilaaljalta yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Avoimet saamiset liittyvät mm. ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin, erikoissairaanhoiton kustannuksiin ja nettomenon laskentaan.
- Mäntänvuoren Terveys Oy:llä on myyntisaamia ja muita saamia tilaaljalta yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Saamiset liittyvät ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin ja aikaisemman sopimuksen mukaisen nettomenon laskentaan.
- Kolmostien Terveys Oy:llä on myyntisaamia ja muita saamia tilaaljalta 0,4 miljoonaa euroa liittyen ikäihmisten palveluiden lisääntyneisiin viranomaisvaatimuksiin.
- Konsernilla on tiilinpäätöksen laatimishetkellä saamisissaan yhteensä 1,6 miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoiton kustannuskertymien palautuksia. Lisäksi konsernilla on erääntyneissä saamisissaan yhteensä 0,2 miljoonaa euroa Kihniöltä ja Juupajoelta.
- Arvionvaraisten erien huomattava määrä suhteessa tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan sekä osittain saamisen erääntyneisyys muodostavat kuntakoostussopimusten perusteella kirja- tuista arvionvaraisista eristä tiilintarkastuksen kannalta keskeisen seikan.
- Merkittäviä kuntakoostussopimuksia hallinnoivia tytäryhtiötä tarkastaa toinen tiilintarkastusyhteisö. Olemme osallistuneet kyseisen tiilintarkastusyhteisön tekemään riskiarviointiin, jotta tunnistaan merkittävät riskit myös konsernitiilinpäätöksen olennaisesta virheellisyydestä. Olemme ohjeistaneet tiilintarkastusyhteisöä raportoimaan kuntayhtiöiden tiilintarkastuksista, keskustelleet päävastuullisen tiilintarkastajan kanssa merkittävistä havainnoista, saaneet raportit tehdystä tarkastuksesta sekä arvioineet tiilintarkastusyhteisön työn asianmukaisuuden konsernitiilinpäätöksen tiilintarkastuksen näkökulmasta.
- Olemme perehtyneet konsernitiilinpäätökseen kirjattuihin arvionvaraisiin erien keskusteluihin johdon kanssa, analyttisesti sekä soveltuvin osin aineistotarkastuksena. Olemme pyytäneet käyttöömmä erii liittyviä sopimuksia ja laskelmia sekä hallintomateriaalia.
- Olemme arvioineet arvionvaraisten tuotto- ja kuluerien kirjausperiaatteita verrattuna IFRS-standardeihin sekä arvioineet arvionvaraisia erii koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.
- Olemme arvioineet aiemmin kirjattujen johdon arvionvaraisten erien kertymistä konserniin.
- Olemme pyytäneet konsernin lakiasiainjohtajalta juridisia perusteita kirjauksille sekä johdolta kirjallisen vahvistuksen saamisen kerrytettävyydestä.
- Olemme pyytäneet lakiasiain vahvistuskirjeen liittyen käräjäoikeudessa käsiteltävään riita-asiaan.
- Olemme raportoineet tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle tarkemmin näiden arvionvaraisisten erien sisällöstä.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto ja soveltaminen (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet, konsernitilinpäätöksen liitetiedot 15 ja 23)

- Konserni on ottanut 1.1.2019 käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimuksket –standardin. Käyttöönotto tehtiin täysin takautuvasti ja vertailuvuoden 2018 taloudelliset tiedot oikaistiin.
- Konsernilla on paljon erilaisia vuokrasopimuksia koskien toimitiloja, maa-alueita sekä koneita ja kalustoa.
- Vuokrasopimusvelkojen ja käyttöoikeusomaisuuserien määrittely edellyttää johdon harkintaa muun muassa vuokrasopimuskausien keston sekä diskonttaus-koron osalta.
- Tilinpäätöksessä 31.12.2019 käyttöoikeusomaisuuserien määrä taseessa on 108,1 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelkojen määrä 114,2 miljoonaa euroa.
- Uuden IFRS 16 –standardin käyttöönoton, käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen suuren määrän sekä niihin liittyvän johdon harkinnan vuoksi vuokrasopimusten kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt perehtyminen konsernin sovellettiin vuokrasopimusten kirjausperiaatteisiin ja niiden asianmukaisuuden arviointi verrattuna IFRS-standardeihin.
- Olemme arvioineet laskelmissa sovellettuja oletuksia liittyen vuokrasopimuskausien kesto, diskonttauskorkoon ja käyttöoikeusomaisuuserien poistoaikoihin sekä verranneet pistokokein tiettyjen merkittävimpien vuokrasopimusten ehtoja, euromääriä ja indeksimuutoksia laskelmissa käytettyihin tietoihin. Olemme varmentaneet yhtiön laatiman laskelman pohjalta, että kaikki olennaiset vuokrasopimukset on tunnistettu.
- Olemme arvioineet annetun liitetietoinformaation asianmukaisuutta.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
---	--

Liikearvon arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetieto 14)

- Konserni on laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen 31.12.2019 sisältyy liikearvoa 173,6 miljoonaa euroa. Konsernin raportointirakenne on muuttunut tilikaudella ja konserni on siirtynyt yhteen toimintasegmenttiin.
- Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, diskonttauskorkoa, pitkän aikavälin kasvutekijää ja inflaatiota.
- Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvistä johdon arvioista ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme mm. arvioineet keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia, kuten liikevaihdon kasvu, kannattavuus ja diskonttauskorko suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme.
- Olemme verranneet johdon aiemmin laatimien ennusteiden toteutumista vertaamalla toteutuneita rahavirtoja aiempiin ennusteisiin.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonmäärittäksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknisen oikeellisuuden ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
- Lisäksi olemme arvioineet konsernintilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Konsernin rakennemuutokset ja niiden kirjanpidollinen käsittely (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 27, 28, 29)

- Konsernirakenteessa on tapahtunut tilikaudella useita muutoksia mm. yrityshankintojen sekä tytäryritysten sulautumisten myötä. Lisäksi määräysvallattomien osakaiden osuuksissa on tapahtunut muutoksia mm. osakekauppoihin perustuen.
- Yrityshankinnoissa hankitun kohteen varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, mihin liittyvä johdon arvioita. Järjestelyyn saattaa liittyä myös mahdollisia vastikkeita, joiden määrittäminen edellyttää myöskin johdon arvioita esimerkiksi yhtiön tulevastu tulosehityksestä ja jotka arvostetaan kunkin raportointipäivän käypään arvoon.
- Konsernin sisäiset rakennejärjestelyt vaativat säädösten mukaisen dokumentaation, ja niiden osalta tulee varmistua, että ne eivät vaikuta konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen.
- Konsernin rakennemuutoksiin liittyvät kirjaukset ja hallinnollinen dokumentaatio ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen kirjauksiin liittyvästä arvionvaraisuudesta, dokumentaation vaaditusta määrämuotoisuudesta sekä muutosten lukumäärästä.
- Yrityshankintojen yhteydessä olemme perehtyneet kauppakirjoihin, käyneet läpi hankitun kohteen varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ja niiden taustalla olevat oletukset sekä arvioineet hankintamenolaskelmien teknistä oikeellisuutta. Olemme myös arvioineet aineettomien hyödykkeiden olemassaoloa kaupassa siirtyneen liiketoiminnan perusteella sekä syntyneen liikearvon perusteita.
- Tarkastuksessa on arvioitu myös mahdollisten lisäkauppahintojen ja mahdollisten vastikkeiden käypä arvoa sekä kuluvalle tilikaudella että aiempina tilikausina toteutettujen hankintojen osalta.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet sovellettujen arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta.
- Konsernin sisäisissä rakennejärjestelyissä olemme käyneet läpi muutoksiin liittyvän hallintoaineiston asianmukaisuutta ja kirjanpidollista jatkuvuutta sekä varmistanneet, että järjestelyt eivät aiheuta muutoksia konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen.
- Lisäksi olemme arvioineet konsernitiilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta konsernirakenteen muutosten osalta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa

tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset

Tietoja osakkeenomistajille

tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituk- sessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimispe- riaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimi- tusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perus- tuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konser- nin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huo- miota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettä- viin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätök- semme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamis- päivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin joh- taa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esi- tettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaa- tiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konserniti- linpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vai- kuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuk- sessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastusker- tomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana Pihlajalinna Oyj:n perustamisesta 15.4.2014 alkaen yhtäjaksoisesti kuusi vuotta ja Pihlajalinna Terveys Oy:ssä 31.12.2010 päättyneestä tilikaudesta alkaen. Pihlajalinna Oyj:stä on tullut yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 8.6.2015. Olemme toimineet yhtiön tilintarkastajana koko sen ajan, kun se on ollut yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaa- tio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdes- sämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olen- naisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuute- namme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakerto- mus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäi- vää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdis- tamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampereella 17. helmikuuta 2020

KPMG OY AB

Lotta Nurminen
KHT

Yhtiökokous

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 15.4.2020 kello 10.30 alkaen Tampereella Tampere-talossa kokoustilassa Duetto 2 , osoitteessa Yliopistonkatu 55, 33100 Tampere. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 9.30. Osakkeenomistajille on varattu mahdollisuus äänestää ennakkoon yhtiökokouksen eri päätösasioista. Yhtiökokousta voi seurata etänä.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 1.4.2020 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

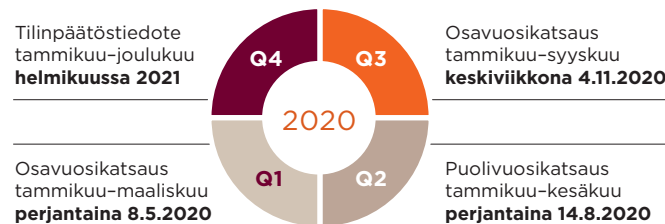
Yhtiön osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 6.4.2020 klo 10.00 mennessä, mihin mennessä ilmoittautumisen on oltava perillä. Ilmoittautuminen voi tapahtua joko verkkosivuilla olevan ilmoittautumislinkin kautta osoitteessa investors.pihlajalinna.fi, kirjeitse osoitteella Pihlaja- linna Oyj, Yhtiökokous 2020, Kehräsaari B, 33200 Tampere, sähköpostitse osoitteeseen yhtiokokous@pihlajalinna.fi taikka puhelimitse numeroon 020 770 6896 (klo 9-16).

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä ennen ilmoittautumisajan päättymistä osoitteeseen Pihlajalinna Oyj, Yhtiökokous 2020, Kehräsaari B, 33200 Tampere.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaet- taisi osinkoa Mehiläisen tekemän ostotarjouksen johdosta. Mikäli ostotarjous raukeaisi, yhtiön hallitus arvioi asiaa uudelleen.

Pihlajalinnan taloudellinen raportointi vuonna 2020

Osavuositarkastukset julkaistaan noin klo 8.00 suomeksi sekä englanniksi ja ne ovat luettavissa Pihlajalinnan verkkosivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi.

Pihlajalinnan johto järjestää säännöllisesti analyytikoille ja tie- dotusvälineille tiedotustilaisuuksia.

Pihlajalinna noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ja suljettua ikkunaa ennen tulosten julkistamista.

Sijoitustutkimus

Pihlajalinnan tietojen mukaan seuraavat investointipankit ja osakevälittäjät seuraavat Pihlajalinnaa ja julkaisevat yhtiöstä raportteja. Pihlajalinna ei vastaa analyysissä esitetyistä arvioista.

- Danske Bank
- Carnegie
- Inderes
- OP
- SEB
- Evli

Yhteystiedot:

Marko Savolainen, lakiasiaintojohtaja,
+358 400 195213, marko.savolainen@pihlajalinna.fi

Tarja Rantala, talous- ja rahoitusjohtaja,
+358 40 7749290, tarja.rantala@pihlajalinna.fi

Lisätietoja saatavilla sijoittajaosiossa osoitteessa
investors.pihlajalinna.fi

Seuraa meitä:

twitter.com/pihlajalinna
facebook.com/pihlajalinna
instagram.com/pihlajalinnaig
youtube.com/channel/UCjs0NCxVJkZPyeb1T6fpRgQ
linkedin.com/company/pihlajalinna/

Pihlajalinnan kurssikehitys 2019

